

بہند وەرگره له ۵۰ بەسەرھاتی
قورباتیانی خوشەوێستی

محمد حەسەن سەرگەینی

چاپی دووەم
هەولێر ۲۰۱۳

منتدی اقرا الثقافي

www.igra.ahlamontada.com

منتدى اقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

**په‌ند وەرگره له (٥٠) به‌سه‌ره‌اتی
قوربانیا‌نی خو‌شه‌ویستی**

ناسنامەى

ناوى كتيب: پەند وەرگرە ئە (٥٠) بەسەرھاتى

توربانيانى خوشەويستى

بابەت : نايىنى

نامادەكار : محمد حەسەن سەرگەينىلى

كۆمپيوتر : نويسنگەى هيوا

چاپى : دووم / ٢٠١٣

كتيبخانى

هاجى قادىرى ھونى

ديزايىن - چاپكرىن - بلاوگرىندەو

٠٦٦ ٢٢٣٨٦٨

٠٦٦ ٢٦٤٨٩٠٧

غەزەلە - كەمەستەلەك - ھەمەزە

مائى چاپ پارىزىز راو

ئە بەرئومبەرايەتى گشتى كتيبخانە گشتىيەكان ژمارەى سپاردنى (٥٣١) ىى سالى (٢٠٠٩) ىى پىندراو.

07504671394

hawler.chap@gmail.com

**په‌ند وه‌گره له (٥٠) به‌سه‌ره‌هاتی
قوربان‌یانی خوشه‌ویستی**

ناماده‌کار: محمد حه‌سه‌ن سه‌رگه‌ینیلی

چاپی دووه‌م

٢٠١٣

هه‌ولێر

(پێشەکی)

بسم الله الرحمن الرحيم

لە بەشی یەكەمدا كۆمەڵە بەسەرھاتەکی واقعی و زیندووومان خستە بەردەم خۆیتەرانی كورد، كە پالەوانەكانی ئەم فیلمانە ی تێدا بوبون بە قوربانیەكانی وەسوەسەكانی شەیتان. لێرەش لە بەشی دووهم دا كۆمەڵە بەسەرھاتەکی تری واقعی و زیندووومان خستۆتە بەردەمیان، كە پالەوانەكانی تێدا بوونەتە قوربانی خۆشەویستی و ئەوینی سێكسی. لەویدا پالەوانەكان خۆیان دان بە تاوانەكانیاندا دێنن و تراژیدیایان بە جۆگەلەییەکی نەبڕاوی فرمیسك دەگێڕنەو، هەموو ئەوانەش سەرەتا بە ئارەزوویەکی كت و پڕو، وشەییەکی درۆی گورگێکی لە پێستی مەردا، یان سەیرکردنەکی حەرام و یان مۆبایلەکی فریودەر تووشی هاتوون. قوربانیەكانیش بەزۆری كچە لاوە ساویلکەكان، وەكو مەری بێ شوان گورگ لی ی داو.

دیارە شەیتان كاتێ وەسوەسە دەكات زۆر چەکی تایبەتی بەكاردێنێ، لەوانە نەفس هەوا و ئارەزووەكانی مەرۆڤ. وەكو خودا دەفرمێ: ﴿إِنَّمَا يَأْمُرُكُم بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ﴾ (البقره / ١٦٩). واتە: فەرمانتان پێ دەكات بە خراپە و داوێن پیسی یەكان.

﴿وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ﴾ (الحجر / ٢٧).

شەیتان، کە ئەتیرەو لە بلیتسەیی ئاگرەو ئیحا بە دەهەکانی خۆی بەردەوام بوو سەر دلتی مەرۆڤ پەوانە دەکات و نەستی (اللاشعور)ی وەری دەگریت. شەیتان وەکو جادوو کەرێ جادوو بەکانی خۆی بە کار دینتی و ئیحاو هاله موگناتیسسی یەکانی لەرێگای دەمو هزرۆ دەستەو بە مەرۆڤ پەوانە دەکات تا لە خشتەیی بیات.

﴿أَنْتَ مَسْنِي الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ﴾ (ص / ٤١).

کاتێ جنۆکە دەپۆنە لەشی مەرۆڤەو پاستەوخۆ پو لە مێشکی ئەتیر دەکات، کە لە مێشکی ماددی دایەو دەتوانی بە ئیحاو تیفروسمانەکانی کار لە هەر ئەندامی بکات لە لەشدا، توێژینهو پزیشکی یەکان سەلماندویانە ئەوانەیی فنی (الصراع) دەیانگرێ لەره لەری ئەتیری لە مێشکیاندا هەیه، وەکو (وحید عبدالسلام بالی) لە (وقاية الانسان من الجن و الشيطان / ل: ٧٣) دا ناماژەیی بوو کردووه. سەلمێنراوه شەیتانەکان زیاتر دەسەلات بەسەر مێشک و ئەو چەقەیی دەسەلاتی هەیه بەسەر ئەندامانی سیکسدا دەگریت، وەکو (یوسف الحاج) لە (ضحایا الشيطان) دا (ل: ٢٢٥) دا باسی کردووه. باشتەین چارەسەر تەلقینی دەروونی یە بە نوێژو پارانەووەو یادی خواو تۆبەکردن، کە ئاسەوارەکانی ئیلقا شەیتانیەکان لە دل و نەست دا

لادېبات و نيحاى خير جيگايان ده گريته وه. چونكه نيحا گه وره ترين كار تى كهن له مړوښه كان، نيحاى مړوښو نه جننه كان. ﴿الَّذِي يُؤَسِّسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ مِّنَ الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ﴾ (الناس / ۵، ۶). به لى مړوى شهيتانيش، كه به ته واوى دل و نه ست و هه ستى ته تسليم به ويستى شهيتان كړدووه و ه كو رېښيكي به رنامه كړاو له ژير ويستى نه ودا ه لده سوړى، ده توانى وه كو شو ده وړيكي كاريگر بگيرى له خراپه كارى و بلاو كړدنه وى فسادو به دره وشتى دا.

سيكس يه كيكه له و غه ريزانه، كه شهيتان و شاده ميزاد ده توانن له رېښايه وه خراپه كارى و لادانى سيكسى بلاويكه نه وه و كه سانى ساده و ساويلكه ي تېدا بكه نه قوربانى نيحا به ده كانى خويان. چونكه سيكس غه ريزه يه كى سهره كى يه له له شمانداو له پيزى خواردن و خواردنه وه دايه!

(د: ميلان ريزل) له (تدريب الادراك الحسي / ل: ۵۹) دا ده لى: (به دريژايى ژيانمان ده كه وينه بهر كاريگرى نيحاو پى گوته كان). له (ل: ۱۶۴) دا ده لى: (نيحاو پى گوته كان ده توانن كارى بابته لى له ش بكن سه لميتراوه هاندانى كوته ندامى ده ماري ده توانن كار له ته واوى له ش بكات). وه له (ل: ۶۵) دا باسى كړدووه، كه باشتري چاره بو

لابردنی نیحا به ده کان نویژو پارانه ویه له خوا، که نیحای نیجابین بؤ
ناده میزاد). لیږه دا ده بیښی له م به سهرهاتانه دا چؤن مرؤقی شهیتانی
به وشه ی فریوده رو درؤو نیحای به د کچانی ساده راو ده کهن و
نہستیان کؤنټرؤل ده کهن و ده یانکه نه نیچیرئ بؤ ناره زوه کانیان و
داهاتوی دنیاو قیامه تیان له ده ست ده دن. بیگومان پابه ندی به
دین و نویژو پارانه وه و پؤشنبیری و په وشته جوانه کان باشتړین
سه نگرن بؤ قه ده غه کردنی نه و نیحا به دانه و خؤپاراستن لیټیان!

ناماده کار

۲۰۰۸ / ۱۰ / ۱۰

چیوهی سه روو

چيږکی (۱)

کچيکی (۱۲) سالانه هاوار ده کات به شوم بدهن.

باوک کاتي گوتی له کچه (۱۲) سالانه کهي دهبي، راشکاوانه به
 پرووی دا دهلي: به شوم بده وردمه دهیگری!! که دهبي چي هانی
 دابی بو شو کرداره؟ نه مه پردیه که نه کادیی یه، نه مه یه کیکه له
 قورباڼیانی شو بهرنامه خراپانهی دهیگرینه سهر نه نترنیتو
 سه حنه کانو (سته رلايته کان). نه مه کچه یه له دواي نوستنی باوانی دا
 به دیار شو فلمه سیکی یانه وه داده نیشی، که سهرنجی خه لکانی
 نه فس نزم راده کیشی، هه تا نه وه نده هوگریان دهبي ناچی به هیچ
 لایه کدا نه وه کو هیچ به شیکي له ویتانهی شو خراپکارانه له ده ست
 نه رواو. نه مه له کاتي دایه باوان بی ناگان تا نه وکاتهی کچه که به
 پرووی باوکی دا هاوار ده کات به شوم بده، باوکیش له دواوکارییه
 سهری سوږده مینیت. چون نه مه قسه یه ناکات، له کاتي دا شو سهری
 شو گه غجانه ده کات، که بی شهرمانه له بهرام بهر ملیونان که سدا
 گه مهی سیکی ده کهن!! شاپروو له که داربووه دواوین پاکی
 له ناوچووه له ناو شو گومرایي یانه دا به فیرو چووه. به لام کی
 تاوانباره؟ کچه که، یان باوان، یان ستافی شو بهرنامه نه؟ .....

چپړۍ (۲)

باوکه بلې نامين!

(پياوړې کچه کې به شوو نادات تا ده گاته (۲۷) سالان، نه نجا
توشي نه خوښي جهسته يي و دهروونی دئ و ده بڅاته سر جيگا، کاتي
مردن ده بيته چاره نوسی، نهو سته مدیده يه ده لئ: کوا باوکه؟ که
باوکه که دئ و پي ي ده لئ: باوکه بلې نامين. نهویش وتي: نامين.
دووباره وتي: بلې: نامين. وتي: نامين. وتي: ياخوا خودا به هه شت
لي حرام بکات، چون منت له مال و ميرد حرام کرد، نه نجا مرد).

چىڭزىكى (۳)

ئافرەتان لە ولاتى ئىۋەدا شاۋرن.

دراوسىڭكە مان بەتەۋاۋى بەسالىدا چۈۋوبو (۷۰) سال زىاتر دەبوو. لەكاتى بىنىنى دا بەزەيت پىدا دەھاتەۋە، دەچو ژوورو دەھاتە دەرەۋە، كەس نەبوو يارمەتى بدات لە خزم و خويشانى. خۆ شتى دەكپى لە خواردن و جلو بەرگ، مالىكەى خاموش بوو، كەس لەدەرگاى مالىكەى نەدەداۋ كەس ئاۋرى لى نەدەدايەۋە ! پۇژىكىان بە ئەركىكى ئاينى ھەلسام لەگەل دراوسىتى دا، بە بىنىنى ئەمە ئەم پىرەئە خۇرئاۋاىيە واقى وپما، كە چى من ھىچ كارەكى نەۋەندە بايەخدارم ئەنجام نەدابوو، بەلام ئەۋ لە كۆمەلگايە كدا دەژيا كارى چاكەى تىدا نەمابوو، سۆزو بەزەيى نەدەزانى، پەيۋەندى دراوسىتى تەنيا بەيانىت باش و ئىۋارەت باش بوو. پۇژى دوۋەم ھەندى شىرنەمەنى بۆ مىندالەكان ھىنابوو، پسولەيەكى ھىنابوو، كە لە بۆنەۋ يادەكاندا پىشكەش دەكرى، لەسەر پسولەكە سوپاس و پى زانىنى لە ھەمبەر ئەۋ يارمەتى يە تىدا نوسرابوو، ھام دا بى سەردانى ھاۋسەرەكەم بكات. ئەۋىش ماۋە ماۋە سەرى لى دەدا، لەكاتى ھاتوچۆى دا بۆ مالىۋەمان زانى

لە ولاتی ئیمەدا پیاو ئەرکی بەرپۆهبردنی مال و مندالی لەسەرەو
کاریان بۆ دەکات و خواردن و جل و بەرگیان بۆ دەکڕیت، وە لەو ناستە
پێزە تی گەیشت، کە موسلمانان بۆ ئافرەتی داناو، وەکو کچ و وەکو
ژن و وەکو دایک، بەتایبەتی لەکاتی پیربوونی داو مندالەکانی لە
خزمەت و پێزی دا پیشبڕکێ دەکەن، هەرکەس دەست بەرداری
خزمەتکردن بێ، لە باوانی و لای خەلکی نەفرین لی کراو.

ئەو ژنە لەنزیکەو دەبیینی خیزان لای موسلمانان چەند تەبان و
پێکن و چۆن باوان مامەلە لەگەڵ مندالەکانی دا دەکات، چۆن کاتی
دیتەو مال مندالەکان وەکو کۆژی دەوری دەدەن و چۆن ژن لە
خزمەتی میردی دا دەوێستێ، ئەو بەستەزمانە باری ئەوانی لەگەڵ
باری خۆیدا بەراورد دەکرد. بیری دەکردهو ئەو مندالی هەیه و ئەو
هەیه نازانی لەکوێنەو کەسیان سەری لی نادەن، ئەو هەندێ جار
خەریکە بمڕۆ و بسووتێ کەس نییە پیتی بزانی، بەلای ئەوانەو ئەو
هیچ نرخیکێ نییە، ماله کەشی بەرەهەمی پەنجی دیرزایی تەمەنی
خۆیەتی. لای ژنەکە من باسی ئەو ناستەنگانەی دەکرد ژنی
خۆڕاوا لە پاست کاردا دیتە پێشیهەو، دەبی خۆی پێویستی یەکانی
مالەو بکڕیت. پاشان کۆتایی قسەکانی بەو هینا: ئافرەتان لە
ولاتی ئێوەدا شارژن، گەر پیر نەبامە پیاوکی ولاتی ئێوەم دەکرده

ھاۋسەرۈ ۋەكۈ ئىۋە دەۋىام. ئەم دىاردانە لای ھەموو ئەو كەسانە ئاشكرايە، كە لە ۋلاتى خۇرئاۋايە، يان لە بارودۇخى ئەۋى دەكۆلىتەۋە، بەردەۋام كەسانى لای خۇمان ھەيە لەۋ ژيانەى خۇرئاۋا تەرىق نابیۋەۋە لاسايان دەكاتەۋە، پۇژنامەۋ گۇقارەكان دىنای ئىسلامى يان پېر كىردۈۋە لە سەرنج پاكىشان بۇ جلو بەرگۈ مۇدەى ژنانى خۇرئاۋا ئەۋ ئازادىيەى ژنانى خۇرئاۋا تىۋىدا دەژىن: سوباس بۇ خودا لە پاست بەھرەۋەر كىردنى ئىمەى بە ئىسلام^(۱).

(۱) من دەلئىم خۇزگە تاكى كوردىش وریا دەبۆۋە لەۋ بى ئاگایى یەى تى یدایەۋ ئاورپىكى لەكتورى پىمۆزى خۇى دەدایەۋە، كە جۋانتىن ئایىنۋ جۋانتىن جلو نەرىتۋ پەۋشتۋ جۋانتىن ئادابى كۆمەلایەتى ھەيە، تەنیا بۇ زانست سوۋدى لەخۇرئاۋا ۋەردەگرت ۋەكۈ پىتغەمبەر (ﷺ) فەرمویەتى: (اطلبوا العلم ولو بالصین). لەسەر پۇشنىپىرى خۇى دەۋلەتۋ كىانى خۇى دادەمەزراند. ئەۋ كاتە لەلۋتکەى پىشكەۋتندا دەبۋو!

چېڭىكى (۴)

باۈكە تۆلەنات بىردوم ئىستاش ھاتوۋىت دەگىت :

ئەو كىژە بەستەزمانە پەيۋەندى نىۋان گەنجۈ كچى لەرىڭاى
 كەنالە ئاسمانىيەكانەۋە ئاشنابوۋ، كاتى مالاۋە دەنۋوستن، دەچۈۋ
 سەيرى كەنالە سىڭىسى يەكانى دەكرد، كە لە بەشى بەرنامە
 ھەرامەكانۋ بەدپەرەۋشتەكانەۋ لەۋىۋە غەرىزەى سىڭىسى ۋ ھەۋەسى
 دەۋرۋژاند، دۋاى چەند پۆژى ئارامى نەماۋ ھانى دا، كە دلداریك بۆ
 خۆى بدۆزىتتەۋەۋ ئارەزۋەكانى دامركىنىتتەۋە. كچەكە ۋىستى بەم
 ئەزمونە ھەلىسى، ئەۋەبو گەنجىكى دۆزىيەۋە، ۋەكو گورگى بى
 بەزەيى، ئەو كچە بوۋە پاروۋىكى چەۋر بۆ ئەۋو بە ئاسانى قوتى
 بدات، لەم پۆژەشدا غونەى ئەۋانە كەم نىيە، ئەو كچە ھەزارە چى
 دەستكەۋت؟ ئەو كچە بەرھەمەكەى كۆرپەلەيك دەبى، بەدۋاى
 پروۋدانى كارەساتەكى جەرگ بېدا.

ئەو كچە دەكەۋىتتە دەست پىۋانى پۆلىس، دۋاى ئەۋە بانگى
 باۈكى دەكرى تا ئەۋ كارەساتە دلتەزىنە بەچاۋى خۆى بىنىت.

پىاۋەكە لەبەردەم كچەكەيدا ۋەستابوۋ ھەزى دەكرد بەر لەۋە
 مردبایەۋ ئەۋ ھەلۋىستەى نەبىنىبایە .. لەبەردەم پىۋانى پۆلىسدا

كچە ھاۋارى كرد: رینگام بدن بىكوژم! ئەو شەرەف و ناموسى منى
بردو لەبەردەم خەلكى دا پرورەشى كردم!! تۆ ھۆكارى ئەو بوويت
ئەو سەتەلايتەت ھىنا مالىھەو بى چاودىرى بۆ ئىمەت لى گەپا،
وہكو ئەوہى ئافرەتتىكى خراپەكارت ھىنا بىتەوہو نەشزانى، تۆ
ھۆكارى ھەموو ئەو بەسەرھاتانە بوويت ئىستاش بۆ داۋىن پاكى من
دەگرىت ؟!

چىڭگىلى (۵)

كاسىتى ئىدىيە ژيانى مىنى لەناوېرد :

كچىكى داۋىن پاكە لە قۇناغى زانكۇ دايە/ بەشى دەرونازى،
سىڭى براى ھەيە يەككىيان لە قۇناغى سەرھاتلىق داۋ دوانەكەى تر لە
قۇناغى ناۋەندى دان، باۋكيان سەۋزە فرۇش بوۋ خەرىكى پەيداكردى
پاروى ژيان بوۋ.. كچەكەشى زىرەك و داۋىن پاك بوۋ، قوتابيان لەبەر
زىرەكى خۇيان تىكەلاۋ دەكرد.

لە بەسەرھاتەكەيدا دەلى: پۇژىكيان لە دەروازەى زانكۇ ھاتە
دەر، گەنجىكم بىنى زۇر خۇى كەشخە كىرەبوۋ، ۋەكو بىناسى ئاۋا لە
مىن پامابوۋ، بەلام مىن گۇيىم پىن نەدا، داۋى ئەۋە بەداۋى مىندا ھات و
بە دەنگى نىزم و مىندا لائە دەپوت: جوانى، شۇخى، مىن ھەزم لىيە بىيە
ھاۋسەرى ژيانم، ماۋەيەكە سەرغىت پاكىشاۋم و پەۋشە جوانەكانت
ئاگادارم، مىنىش زۇر بە پەلە دەپۇشىتم قاچم قاچى دەگرت و ئارەقە
لەناۋ چەۋانم دەھات، چونكە قەت ھەلۋىستى ئاۋام توش نەھاتبوۋ.
بەشىۋاۋى بىر پەرتى چوۋمە مائەۋە سەرقاتلى ئەۋ بابەتە بوۋم،
شەۋ لە تۇقۇن و دلەپراۋكىدا بوۋم، خەۋ نەكەۋتە چاۋەكانغەۋە. پۇژى
دوۋەمىش بەم شەنگى يەۋە لەبەردەم زانكۇدا ۋەستابوۋ بىزەى

ده هاتې، هه مو پوژي شوينم ده كهوت، دوايي نامه يه كي كورتې پر له
 نه وينو سوزي بو ناردمو داواي لي بوردني ده كرد لهو نازرانه من.
 منيش نامه كه م دراندو دواي چهند كات ژميړي زهنگي موباييل
 هاتو هه لم گرت، نهو گه غچه به قسه ي خوش دهوت: نامه كهت
 خوينده وه يان نهء ؟ پيم وت: گهر واژديني بينه گهر نابه خيترام
 ده ليمو هاوار بو تو .. دواي كات ژميړيكي تر موباييلي كرده وه،
 دلته وازي ده كردم كه نهو نيازي پاكه و ده وله مهنده و ده يه وي بمكاته
 هاوسه رو كوڅكه كي موديرني بو بنيات ده نيمو من به ته نيا له
 خيترانه كه مدا ماوم ... دلتم نه رمو دهستم كرد به قسه كردن له گه لي
 داو هه موو كاتي چاوه پړي موباييل بووم .. دواي كوليز چاوه پړي
 نهوم ده كرد شايد بيبينم، به لام بي سوود بوو. پوژيكيان له كوليز
 هاتمه دهر و له بهر دهم مندا بوو، له خوشيان بالتم گرتن، دهستم كرد به
 سوار بوون له گه لي داو به تر موبيله كي و هه موو شار ده سوراينه وه،
 ههستم ده كرد تازه دلي لي سهندوم و ناتوانم وازي لي بينم، كاتي
 دهوت: (تو داهاتو هاوسه رم ده بي و پيكه وه ده زين، تو شازني مني
 پروام ده كردو له خوشيان نه شكه م ده گرت).

پوژيكيان ناي لهو پوژه په شه، كه چاره نووسي كوشتو ناموسي
 بردم، نهو پوژه سواي تر موبيله كه بووم و چوومه شوقه يه كي پاخراو و

دانیشتین، نەم زانی گەر پیاوو ئافرەتێ پێکەوێ دانیشتن سێ یەمیان
شەیتانە. بەلام شەیتان بە قسەکانی ئەو لاوە دلی داگرتم و سەیری
یەکترمان کردو سزای دۆزەخم بۆ بڕایەو، هەر نەم زانی تازە بوومە
نیچەر بە دەستی کۆرەکەوێ و شەرەفی شکاندم. وەکو شیتان
هەلسامەوێ و وتم: چیت لێم کرد؟ وتی: مەترسە تۆ هاوسەر می. وتم:
هاوسەری چی خۆ مەرە نەکراوم. وتی: داھاتو مەرەت دەکەم!

بەم شێوەیە چوومە مائەوێ و قاچەکانم ڕانەدەگرتن، ناگر لە دلم
بەربوو ... خودایە چیم بەخۆم کرد؟ ئایا شیت بوبوم؟!

زۆر گریام و زۆر خەفەت دایگرتم، تا وازم لە خۆبندن هێنا، کەس
لە خۆمەکانم نەیتوانی قسەم پێ بکات. هیوام تەنیا ئەوێ بوو، کە
بەلێنی داوێ بێ داخوایم بکات. پۆژ پۆژی پادەکیشاو وەکو چیا
قورس بوون بەسەر مەوێ.

دوای ئەو کارەساتە وێرانکەرە دەنگی مۆبایل هات، وەک بلیی
دەنگەکی دوور بانگم دەکات بۆ دیمانە کردن. شادی گرتمی وام زانی
ئامادەکردنی کاری هاوسەری یە. دیدارم کردو بەر لە هەموو شتێ
وتی: نەکە یێر لە مێردکردن بکە یەو، ئێمە بێ مەرج ئاوا پێکەوێ
دەژین... بە خۆنەوێستی زللە یەکم لێ دا تا وای لێ هات توپە بێی،
پێم وت: مەن وام زانی هەلە ی خۆت ڕاست دەکە یەو، مەن وادەبینم

که سيټکی بڼې ږه وشتو بڼې نرخیت. له تر ټومبیل دابه زیمو دهستم به گریان کرد. نه غچا بڼې شهرمانه کاسیتيکی بهر زکرده وه وتی: بهم کاسیته قیدیویه له ناوت ده بهم. وتم: چی تیدایه، وتی: وهره با پیکه وه بیبینینو شته کی چاوه پروان نه کراوه بو تو، پیکه وه سهیرمان کرد بینیم وینه ی داوین پیسی نیوان منو نهوی به دزیسه وه گرتوه. وتم: نهی تر سنوک و بڼې غیره ت چیت کردوه ... وتی: به کامیترای شاراهه نه مدم گرتوه، که به سرماندا زاله و هموو جولیه کی نیمه تو مار ده کات، نه م کاسیته چه کیکه به دهست منه وه له ناوت ببات، بهو مهرجه نه بڼې که ژیرباری ناماژه کانی من بیت.

منیش ده گریام و هاوارم ده کرد، چونکه نه مه هر کیشه ی من نییه، به لکو کیشه ی خیزانیکه، کاسیته کی نه دامه دهسته وه ناچار بوم ببه دیلی دهستی نه وو بازرگانی پیوه ده کردم و هر جاره ی دهیدامه دهست پیاوړیک، بهم شیویه له قور چه قیم و گورام به لهش فروشی بڼې نه وهی خانه واده م پی بزانیته، چونکه متعانه یان به من بو.

کاسیته که بلاویوه و کوپی یه که وته بهر دهستی ناموزاکم، مه سه له که ته قییه وه باوکم پی زانی و هموو نه دمانی خیزانی به سه ری راگه یشتو بڼې نابروی نه م مه سه له یه له شاردا دهنگی

دایەووە و مائمان بە بێ ئابرو ناوی دەرکرد، بۆیە لە ترسی گیانی خۆم پام کرد، زانیم کە خێزانمان چوو هەندەران و بێ ئابرویی یەکەیان لە گەڵ خۆیاندا برد. ئەم کاسیته بەناو لاواندا بلۆدەبۆو و منیش لەناو داوین پیساندا دەژیام. ئەم هیچ و نەگریسە بوو منی وەکو بووکە شوشە لەبەردەستی خۆیدا هەڵدەسوڕاند؟ نەك هەر من بەلکو زۆر کەسی تری فریو دابوو مالتی زۆر کەسی تری وێران کردبوو، بۆیە ویستم تۆلە ی لێ بکەمەو. رۆژێکیان سەرخۆش بوو هاتەلام و منیش هەلم قۆزیەووە دامە بەر چەقۆو ئەو شەیتانە ئادەمی یەم کوشت و خەلکیم لە دەست خراپەکانی رزگار کرد، ئەوەتا ئیستا لەبەندیخانە تالتی ئابروم و پەشیمانیم لەو کارەم و ئەو ژیانەی سنوورم تێدا بەزاندوو دەچیژم .... ئەم بەسەرھاتەم نامۆزگارییە بۆ کچان، کە نەکەن بە قسەی لوس و نامەی پازاوە بە خۆشەویستی فریو بخۆن. خوشکاتم واز لە مۆبایل بێتن بۆ ئەم مەسەلانە.

چیرې کی (۶)

یاداشته کانی پیره ژنی له گهډ خوښه ویستی ناپاکی دا :

فرمیټسکی خه م پهریشانی له چاوی نهو پیره ژنه هاته خوار، که ده پوانی به سر په غجره که دا، چاوه کانی داپوښیوهو خه فته تیکی به رده وامی له دلدا کپ کردووهو ناهیتیکی له ناخدا خه فته کردووه خه ریکه هه ناوی له گهډا دیته ده روهو بوکیکه له په غجره که یه وه سیر ده کات چنده دلخوش بووهو چنده خه مباری کیښاوه. به یاده کانی زور بو دواوه ده گه پیتته وه. نه م پیره ژنه له سرده می لای دا زور جوان و شوخ بووه.

نهو میړده و خیزانو مالله کی ده ویست وه کو مالی خه ونه کان بې له پوی کارگوزاری یه وه، نه مه ناواتی نهو بو.

سیری واقعی تالی خوی کردو له په غجره که وه پوانی یه وه، فوستانی بوکینی بینی، وه یادی نهو پوژانه ی ده کرده وه که کاتی خوی به گوڅاره کان ده برده سهر، له وهی ده کوښیه وه که توشی هاتووه له ناسمانی ده پوانی و فرمیټسکی گورو گهرم به سر کولمه ی. داده بارین. پیری له رابردو ده کرده وه، که چی وای لی کرد توشی نهو نازارو نه شکه نجانه بییت. به هار بوو له گهډ باوکی دا له مال چووه ده ر

بۆ باژێرو خوشکە چکۆلە کەشی یاوهری بوو، ئەو ھەزی نەدە کرد
لە گەلیاندا بچێ، دەنگی تەلەفۆن ھات و زوو خۆی گەیاندى، دەستە
خوشکەکی بوو قسەى لە گەلدا کردو داواى لى کرد گەشتەکی کورت
بکەن و بە یەکی لە مەلەبەندە تازەکاندا بسورپێنەو. بى دوودلى پازى
بوو. دەستە خوشکەکی ھات پێکەو ڕۆیشتن، ئاھاوتنیان کردو لى
ی پرسى (بۆی فرێند - دۆست) ھەيە؟! وتى: نە، من چۆن متمانەى
خیزانیم لە دەست دەدەم !

دەستە خوشک (الصديقه): ئەمە قسەيەکی کۆنە ھەز بە بیستنى
ناکەم. لە ھیکرا ئەو دەستە خوشکەى ڕۆیشت و ئاماژەى بۆ یەکی لە
شوینەکان کردو وتى: ئیترە دەستە گەنجیکى لایە، بڕۆ ھەلەکە
لە دەست مەدە، من بە تەواوى ڕەفزم دا، بەلام داوى سوربونى ئەو
ھاوڕیپەم قایل بوم داواى چەند خولى ناشنام لە گەلیاندا.

ئەو ھەو ھاوڕیپەم تەسلیم دەبى پەسولەیک ھەلە گریتەو، کە
ژمارەى مۆبایلەکی تێدا، ئەو گورگێک بوو لە گورگەکان و ئەویش
خۆشحالى خۆى دەربڕى و بە دۆستى ڕابردوى گۆڕیپەو.
گەشتەکە داوى ھات و کچەکان بۆ مال گەرانەو.

کچه که ويژداني نازاري ددها. له وکاته دا په يوه ندييه کي پي گه يشت، که له هه مان دهسته خوشکه به د شانسه که يه وه. په يوه ندييه که ناوابو :

کچه که : چوني؟ هاوپړيه که: ثايا هيشتا په يوه نديت به دوسته که ته وه نه کردوه؟ کچه که : ناتوانم ! دواي ته وه ي تهو هاوپړيه شومه زوري لي کرد قايلي کردو په يوه ندي پتوه کرد.

په يوه ندي يه که م کورت بو، دووهم زورت بو، سي يه م جار ژوانو ديداري تيدا هاته دي. کچه که چوه ژوانو به پرتزو شه پ فو ناموسه وه پړوي .. کاتي له ژوان گه پايه وه بي نابروي به دواي خوي پاده کيشا، چي بکاتو چي به خزمو که ساني بلت، به دايک وياو کي؟ چند مانگو پوژ رابردن، بينيم سکم زيندوه و ده جولي .. نه ي خودايه ته مه ناکامي زينايه که يه. له مال پايکرد نه وه ک نابروي بچيت. دواي ته ووابوني پوژان و مانگه کاني دوگيانيه که ي کامل بو کاتي مندا ل بوني هات. چوه لاي ماماني کي ناودار تا له مال مندا له که ي ببيت. نه غا پاده کات و مندا له که به جي ديت. تهو هاوپړيه ي بير کرده وه که به د شانسي کرد. په يوه ندي به خوشه ويسته که يه وه کرد شا يه د بي قوتاري بکات. تهو يش به گالته وه پي نه که ني، چونکه نه وه

یه کم کهس نییه مندالی زینای لی پاشه کهوت بکات. ته له فونه کهی به پویدا داخست. چی بکات په نای برده بهر سوالو دهروزه کردن. له کاتی شوین بزیونی دا باوکی له ونیونی شو ناگادار کرایه وه، دوزرایه وه و دوايي خرایه مه لېه نندی چاک کردن (الاصلاحیه). دواي سی سال هاته دهر. وه کو بهرگ درو دهستی به کار کردو شو سالانه هر به وه وه خه ریک بوو، چونکه خیزانی له خوی دور ده خه نه وه. فرمیسک به دواي فرمیسک له چاوی شو پیره ژنه ده هاتنه خوارو یادی کراسی بوکینی ده کردو یادی شو روزهی ده کرد دوسته دروزه فریوده ره کهی به لینی تیدا پی دابوو. دنیای لی سوپاو دهنگی بوکی و شینی نامیزانی یه کتری بوون. دواي هاواری به زهوی داکهوت و دهیوت: خوايه روحم پی بکهیت. دواي ماوهیه ک دراوسی به پیره که مان مرد. به خاک سپیرا بی شهوی کهس بوی بگری. له ژیانی هاوسه ری خوش بی بهش بوو، له کوپو نه وه کان و سهیر کردن و نواندنی سوز له گه لیاندا بی بهش بوو. تا له وشه دایکه، که گه وره ترین وشه به بی بهش بوو. هه موو شهوش له بهر یه ک ژوان و دیدار. خواي بهنده کان له گه لی دا به بهزه بی به، چونکه دنیای له دهست چوو با په سلانی له دهست نه روات !

چىپۆكى (۷)

شەيتان چوارەم كەسمان بوو

(أبو عبدالله) دەللى: نازانم چۆن ئەم سەربوردەيەت بۆ بگىپمەۋە،
كە ماۋەيەكە لەگەللى دا ژياۋوم، تەۋاۋى پىرپەۋى ژياغى گۆپى، من
نەمدەۋىست باسى بىكەم، تەنيا لەبەرئەۋە نەبى، كە ھەست بە
بەرپرسىياري دەكەم لەلای خوداى گەۋرەۋە تا ئەو گەنجەمى سەرىپچى
خو دەكەن و ئەو كچانەمى بەناۋى خۆشەۋىستى قىلپەۋە وىل دەبن وريا
بىكەمەۋە.

ئىمە سى ھاورى بويىن، يان ۋاچاكتە بلىين شەيتان چوارەمان بوو،
گەۋجى ۋە بەخۇنازىن كۆى كىردبويىنەۋە.

دەچووين كچانى ساۋىلكەمان بە قسەى شىرىن پاۋ دەكردو
دەمانبردن بۆ كىلگە دوۋرەكان، لەۋى ئىمەيان ۋەكو گورگىك دەبىنى،
كە دۋاى مردنى ۋىژدانمان پارانەۋەيان نەرمى ناكات. بەم پەنگە
شەۋو پۆژانمان لە كىلگەكان ۋە چادەرەكان ۋە ترومبىلەكاندا بوو لە
كەنارى دەرياكاندا، تا ئەو پۆژە ھاتە پىشەۋە، كە قەت لەنادام
ناچىتەۋە.

وه كو جازان چووينه كيڼگه و همموو شتې ټاماده بوو، نيچيره كه
 كچيڼك بوو يو همر يه كيڼكمان، شرابو مهی نه فرين لي كراومان پي
 بوو، نه وهی له يادمان چوو بوو خواردن بو، پاش ماوه يي هاوړپټيه كمان
 به ترومبيله كهی چو خواردن بكړيټ، كات (۶) ي نيواره ده بوو، چهند
 كات ژميړه كي برد نه گهرايه وه، كات ژميړ (۱۰) زور نيگه ران بومو
 ناچار بوم پرېم سوراغی بكه، به ترومبيله كه م پرېشتمو له پرېگادا
 پوداوه كي ترسناكم بينی، كاتي چوومه سهری بينيم ترومبيلي
 براده ره كه مهو ټاگري لي بهرز ده بيټه وهو به لايه كدا وه رگه راوه. به
 په له وه كو شيتان پام كرد لهو ترومبيله كه ټاگري تي به ربووه دهري
 بينم، كاتي بينيم نيوهی له شي بووه به خه لوز واقم وړما، به لام
 هيشتا گيانی تيدا مابوو، هيڼامه سهر زهوی، دواي خوله كي
 چاوه كانی كردنه وهو وړينه ده كردو هاواری ده كرد: ټاگر ... ټاگر ..
 بپارم دا به په له بيگه بينمه نه خوشخانه، به لام به دهنگه كي
 گرينه وه وتی: بي سوده، ناگه مه نه وي.

فرميټسك بينی گرتبومو هاوړپټي كه ده بينی له به رده مندا ده مرد،
 هاواری كرد له هيكرې: چی پي بلټم، چی پي بلټم، به سهر سوپرمانه وه
 لي م پرسى؟ كيټ مه به سته، به دهنگه كي قول وه كو له بيره كي قوله وه
 بي وتی: (خودا).

ههستم کرد ترس گشت له شو گيانی داگرتم، له هیکرې
هاورپیه کم هاواری کرد، که دوا هه ناسه ی بوو . پوژان پوښتن به لآم
وینه ی شو برادره مردووه لم به رچاو بزړ نه ده بوو هه میسه به
هزرمدا دهنگی ده زرینگیاه وه، که هاواری ده کرد چی بلیم، چی به
خوای گه وره بیژم ؟.

له خوّم ده پرسى: من چی پى بلیم و چاوم پر له فرمیسک و نه شک
بوون و هه له ده لرزم به سهیری. هاوکات گویم له دهنگی بانگدهر بوو
بو نوژی بهیانی بانگی داو فهرموی: (الله اکبر .... الله اکبر) .
کاتى بانگی کرد (حي على الصلاة = وهره بو نوژکردن) ههستم
کرد به تاییه تی بانگی من ده کات به ره و پینومایى و پوناکی.

خوّم جوان شوست و له شم پاکژ کرده وه له و تاوانه ی چند سال
نقومی بووم. نوژم ده کردو له و کاته وه سوپاس بو خوا وازم لی
نه هیناوه بووم به مروّقه کی تر، سوپاس بو شو خوایه ی هه موو
باران ده گوژپیت. برپارم داوه خوا ته من بدات عومره بکه م، به ویستی
خودا حه جیش بکه م، ته من به دهستی خودایه. شه به سره هاتى
توبه ی منه، لیږه به هه موو لاوئ ده لیم: نه که ن هاورپیه تی شو برادرانه
بکه ن، که یاسایه قه دهغه کراوه کانتان پى ده شکینن. به سره هاتى
من پهندي زور تیدایه، تایا که سی هیه وانى لی وهرگریت؟

چاپۆکی (۸)

کۆلیتی خەمان (کوخی الاحزان).

هاوڕێیەك نوسیویەتی: برادەرێکم هەبوو لەبەر پرەوشت و چاکەکانی
خۆشم دەویست، دیمەنەکی دلی خۆش دەکردم و قسەکانی و
نامادەبونی کامەرانی دەکردم. زۆری لەگەڵدا ژیاو هیچ کاریکمان
لە یەكتری نەدی گلەیی و گازاندەیی تێدابێ، تا سەفەرم کردو بەجێم
هیشت، ماوەی نامەمان بۆ یەكتری دەنارد، پاشان پەیوەندیان بە
یەكترەوه پچرا.

پاش ماوەی گەشتەكەم تەواوکردو گەڕامەوه، خەمی گەرەم
ئەوهبوو بۆ ساتەكیش بێ چاوم پێی بکەوێت، چونکە پەیوەندیان
پێکەوه زۆر خۆش بوو، لەهەموو ئەو شوێنانە ی لێم بینی بوو گەڕام
نەم دۆزییەوه. چومە ماله دراوسێکی وتی: لەمیژە باری کردووه.
لەنیوان ترسو ئومێد دابووم وام زانی تازه چاوم پێ ناکەوێتەوه.
شەویکیان گەڕامەوه مالهوه، بەهۆی تاریکی شەوهە پێگام بزر
کردو شوێنەکی چۆلەوانیم هاتە پێش، وام دەزانی شوێنی جنۆکەکان
بێ، چونکە وا زانرابوو کەسی لێ نەبێت. وام دەزانی لە دەریایە کدەم و
شەپۆلەکانی دەم بەن و دەم هێنن. هەر کە هاتە ناوەراستی شەقامەوه
گویم لە هاواری بوو لە مالتیکی ئەو گەرەکیەدا، دیسان دەنگەکی

تر هات، هم ناله یه کاری تن کردم، وتم: به پاستی هم شو زور پازو
نیازی هه لگرتووه، په یانم به خوا دابوو هممیشه یارمهی لی
قهوماوان بدهم ...

بو نوماله پیگام گرتی بهرو به هیواشی له ده رگاکم دا، پاشان
به توندی لیم دا، کچه کی گچکه هاته دهر و چاک لیم روانی، بینیم
چرایه کی به ده سته و بهو جل و بهرگه کی دپاوو شری کرد بو بهر! وتم:
کهستان نه خوشه؟ نه جا هه ناسه یه کی پر له زوخوای هه لمژی و هر
نه ونده بو دلی له گه لدا نه هاته دهر و وتی: به لی فریام که وه باو کم
له سهره مهر گدایه!! ده مریت. کچه که که و ته پیتشم و چوینه ژوره کی
ده رگا بچکوله و چومه ژورو وام زانی چومه ناو گوړیکه وه. ده چمه
لای مردوی نه که نه خوشیک. لی ی نزیك که و تمه وه و چومه ته نیشتی
یه وه، وه کو قه فزه یکی ئیسقان بوو که هه ناسه یه کی کزی ده دا ...

دهستم له سهر ناوچه وانی داناو چاو پر له نه سرینی کرده وه و
بهینه کی سهیری کردم، پاشان لیوه کانی کردنه وه به دهنگه کی نرم
وتی: (نه حمده)! سوپاس بو خوا که ساغی و له کوتایی دا نهی هاورپی
توم دوزییه وه. ههستم کرد دلم خه ریکه بته قی و زانیم نه و ونبو وه
دوزییه وه که سوراعم ده کرد. نهی خواجه هم پیکه و ته چی بوو! نه مه
روژان و چاره نوسه کانه، نه مه نه و هاورپی هم بوو به شوینی داده گه رام و

تازە دەستم لى شوشتبوو، ئەمە ھارپى جارانم بوو، بەلام لەبەر
نەخۇش بوونى ئەم دەناسى يەو. بە ھارپىكەم ووت، بەسەرھاتى
خۆت باس بکە بۆ گەشتويە ئىرە؟ وتى: با بەسەرھاتى خۆمت بۆ
بگىرپمەو وىژدانى خۆم بىسىنمەو، ئەغا گىرپايەو :

چەند سالتى لەمەوېر خۆم دايىكم لە مالتىكدا دەژيانو
دەولەمەندىكىش دراوسىمان بوو، لەناو كۆشكەكە دا كچەكى زۆر
شۆخو نازدار ھەبوو، ئەوئەندە دلم بۆى بزوت ئارام لەگەلى دا ئەما،
ھەر سۆراغى ئەوم دەکرد تا خستى يە داويەو.

دلى ئەوئىش وەكو دلى منى لى ھاتبوو، لە ساتەكى بى ناگادا
لەخودا دواى ئەوئى بەلىنى خواستنى ئەوم دابوو ... ئەوئى تەسلىم
بە خواستى من بوو گيانى دايە دەستى مەو، لىت ناشارمەو
پۇژىكىيان شەپەفم لى سەند، زۆرى نەبرد دواى چەند ھەفتەيەك زانىم
دوو گيان بوو. ھەولم دا لى ي دوور بکەومەو پەيوەندى لەگەل
بىچرپىم. ئەو كچە لەو مالدە ئەما كە يەكترمان لەناوى دا دەبىنىو
ھەوالو باسى ئەوم ئەما. ئەو مەسەلەيە ئەوم ھىچ گوى پى ئەدا.
دواى چەند سالتى پۇستە نامەيەكى ئەو كچەى بۆ من نارد : (ئەگەر
بۆم ھەبايە نامەت بۆ بنوسم تا پەيمانەكى رابردو يان خۇشەويستى
يەكى كۆن نوئى بکەومەو، يەك دىرو يەك پىتم ئەدەنوسى، چونكە من

پىتم وانى يە پەيمانەكى ۋەكۈ پەيمانى تۆى ناپاكي كەرو سۆزەكى ۋەكۈ سۆزى درۆيىنەى تۆ شايانى ئەۋەبى يادى بىكەمەۋە پىيى دلخۆش بىم، يان داخى بۆ ھەلبىكىشم داۋاي نوئى بونەۋەى بىكەم. خۆت چاك دەزانى كاتتى منت بەجى ھىشت لەمىيان ھەردو لامدا ئاگرەكى ھەلگىرساۋ ھەبوو، مىنداللى دەجوللا، ئەمەش بۆ ئاخ ھەلگىشەنە بۆ پابردو ھەم بۆ ئايندە، بەلام تۆ گوئىت بەمە نەداۋ، لەبەر مىن پات كەرد، تا خۆت نەكەيە بەرپرسىيار لە راست ئەۋ خراپەيەى تۆ ئەنجامت داۋ فرمىسكە پڑاۋەكان كە تۆ داتباراندن نەيانسپرىيەۋە، ئايا داۋاي ئەۋە دەتوانم تۆ بە پىياۋەكى شەرىفو بە شەپەف دابنىم؟ نەخىر ناتوانم ھەتا بە مرؤفېش ۋەسفت بىكەم، چونكە ئەۋەى تۆ كەردت سىفەتتىكى گىياندارە دېندەكان بوو ھەمو ئەۋ سىفەتەنەت لەدلى خۆتدا كۆكەردنەۋە لە يەك پۈللەتدا نواندنت.

درۆت لەگەلدا كەردم گەر گوتت خۆشم دەۋىيى، بەلام تۆ تەنيا. خۆت خۆش ويست، ھەمو مەسەلەكە ئەۋەبوو منت كەردە پىگايەك بۆ پارى كەردنى خۆت، ھەر بۆيەش بەلاى مىندا پەت بووى، گەر نا لە دەرگايى منت نەدەداۋ پوت لە مىن نەدەكەرد.

كاتتى وتت دەتخوۋام پەيمانەت شكاند، وات زانى ژنىكى داۋىن پىس دەخوازىت، ئەم تاۋانەش تەنيا وىنەى تۆيەۋ بەرھەمى دەستى تۆيە،

گەر تۆنەبايە نەدەبومە داوۋىن پىيس و تاوانبار. زۆر ھەولم بۆ تۆدا تا ماندو بوم و ھەكو كۆرپەيەك كە دەكەۋىتتە بەردەستى ستەمكارى ئاۋا كەۋتمە بەردەستى تۆۋە، داوۋىن پاكىت لە من دزى، بومە ئافرەتتىكى نەفس نزم خەمبار، كە ژيان بەلامەۋە دژۋارىي و مردغم بەلاۋە ئاسان بى، چ چىۋى بۆ ئافرەتتى ھەيە لەژياندا گەر نەتوانى ژيانى ھاسەرى پىكەۋە بىنى و بىيىتە دايك. بەلكو لەناۋ ئەو كۆمەلگايەدا بە سەرشۆپى دەۋى و ھەلدەلەرزى و ھەناۋەكانى لە ترسى گالتە پى كەران دەتاۋىتەۋە.

پشودانت لى ھەلگىرتم، چونكە دۋاى ئەو كارەساتەۋ پاكردنە لەو كۆشكە گەرەيەۋ ئەو بەھرە فراۋانەيە و گوزەرانە خۆشەدا بۆ شوۋىنى كە كەس نەمناسى و سەرى خۆ ھەلگىرتنم لەۋىۋە، زۆر بە پەرۋش و نىگەران بوم.

تۆ باۋانى منت كوشتن، تەنيا بەھۋى خەم ھەلگىرتنىان لەسەر ون بوۋنى من و نەدىتنەۋەى من مردن، تۆ منت كوشت، چونكە ئەو ژيانە تالەى لە كاسەى تۆم خواردەۋەۋ ئەو خەمەى بەھۋى تۆ نۆشىم لە لەش و ناخدا بەشىۋەيەكى پۆچۈن ۋەكو مىشى سوتاۋى ھەلۋوراۋ بەسەر جىگەى مردندا خستومى.

له ماله وه پام کرد، چونکه توانای بهرنگار بونه وهی مال و باوانم نه بوو. چوومه شوینه کی چوله وانی و وه کو سهر شوړی ژيام، توبه م کردووه داواکارم خودا توبه ی قبول کردیم و نرای گیرا کردیم، تا له خانہ ی مردنو شه قاهه توهه بمبا بو خانہ ی ژيان و خوشگوزهرانی.

شه وتا من دهمرم، وه تو ئه ی دروژنی فریوده رو دزی بکوژ، پروا ناکه م تا خوا تولی منت لی نه کاته وه دهست بهر داریت بییت ..!

به خوا من بویه نامه م بو نه نویسیوت تا په یانت له گه لدا نوی بکه موه، یان داوای سوزو به زه ییت لی بکه م، تو زور له وه له لای من هیچ تری. من نیستا له سر لیواری گوړم و له هه لویستی دام، که مال ناوایی له خوشی و ناخوشیه کانی ژيان ده که م، هیوای شه و م نه ماوه دهسته ملانی بېمه وه و کاتی ژيانمان نه ماوه تی دا، بویه شه نامه ییم بو نویسیوت تا شه و پاسپارده ییت بده موه دهست، که کچه که ته، گهر چی شه م کاره ساته ی رابردو به زه یی تیدا راپازنیویوت نه یه یشتوه، به لام به زه یی باوکایه تی له گه لدا بنویته. ناگاداری به و با وه کو دایکی سهرگردانو کلژ نه بییت (خوات له گه ل).

به لئ نه و مردو کچه که ی له و چوله وانی به جیه یشت و که س له خوا نه بئ نه بو بیحه و نییته وه. ههروه ها شه م به سرهات گپه رپه وه یه ده لئ: (ههر که شه م نامه ییم خوینده وه سهریم کرد فرمیسک به سر

پیلوی دا لیژ ده بونه وه، پاشان نه و هاورپیه له سهر جیگا که وتووه و
وتی: (به خوا من هیشتا نامه کم ته و او نه کړدبو، که له شم که و ته وه
له رزینو خه ریک بوو دلّم بته قی، بویه چومه نه و مالّی منی تیدا
بینیو، که تم که لاوه یه یه و له و ژوره دا بینیم و له سهر جیگایه دا
مرد. نه و مندا لّی له به رده مته (۱۰) سالانېو به سهر دایکی یه وه
ده گریا. نه و تاوانی من له ژیاغدا وه کو درنده یه ک خوی نواند، که
چرنوکان ده هاوی و که لّبه کانی جیر ده کاته وه. هر که وریابونه توبم
کرد له گه لّ خوا دا په یمام دا تم ژوره به جی ناهیلّم، که نوم ناوه ژوری
خه مه کان تاوه کو نه و نافرته قوربانی یه بژیم و وه کو نه و بمر، نه و ته
نیستا نیمړو ده مرم له مردنی خوم پازیم. توبم کردووه و متمانم
به خوایه، که نه و به لّینه ی پتی داوم نه نجامی ده دا، شاید نه و نازارو
نه شکه نجانه ی کیشاومه ببیته بارمته و که فاره تی گونا هه کم. تم
کچه ی منیش پاسپارده یه به ملی تّوه یه به پاکژی و په روه رده ی جوان
پای بیتنه و هیچ له باره ی باوانیه وه پی مه لّی.

چىپۆكى (۹)

ئەو جوانەى ژيانى منى ويرانکرد :

داستانىكى پېر لە ژانە خاۋەنەكەى خۇى دەيگىرپىتەۋە دەلتى:
لە پۆژەكى پەش دا لە يەكئى لە بازارپەكانى بازارگانى دا لە
قاۋەخانەيەكدا دانىشتبوم قاۋەم دەخواردەۋەو پۆژنامەم دەخويندەۋە،
لە هيكرپا، كچەكى چاۋجوانى دلگىر لە لەش و لاردا بە لەنجەولار بە
لامدا پەت بوو ۋەكو شىتانو تىنۋىك سەيرى جوانى و پىكى منى
دەکرد، منىش خۆنەويستانە بلەندبوم شۋىنى كەۋتم، چۈۋە ناۋ يەكئى
لە دوكانەكانەۋە منىش لەبەر خاۋەن دوكنەكە نەك لە بەرخودا نەم
توانى، بەدۋاى ئەۋدا بېرۋمە ژورەۋە، ئەۋىش بە پۋى جوانى پۋى تى
كردم بە دەستە سىۋى و جوانو نەرم و پېر لە زىرۋ ئەنگۈستىلەو
ئەلماسەكانى ئامازەى بۆ كردم كە شۋىنى بىكەۋم، بى ئاگايانە
چۈينە ناۋ شۋىنەكەۋە، بە ھەموو ئەدەبىكەۋە پىۋى ۋتم: با ژمارەى
مۆبايلەكەت بزانم، منىش بەدەم بۆم خويندەۋەو ئەۋىش لەناۋ
مۆبايلەكەى دا خەزنى كرد، كە لەم چاخەدا زۆر كارەساتى
بەسەرداھىتايىن، چونكە نەمان زانى بۆ چاكە بەكارى بىنين. دۋاى
چەند كات ژمىرئ واتە لە ئاخىرى شەۋدا مۆبايلى بۆم كردو دەستى

بە گوشتاری شیرین کردو هەردو کمان قسە ی جوانان کردن، ئەو وتی: من تەڵاقدراوم و (۳۱) سالتەم، بەلام گەر دەت بینی وات دەزانی (۱۸) سالتەیه، وە ئەو خاوەن پیشەیه و زۆر دەوڵەمەندە.

دوایی دەستمان کرد بە دیاری کردنی دیمانه وەکو سەرەتایەك لە چیشتخانەکاندان پاشان لە قاوەخانەکاندا، لە هەموو دیمانه یەکیشدا هیچم لێ دەست نەدەکەوت، هەتا ماچیکیش، یان دەستم لە دەستی بەدم. زیاتر دڵم گرتی و وام زانی شەریفەو پاکیزە یەکی بەر لە من نەناسیوە و جگە لە منیش کەسی تری ناوی، چونکە من جوانم، راستە من تارادە یەکی زۆر شەنگ و جوان بووم. پوژیکیان مۆبایلی لەگەڵدا کردم و وتی بۆ کارەکی گەرم کارم پیتە، وتم ژیا ئام لە خزمەتتەم. وتی: دەمەوێ لە فلان چیشتخانەدا چاوم پیت بەکەوێت و دوای کات ژمێرەکی تر لەوێ ببە. وتم: بەسەر دۆزەخدا ئامادە دەبم. لە چیشتخانەکەدا ئامادەبوم و پیم وت: ها ژیا ئام چیت لیم گەرەکە بیکەم؟ لەو کاتەدا سەفەرنامە ی پلە یەکی لە جانتاکە ی دەرھینا بۆ (قاھیرە) و بەناوی منەوہ بوو، کە (۳) پوژان لە ئوتیلی (سەمیر ئەمیس) ی پینج ئەستێرەدا بێنمەوہ. دیسان شیکەکی (۱۰۰۰۰) پریالی دامی و پێی وتم: دەمەوێ هەر سبە ی بچیە قاھیرە وەکو لە سەفەرنامە (پاساپۆرت)ەکەدا هاتووہ بۆ ئەو ئوتیلە (دۆزەخیە) بچی

بۇ لاي فلان كەسە بەناۋى (.....) و ئەمەش ژمارە تەلەفۇنەكەيەتى؟! تا بىتباتە فېسار كۆمپانىيە لە جياتى من بېرى
جلو بەرگى مۇدەى جيهانى لە (پارىس) ەۋە بېرى و ئەمە ەۋرەقەى
برىكارى يە لەلاى مەۋەۋە تۆ بەم كارە ەلەسو رېكەۋتەنەكە ئىمزا
بەكە، تەكايە دوا مەكەۋەۋە بېرۆ. وتم: بەسەرچاۋ ژيانەكەم.

دواى ەدرايەك ئىجازەم لەسەر سەرۆك كۆمپانىيەكە ەۋرگرت و لە
ەمان ژواندا سەفەرم كرد، خۆزگە ئەم گەشتەم نەكردبايە. دواى
ئەۋەى كات ژمىر (۴) گەيشتە ئەۋى ەندى پشوم دا، لەكات ژمىر
(۶)ى ئىۋارەدا مۇبايىلەكەم تاۋدايە ئەۋ ژمارەيەم لى دا (خۆزگە لىم
نەدابايە). دەزانن كى لەسەر ئەۋ ەيئەلەيە؟ ئەۋە يارەكەمە بەر لە من
گەيشتۆتە ئەۋى! بەسەر سورمانەۋە وتم: فلانەيت؟ وتى: كت و مت،
ئايا شتەكى كت وپرە بۇ تۆ خۆشەۋىستەكەم؟

تم: بەلى. وتى: من بۆيە ەاتوم زياتر ئەم كارەت بۇ پون
بەكەمەۋە. پاشان وتى: خۆشەۋىستەكەم ەۋرە بەشى ژمارە(؟)!.
منىش بەگورجى و كامەرانى يەۋە چومە ئەۋ بەشەى ئوتىلەكەۋ،
بىنىم جەلكى تەنكى پوتى پۆشيوە، كە ەەرەكەسى بەۋ مۇدەۋە
بىنىباى خۆى بۇ پانەدەگىرا.

منی لە باوەش گرتو ماچمی کردم و خۆم لەیاد کردو لە گەڵی دا جوت بوم و زینام کرد (پەنا بەخوای گەورە). ئاوا خۆش پام بواردو ئیجازە کەم بۆ (١٠) رۆژ درێژ کردەووە و هەموو ئەو ماوەیە لەوێ مامەو، دواى ئەو بە یەك فرۆکەى مۆدێرن گەپاینەووە لە تەك یەك دانیشتبووین. ئێمە لە هەوا بوونی، بەلام لەسەرەووە دەیبینین، بەلام پەنا بەخوا ئێمە هەستمان بە بونی خوا نەدەکرد. تا سالتی ئاوا پەيوەندیمان بەردەوام بوو! من بۆ زینا دەچومە کۆشکی ئەو و ئەویش دەهاتە شوققە خراپەکەى من، کە شایان بە ئەو نەبوو، بەلام لەبەر جوانی من و پابواردنی سێکسی خۆی دەهات! پۆڤتیکیان من و براکەم لە شارێکدا بووین، چارەنوسی خوا وابوو پوداوەکى هاتوچۆ قەوما، براهەکەم توشی خویى پۆانەکى توند بوو، بەلام خۆم سوپاس بۆ خوا ئازارم پێ نەگەشت، هەندێ پۆشام توش هات، بەلام ئازاریان نەبوو. خەلکى پۆزانە سەرمان و مانگى سور هات و بە پەلە بۆ نەخۆشخانەى کى نزیکى پوداوەکەى پاگواستین و، گورج براکەمیان بردە ژورى نەشتەرگەرى، نوژدار داواى لێم کرد، خویى پێ ببەخشم، چونکە خویى کەمان یەك گروپ بوو، و تم: من ئامادەم. بردمیان بۆ ژورى خویى بەخشین، دواى ئەوێ نمونەى کىان لێم وەرگرت و لە پاست نەخۆشیە درمەکان پشکینیان لەسەر کرد، من متمانەم بەخۆم

ھەببۇ، قەت ئەو خەيالەم لە دلى نەدەگەرە کە پۆژى لە پۆژان لەگەل
 ئەم دۆستەم کارى سىڭسىم کردووە. سەرەنجامى پشکىنەنە
 دەرکەوت و پزىشکە کە بەرپوێ کى خەمبار ھات و وتم: ھا براکەم چى
 بەسەرھاتووە و ھاوارم کرد نایا مردووە؟ وتى: نەئ . وتم: ئەى چى
 بووە؟ وتى: خۆیت توشى نەخۆشى پىسى (نایدز) بووە ...

ئەو قسەى وەکو تریشقەيەك بوو، کە لە ئاسمانەو داباریتە سەرم،
 خۆزگەم دەخواست بەر لەوکاتە زەوى شەق بوایەو ھەللى لوشىبام،
 بۆیە راست کەوتم بەسەر زەوى دا لە ھۆش خۆم چۆم، کاتى لەو
 بورانەوێە بیداربومەو لەشم لەترسان ھەلئەلەرزى. دەم پرسى:
 دەبى من توشى ئایدزى کوشندە ھاتبم، ئەى خودایە دەبى لە کەيەو
 من توشى ئەو بارودۆخە بىزراوە ھاتبم؟ پزىشک پىى وتم: تۆ توش
 نەھاتوویت، بەلام تا دەمرى ئەو ئایرۆسەت ھەلگرتووە، خواش
 یاریدەدەرە!!

دواى دو پۆژ لە پودانە کە براکەم مرد خوا لى ی خوش بىت، من
 بەو پوداو زۆر خەمبار بوم، ئەو ھەر برام نەبوو، بەلکو زۆرىش
 ئامۆژگارى دەکردم لەم کچەى دۆستەم دور بکەومەو، چونکە رابردو
 بەسەرھاتى ئەوم بۆ گىتاپۆوە .. دواى (۱۰) پۆژ لە مردنى ئەو، ئەم
 کچە مۆبایلى بۆم کرد: ھا ئازىزە کەم لەکوێى؟ لەمىژە دیار نیت؟

منیش بەتورپییهوه پێم وت: چیت دەوێ؟ وتی: چیت بەسەردا هاتووه؟
 وتم: برام مردووه بەروداوێ و تازیه بارم. وتی: تەمەنی درێژی بۆ
 زیندوان بەجێ هیشت بیت، بەلام لەبەر دلێهەقی یان نەیکوت: خوا لێ
 ی خۆش ببیت. پاشان وتی: بەهەر حال کە ی دەتبینم و پێزی هەستی
 منی نەگرت؟ وتم: دوای ئیمڕۆ چاوم لێ نادەییەوه.

وتی: بۆچی؟ وتم: بەراستی من خۆشم دەوێ نامەوێ زیانت لێ
 بدەم. وتی: چیت بووه؟ وتم: نەخۆشی نایدزم هەلگرتووه!

وتی: چۆنت زانیوه؟ وتم: لەکاتی پروداوی من و براکەم دا (ر) ئەوهم
 زانی ... پاشان پروداوه کەم بە تەواوی بۆ گیرایەوه. وتی: باشە داوین
 پیسیت لەگەڵ ئافەرەتی تردا کردووه؟ وتم: نەه. وتی: خۆینی کەست
 تێ کراوه؟ وتم: نەه. وتی: کەواتە ئاواتم هاتەدی. بەتورپییهوه وتم:
 ها فلاڤە مەبەستت چی یە؟ وتی: دەمەوێ تۆلە لەهەموو قولەغی
 بکەمەوه، چونکە ئەوان منیان توشی ئەم نەخۆشیە کردووه، تۆش
 یەکیکی لەوانەو کەسانی تری وەکو تۆش لەپێگادان! پاشان تەم
 بەرودا کردو مۆبایله کە ی داخست.

وتم: (حسبنا الله ونعم الوكيل) لەدەست تۆ ئە ی کچی نایدزو
 زۆر قسە ی ترم کردن، کە نامەوێ بیانلێم و لەدلتان بدەم. من نیستا
 (۳۲) سالم و ژنم نەهیناوه و لە تەمەنی (۲۹) سالی دا دوچاری هاتم.

لەو ساتەوێ من تا ئیمڕۆ خوشک و براکەم داوای ژن هێنا من لێ
 دەکەن، بەلام من پەتی دەکەمەوێ، چونکە ئایدزم هەلگرتووە و ئەوان
 بێ ئاگان. من نامەوێ ئەم نەخۆشییە توشی هاوسەری ژیا من بکەم و
 بۆ منداڵەکانیشمی بگوازمەوێ، بۆ زانی من برا گەورەم، باوکەم
 بەرەحمەت بێ کە (٢٩) ساڵەبوم زۆر سوربوو لە سەرم ژن بیتەم، بەلام
 ئاواتی نەهاتەدی و مرد، تا برادەرەم لەسەر کار هەمیشە لەڕۆم
 دەدەن بۆ ژن ناھێنی؟ من ئیستا دەروم زۆر ماندووێ کێشم لە (٦٨)
 کیلۆوێ بۆ. (٥٥) کیلۆ دابەزیوێ. هەموو ئەوەش بۆ شەکەتی دەرونی و
 ئەو کابوسە بێزارکەرە لێ ئەو نەخۆشییە پیسەوێ دوچارم بوو، کە نازانم
 کە دەمکوژیت، من تۆبەم کردووە و نوێژ دەکەم و قورئان دەخوینم و
 دەرخێ دەکەم، هەرچەندە کاتەکە بەسەرچووێ بۆیە من نامە بۆ براو
 خوشکانی موسڵمانم دەنوسم لە کاری ناپەوا دور بکەونەوێ کە خوا
 تۆپە دەکات، وەکو داوین پیسی و تاوانی ترو پەند لە من وەرەگرن.

چېۋىكى (۱۰)

قوربانيەكەۋ قازى :

ئەۋ گەنجىك بو لە پىپى بەرەلەيى و رابواردن بوو، ئەيزانى ھاسىنى كىچىكى جانو دەۋلەمەندو خۇشگوزەرەنە، ھەر بە يەكەم سىلەى چاۋ دلى پىۋە نوساۋ، پاشان دوبارە كوردنەۋەى ئەۋ سىلانە زياتر دلى راکىشا، ئەنجا نامە گۆپىنەۋە ھات، پاشان سەردانى يەكترى كوردن، پاشان لە يەكترى دابران. بەسەرھاتى ئەۋ دوانە ھەموو ئەۋ بەسەرھاتە خۇشەيىستى يانە كۆتا پى دىنى كە كورانى ئادەم و ھەۋا لەسەر زەۋى پىكى دىنن. كاتى كچەكە گەرايەۋە خەمىك دلى داگرتبوو كۆرپەلەيەك لە ھەناۋى دا دەجولاً، ھەندى جار سەرەتا رىگايەك ھەيە بۆ شاردنەۋەى ئەۋە، پاشان نەينى يەكەۋ قسەكە بلاۋ دەبىتەۋە، گەر سىگىش بۆ ئەۋە فراۋان بى سكى بۆ فراۋان نابى، گەر ئىمپۇش بىپارىزى سبەى ناتوانى بىپارىزىت.

كاتى خەمەكە خەۋى لى ھەلگرت و شوينى كەلەكانى ناخۇش كورد، ھىچ رىگا چارەيەكى نەدۆزىيەۋە خۆى لىۋە دەرباز بكات. بۆيە پەناى برە بەر شاردنەۋەى ئەم رازەبەلام بىگومان ھەر ئاشكرا دەبىت. ئەۋ شوينەى لىى بوو ژورەكى چۆل بوو لە كەلاۋەيەكەۋە

خه لکې که م لى بوو، جگه له خه مه کانی که سى هاوده م و هاوړازى نه بوو.

پوژگار پوښتو که س نه يتوانى پايېگرى، نه بجا چى پويده؟
 هه چى نه م گورگه بو کومه لگا لى ى خوش بوو توبه که ى قبول کردو
 تاوانه که ى له ياد کرد، نه و وه کو دادوهرى له دادگای شرعى
 داده نريت، هه چى نه و کچه قور به سهره بوو منداله که ى له و ژوره به
 فه تارته دهره دا بوو، هه چى هه يبوو فروشتى، تا نه و شتانه ى
 به خوشيه وه ده کرد، تاجلو بهرگو ناو ماليشى فروشت و هيچى
 نه ما، خوى و منداله که ى به بازاردا ده گه پان شه ويکیان پياوى چوه
 لای نه ویش زانى بو داوین پسى هاتوه، به لام به گوښى نه کرد، نه م
 پياوه له کاتى دا، که زانى ژنه که پاره ى لى دزيوه، بو لای دادگا
 سکا لای کرد.

پوژى ليک جيا کردنه وه ى حق و ناحق هات. بهره و دادگا بانگ
 کراو ده سى کچه که ى گرتبوو، که هوت سالانه ده بوو قازى سهيرى
 مه سه له که ى کردو بريارى دادگايى خوى ده دات. کاتى پوښى کچه که
 هات و چاوى پى کهوت واقى وړماو خه ريك بو هزرى کاس بکات.
 چونکه نه و قازيه ى ناسى يه وه، که گورگو نه و لاوه بوو نه و به لايه ى
 به سهره دا هينا.

بە تەماشىا كىرىشكى سوك لى ي پروانى و پاشان ھاۋارى كىرد، كە
لەو شۆيىنەدا دەنگى دايەۋە و تى: ئەي دادوەر دور بىكەۋە، تۆ بۆت
نىيە دادوەرى دۆزى مەن بىيىت. چۈنكى مەن. تۆ ھەردوكمەن دزىن و
ھەردوكمەن ناپاكىن، ناپاكىش دادگايى ناپاك ناكات و دز دادگايى
دزان ناكات. قازى و ئامادەبوان لەو قىسە سەيرانە سەريان سۈپمە،
ۋىستى پۆلىس بانگ بىكات و بىكاتە دەرەۋە، ئەۋىش دەمامكى
لەسەر پوى لادا، كاتى قازى بىنى بەتەۋاۋى ئەۋى ناسىيەۋە. كچەكە
دەستى كىرد بە تەۋاۋە كىرىش قىسەكانى و تى: مەن دزىارى مالىم، بەلام
تۆ ناموس دزى، ناموسىش لە مال لەپىشتەرە تاۋانى تۆ لە تاۋانى
مەن گەۋرەتەر، ئەۋ كەسەي مالى دەدزى دەتۋانى پەيدى بىكاتەۋە،
يان قەرەبۋى بىكاتەۋە، بەلام ئەۋ ئافەرەتەي كە ناموسى دزراۋە
ناتۋانى بىرپىتەۋە، چۈنكى ناموس پۆلىشتەۋە ناگەپىتەۋە، گەر تۆ
نەبۋايت نە دەدزراۋ سەرى بەۋ ھالە نەدەگەيشت. مادام ۋايە كورسى
يەكەت بۆ كەسكى تىر چۆل بىكە، لە تەك مەنەۋە بۈستە تا دادگا بە
يەك تاۋان دادگايىمان بىكات، كە تۆ سارت داۋە مەنىش پام بۈۈم
تىيدا.

كاتى مەن بىنىم ھاتىيە ئەم جىگايە دەرگەۋان بۆ ھاتنى تۆ ھاۋارى
كىرد، خەلكان لەبەر تۆ ھەلدەستى! كاتى ھاتمەۋە ژورو خۆم بىنى

پىاۋەكان ھەنگاۋيان بۆ لاي من ھەلدېناۋ دلەكان ھەلىان دەكوتايە
سەرم، لە دلى خۇمدا وتم: بەخوا سەيرە، زۆر ناوونىشان ھەيە درۆ
دەكەنو زۆر نازناۋ ھەيە فرىودەرن. تۆ منت ھېناۋەتە ئىرە تا حوكم
بدەي بە زىندانى كردن، ۋەكو پابردو ھىچت نەكردبى دەرحەق بە
منەۋە، تا ويستت شتەكى تىرىش بىخەيە سەر ئەم مەسەلەيەي
پابردو،... ئايا كەسى نىيە شىنۋ زارى بۆ بەدبەختى ۋ كارەساتى من
بكات؟ گەر ھىچ ئامارەيەك نەبى بۆ لاي تۆي پابكىشم ئەۋە
كچەكەتە، كە ھەمىشە ئەم پەيۋەندىيەي نىۋان منو تۆ تىك نادات.
لېرەدا ئەم گورگە ئەم قازىيە سەرى بەرز كردهۋە سەيرى
كچەكەي خۆي كردو پايگەياند ئەم ژنە شىت بوۋە پىۋىستە پەۋانەي
نوژدار بكرى، خەلكەكەش پرواي كرد. ۋە پىياري لى بوردنى بۆ دا،
خەلكەكەش پرواي كرد. ئەنجا قازى ھەلسا.
ئەي خودايە!

عوى الذئب فاستأنست بالذئب اذ عوى وصوت انسان فكدت اظير

چیږکی (۱۱)

سه ته لایت (الدش) ژيانی منی ویران کرد :

سهره تا من کاری نازادم ده کرد، له سایه ی خوا بازرگانیه کم سوودی هه بوو خیره کی زوری بوم هه بوو، ژيانم له سهر پښگای راستی ئیسلام بوو. قهت پوژئی نه بوو له پینج نویژه کان دابپریم، به تاییه تی نویژی به یانی، کاتی ده مبینی وتاره کی ئاینی هیه له خویشان خه نی ده بوم، گهر له شاره کی تریش بایه بو بینینی ده چومو حه زم ده کرد له پیزی یه که می دا دانیشتبام، زور به وه شانسم هه بوو، که ژنه کی چاک و گوپراهه لم هه بوو پینج نویژه کانی ده کردن و چاک مشوری مالی ده خواردم. خوا چهند کوپو کچیکی لی دابومی، که نه وانه بون: (عادل، خالد، سوعاد، نه مهل).

خیزانم نهو بلیسه و شو قه بوو پښگای پوناك ده کردم و نهو دلخوش که ره بوو دلی شاد ده کردم، پوژان و سالان و مانگان چون و منداله کانم گه وره بوون و پتیا نایه زانکووه، چاوه پئی نهو پوژهم ده کرد منداله کانی خوم ببینم پروانامه ی زانسی یان هه لگرتبی، به لام پوژگار له سهریه ک سیره نامینیتته وه، بی گهردی بو نهو خواجه گوپان پهیدا ده کات و خوی ناگوپیت. دوا ی نهوه ی به هیمنی یه وه له گهل خیزانی خومدا ژيامو، به خته و هرو کامه ران بووم، تا براده ران ئیره بیان

بە من دەبرد، ئەنجا ئەو پۆژە ھات ژيانى من بۆ ژيانى لەناوچون و
كلۆلى و كەساسى و زىندانى و بەرەلەى كۆلان و ئاۋارە و دور لە خەلكى
بگۆرپىت .. ئەنجا ئەم داستانە چىيە ژيانى منى كوشت و خىزانى منى
پەرتەۋازە و ئاۋارە كرد؟!

پۆژىكيان عادلى كورم، كە كورپى گەورەم بوو ھاتە مالمانو
ئامىرى سەتەلايتى پى بوو، منىش لەو كارە دزىو زۆر واقم و پىما،
بەچاۋىكى قىزەنەۋە لىم پوانى، وتم: دەتەۋى چى بىكەيت؟ وتى:
دەمەۋى سەتەلايت دابەزىنم تا كەنال و قەناتە ئاسمانىيەكان بىينىن،
كە لە جىھانەۋە پەخش دەكرىن، تا لە جىھانەكى دابراۋدا نەژىين. ۋە
بەدۋاكە وتۈپى و كۆنەپەرستى و دور لە دىيائى شارستانى ژيان بەسەر
نەبەين. باۋكە دەمانەۋى لە چەرخىكى پوناكى و شارستانى و
تەكنەلۇژى و سەدەى بىستەم و مانگى دەستكردو ژيانى پەھاو
پىشكە وتودا بژىين.

ئەم قسانەى عادلى كورم بەلامەۋە سەير بوون، چونكە كورپىكى
ھىتور بەرپىز بوو، منىش ۋەكو شىر بە پەلە لى چومە پىش و وتم:
كورم ئەو كەنالە ئاسمانىيە دەرگايەكن بۆ پىروپاگەندەى خراپەكارى و
داۋىن پىسى، ھەرچەندە مەۋژ ھەول بەدات پەيوەست بى بە بەرنامە
بەسودەكانى شەيتان ھەر فرىۋى دەدات دەست بۆ قەناتەكانى تىرى

ببات. غونډی ته مېش هم په نډه یه ی پېشینانه (ژه هره کراو ته ناو هه نگوینه وه). کوږه که م، زور سوربوو له سره قسه کانی وتی: گهر سه ته لایت له م ماله دا دانه نړی ده پرم قهت نایه موه هم ماله. لیره دا دایک له ترسی سره هلگرتنی کوږه که ی سکالای کرده بهرمو لیم پارایه وه به سوتاوییه وه ده گریا، دیسان منداله کانی تریشم شان به شانی دایکیان ده ستیان به پارانه وه کردتا پښگیان بده م، خوی گه وړه راستی فرمووه:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ﴾. (التغابن/ ۱۴). بو هم مه سه له یه پراویم به دؤستان و هاوړی یانم کرد. هه ندی له وانه وتیان ثامان نه که ی به قسه ی منداله کانت بکه یت، چونکه هم که نالانه شهرو زیانیکن به ناوی پیشکه وتن ده مامک دراون، شه فیلمه سیکی یانه ی ناموس و نابرویان تیدا نییه ثامیریکن بو له ناویردنی منداله کاغان. هه ندی هاوړی تر وتیان پیویسته قایل بی، چونکه منداله کانت لهو حاله ته دا له ژیر چاوډیری تودا ده بنو ده توانی چاوډیریان بکه یت، دیسانه وه ده توانی گوی له هه والی عه ره بی و جیهانی و بهرنامه ی ناینی و زانستی بگریت.

من قسەکانی ئەوانەم پێی خۆش بوو ئەو سەتەلایتە نەفرین لی
کراوەم هینا ناو مالمەو. بەم شیوەیە ئەم میوانە قورسەم هینایە
مالمەو، بەلام قەت سەیرم نەدەکرد، پۆزان و مانگان پۆشتن ناوەرم
لی نەدایەو.

بەلام منداڵەکانم بونە مودمین و شەیدای قەناتە ئاسمانیەکان لە
فیلمەکان و زنجیرە دراماکان و پیشانگای جوانکاریەکان و پیشانگای
شا جوانەکان و وێنە سفورەکان لە ژێر ناوی پۆشنبیری سیکیسی دا،
بەلام شەیتان گوریسەکی درێژەو ئارامی نابڕیتەو، سەربای ئەوێش
سوربونی ئەو لەسەر گومرا کردنی ئادەمیزادەکان مەبەستی سەرەکی
یەتی. ئەو هانی منی دا ورده ورده گومرا بکات، هات وەسوەسە
بۆ کردم کە دانانی سەتەلایت شتەکی باشە، پاشان هانی دا گوێ لە
هەواڵەکانی بگرم، دیسان لە هەواڵە زانستی یەکانی برۆانم، پاشان
پەیتا پەیتا بە شەرمەو لەو قەناتە ئاسمانیانەم دەپوانی، دواي ئەو
بە تەواوی ئالودەي بوم.

دواي ئەوێ ئەو قەناتانە چوونە دلمەو پێم لەسەر بینینی فیلمە
پوتەکان داگرت، کە لارو لەنجەي سیکیسی دەکەن و پرن لە فریودان و
وتەي پر لە قسەي پوچ و سوک. من و منداڵەکانم بە چەند سەعات
لەبەردەم ئەو قەناتانە دادەنیشتین کە کچانی شوخ و شەنگ پیشان

ده دهن، تا وام لى هات له نوټز كړدنه كان سستى بكم و له كاتى
خوياندا نه يانكهم ورده ورده تهركه مزگهوت بووم، تا به ته واوى
دوركه وتمه وه.

ته و فرموده يهم له ياد كړد بوو، كه ته و كه سى دلى به مزگه و ته وه
ده نيشى يه كيكه له و هوت كه سانهى خودا له دواړوژدا سي به ريان لى
ده كات: (رجل قلبه معلق بالمساجد).

وام لى هات نوټم ده كړد به لام دلم هر لاي بينينى فيلمه
خوشه ويستى يه سيكى يه كان بوو. به ته واوى له و قناته
ناسمانيانه دا قول بو بومه وه.

خوم و مندا له كانم و هاوسهرم شه وو پوژ سهيرى وينه حرامه كانمان
ده كړدن بى باك له خوداى گه وړه. ناكامى هم موو ته و شتانه لاوازي
برواى لى كه و ته وه و هوگريمان به فيلم و شانويه عه ره بى و ته وړوبى
يه كان شوينى ته وهى گرت وه، له گهل ديمه نه كانى دا پى ده كه نين و
ده گريابن. دلم بووه شهيداي شاي هونه ره كان و جوانيه كان (مارلين
مونرو) و (تهليزابيټس تايلور) و (مادونا) و جوانه فريوده ره كانى تر.

ته نجا ورده ورده شهيتان فريودانه كانى پتر بوون، تا زه بره كى
كوشنده و پشت شكينى له خوم و خيزانه كم دا. (كه له چپو كى: ۱۲ -
۱۳ - ۱۴ - ۱۵ دا ده بينيت).

چېڭىكى (۱۲)

عادلى كوپم :

عادلى كوپم ژنەكەي بە بەردەۋامى دەكوژى و ژيانى لى دەكات بە دۆزەخ، قەت بە خەيالدا نەدەھات پۆژى بى منداۋەكانم لادەن و لەخستە بچن و ويران بىن. (عادلى) كوپە گەۋرەكەم نامەي لەگەل كچىكى ئەۋرۈپى دا دەگۆرپىيەۋە بەھۆى (رسيفر دىيىتال) ۋە، تا پۆژىكىيان ھەۋالمان بۆ ھات كە زەماۋەندى لەگەلدا كىردۈۋە. نەك ھەر ئەۋەندە بەلكو ئەۋ ژنە گالتە جارەي ھىتايە مالىشمان، كوپەكەم زۆرى خۆش دەۋىست، كە چى ھاۋشانى ئەۋ نەبوۋ لەگەل ئەۋەشدا مالۋ زىپى بە پىش ۋەر كىردىۋو، لەگەل ئەۋەشدا مەن پازىم نەبوۋ، ۋە لەگەل ئىمەي مۇسلمانىشدا گونجاۋ نىيە، كە پەيۋەستىن بە ناموس و شەرەفەۋە، بەلام ئەۋان گۆى بەمە نادەن. پوداۋى (مونىكا - لوىسكى) لە مالى ئىمە دور نەبوۋ ... زۆرى نەبرد ئەۋ ژنە دارناۋە لە پەۋشت مالى ئىمەي پىر لە داۋىن پىسى كىرد، ۋەكو وتراۋە خوى شىرى ھەتا پىرى.

پۆژىكىيان عادلى كوپم بىنى گەنجى لەپال ژنەكەيدايە، ئەۋىش رىك دەست بۆ دەمانچە دەبات ژنە دوستەكەي دەكوژى، لە ئاكامدا

کورپه کمه راپیچی زیندان کرا، به لکو داهاتوو چاوه پری سیداره
ده کات، بهم پهنګه کورپه گه وره کمه له ده ست دا.

منیش بوومه هوئی نه وهی له ده ستی بدهم، چونکه ریګام دا
(رسیفر دیجیتال) بینیته مالمان.

نهو ناپاکی له گه ل ژنه کیدا کردو نه ویش ناپاکی له گه لدا کرد.
نهمه پاسته وتراوه: ههر که سی زینا بکات پوژی دی زینای
له گه لدا بکریته وه.

چېۋىكى (۱۳)

خالىدى كوپم :

خالىدى كوپىشم لەدوای شىشەكانى بەندىغانە بوو، ئەو قوتابى يەك بوو لە قۇناغى زانكۇدا بوو، بەھۆى ھۆگربونى بە تەماشاكردنى كەنالە ئاسمانىەكانو شەوئخونى كردن بۆيان چەند جارئ دەرئەچوو، ئەنجا توشى مودمىنى ماددە ھۆشبەرەكان بوو، دەرئەچوو پارەى لە دايكى دەدزى تا بوو دزەكى پەسى، شاندىكى دزى دانابون بۆ بىرىنى مالان و دوكانەكان و دزىنى پارەو زىپەرەكان، تا پىئويستى يەكانى خۆى پىئ سەد بىكات لە ماددە ھۆشبەرەكان بەتايىبەتى تريك و دەرزى ھۆشبەرەكان. لەسەر ئەو بەرنامە مايەو تا كەوتە دەستى پىاوانى ئاسايشەو (۱۲) سال حوكمى زىندانى كردنى درا.

چیرۆکی (۱۴)

سوعادی کچم :

سوعادی کچم بەهۆی زۆر دەرنەچون لە خۆیندندا سەرنەکهوت و
سەوداسەری ژیاڵی ئەوروپا بویو لە جل و بەرگ و گۆی گرتن لە
گۆزانی و موسیقای تیژو قەناتی ئاسمانی.

ناشنایەتی لەگەڵ لاویکی کەم پەشتدا پەیدا کردبوو ئەویشی
بەرەو ئەو خراپکاری یە ڕاکێشابوو، لە ئاکامدا منداڵەکی بیژی لی
پاشەکهوت بوو، کاتێ بەمە زانرا ڕایکردو کچەکش هەر پای کردو
ئابروی خۆی برد، تا ئێستا هەوالتی نازانم.

چېژکی (۱۵)

نهمه لی کچم :

هرچی نهمه لی کچم بوو، کچه گچکولانم بوو، حهزی له گه نجه کی بی دین ده کرد، که پروای و ابو دین تریاکی گهلانوه مودمینی مادده سرخو شکره کانیش بوو. نهوه بوو میړدی پی کرد. کچه که شم خوی میړدی گرت و نهویش بو به شراب خوړ. روژیکیان میړده که ی داوای شتی له ژنه که ی ده کات و نهویش وه لامی ناداته وه چونکه ده خواته وه، میړده که به رده وام هاواری شته ده کات، تا توپه ده بی و شوشه ی شهرابه که ی ده دا به سهری داو له هوشی ده بات و، نیستا له نه خوشخانه ی دهرونی یه و توشی شیتی و بورانه وه ی توند هاتوه.

هرچی ژنه که ساسه که م بوو بهرگه ی نه و هموو گرفتانه ی نه گرت و توشی گرفتی دلی (الازمة القلبية) هات. چونکه هموو منداله کانی یه که له یه که له ده ست بونه وه، نه غا نه و یارمه تی منداله کانی داو نه و سته لایته بیته مالمان و فشاری خسته سهرم. نیستا له باره کی هستیری دا ده ژیم، نایا سهرزه نشتی خوّم بکه م یان شهیتان، یان خیزان. نیستا نازام چوّن له گهل نازاری ویژداند بژیم. داواکارم له خوا دهروم لی بکاته وه له تاوانه کام خوش بیته.

چەژەکی (۱۶)

سەتەلاییتی شوم (الدش المشؤم) :

پۆژتیکیان ئەو پیاوێ لێم وەرژور کەوت، کە شێوەکەمی لام نامۆ
 نەبوو، چاک دەمناسی و لەچاو تروکاندنیک دا بە زاگیرەو یارمدا ڕەت
 بوو. کە هاتە ژور حەپەسابوو، وەک بێژی هەموو خەمی دنیای داوێ
 بە کۆلدا، لەبەر دەرگا وەستاو کەسایەتی بەپێژی بە من ناساند، ئەو
 هاوڕێیەکی لەمێژینەمی من بوو پۆژگار لە یەکتەری داپراوندبووین.
 بەخێرھاتنم کرد، وامزانی دواى ئەو داپراوە درێژە بۆ سەردانی من
 ھاتوو، وێستەم پێژی بگرم، بەلام وادیار بوو بە پەلە بوو، لەبەردەم
 مندا دانیشت و ناھو داخی لە سنگی دەھاتنە دەر، وەکو کیتۆیک خەم
 بون، پاشان داواى کرد پێگای پێ بەدەم بەسەرھاتەکەمی بۆم
 بگێڕیتەو، وتی:

ھاوڕێی هەمیشە قسەم لە زانایان وەرەگرت، کە ھەرپەشەمی لە
 خراپکاری دەکردو لە بەردەوام بونیان لەسەر ئەوێ وریای دەکردنەو
 باسی سزای دۆزەخ و خراپترین چارەنوسی یانی دەکرد، بەلام من بڕوام
 وابوو ئەم قسانە زیادەڕەوییان تێداوە.

یەکی لەو نامۆژگارییانە و تاریبوو لەسەر کەناله ئاسمانیەکان و خراپە کەیان، ئەوەم لە مزگەوت گۆی لی دەبوو بە ناپازی بونەوه گویم بۆ دەگرت.

زۆرجار هەندێ پەرەیان دەدامی، کاتی دەمکردنەوه ئەو بەسەر هاتانەیان تێدابوو کە کەناله ئاسمانیەکانیان بە خراپ باس دەکردو نەدەچونە هزرەوه و وەرگەر داستانێ ئەفسانە دەهاتنە بەرچاوم، لەدەلی خۆمدا دەموت: بۆچی ئەو کەسانە ئەو قسانە دەگەن؟

بۆچی ئەوانە خەمی مال و خێزانی هەڵدەگرن؟ بە شوێن وەلامدا دەگەرێم و نەمەدەدۆزییەوه، کە قەناعەتم پێ بکات و پێگام پێ بگرێ، کە سەتەلایت نەکێم و لەسەر ویستنی سور نەبم.

قسەی برادەرانی لە راست مۆندیالەکانی موشەففەر کە ژمارە یان نەهینی یان هەیه هانی دام هەنگاوی گەورە بنێم کە لەخۆی بگرم و لە بەرامبەریدا دابنیشم، وە کەنالی (جەزیرە) بەرنامەکەی (وجها لوجه) هانی زۆری دام بیکێم، دیسان هاوڕێیان لەکاتی ئیشدا لەبارە ی هەوالەکانی پۆژو مەیدان قسەیان دەکردن، هەموو ئەوانە تاویان سەندو هانیان دام ئەو نەفرین لی کراوه بکێم، بەلام بەهۆی شەرم کردیم لە کێینی، هەندێ دواي خستم لە کێینی دا، بەلام ئەو هۆکارانەی باسم کردن لەدوایی دا سەرکەوتنیان بە دەست هینا.

ئەم میوانە شومە ھاتە مالم، بەلام نەك خوار زەوی بگری، بەلكو شۆینی خۆی لەسەربانی مالم گرتو، کاتێ خەلکی ئەو سیلەیان بینی بەرەو لای من رایان کردو وتیان: مەیکەرەو لەخوا بترسەو ناکامی خراپی لی دەکەویتتەو، بەلام خۆراگر بووم وەکو پالەوانەکانو شەیتان دالەدی دام ئیحای بۆ کردم لەسەر کارەکانی پشتی گرتم، کۆمەلگاو دراوسێکان بە تەک و بە دەستە بە پەنجەرۆیی گەرانەو.

بەو سەرکەوتنە خەيالی یە بەسەر کۆمەلگاو دراوسێ نامۆژگارەکاغدا بەدەستم هینا ژنو منداڵەکانم پیرۆزبایان لیم کرد. ویستم وەکو دیاریسەك بۆ ئەو پیرۆزبایی یە پیشکەشیان بکەم.

پۆژگار پۆیی و پۆژ بە پۆژ خولیا م پتربوو بۆ ئاخواتنی مۆندیالەکانو ئەو قەناتانە ی زۆریە خەلکی سەیری دەکەنو کەم وایە توشیان نەبویت، مەگەر کەسێ خوا روحی پی کردییت. دیسان زۆر شاییم بەخۆم دەهات، کە ئەوێ لە سەتەلایتدا بینیمو بە بیستم دەمگیرایەو.

پۆژ بە پۆژ هەستم دەکرد چلیسی دەرونیم هەییو حەز ناکەم لی ی بی بەش بێم.

لێرەدا بەتالایی هەییە دەبی پری بکەمەو، هەستم دەکرد لە چوئە مزگەوتو خویندنی قورئان سستی دایگرتومو حەزدەکەم هەمیشە

به ديار شو كه نالانوه بيمه وه، ماوه يې به سرچوو وازم له مزگوت و نه هلي باشي مزگوت هيناو، له قورئان خويندو وانه ي زانسي داپرام. خم و په ژارهش هر دايدو گرتم، به لام له سر شم مانوه يه پي داگرتو تر بووم.

نه وانه ي منيان قه دهغه ده كرد به دوژمني نازاديم له قه لم ده دان، پوژان و مانگان پابردون خو مو خيزانم له ده وري شو ده زگايه خراپه دابوين و تنيا کاتي چوونه سر کار لي ي دور ده که وتينه وه، زور به ناچاري يده ده خه وتمو مندا له کانيشم تا درهنگي شو نيشکه يان ده گرت به ديار يه وه.

دواي چندن سال به هو ي سهر قالم بووم به نيش و کارمه وه بوارم نه ما به ديار سه ته لايته وه دابنيشم، جار هه بوو کاتي به ياني ده گه پامه وه، وام لي هات به سهرهاته کاني مه سه له ي سه ته لايتم هر له ياد نه ما. شه ويکيان درهنگ بوو گه پامه وه و ده رگاي ژوره کم کرده وه له سر جينگام پال که وتم، بي نه وه ي کهس به هاتنه و هم ناگاداربې. يه که مجار بوو گويم له غه لبه غه لبي بوو، گويم هه لختنو نه متواني له و ورته يه تي بگم، دم به خيرتر لي ي داو خه مه کی سهر دايگرتو و بو يه که مجار له ژياغدا دودليم بو پيدا ببيت. منيش پاسته و پاستي شو دهنگه ورته ورته يه پوښتم و به ره و ژوري ژنه کم

پۆشیستم ژۆره کەم کردەوہ بینیم لەخەودایە، ئەوکاتە ھەناسە یەکی
 ھێمنم داو گومانم پەویسەوہ، کە دلمی داگرتبوو گۆشی بوو سوپاسی
 خوام کردو چومەوہ ژۆری خۆم، بەلام دەنگە کە ھەر لە ژۆره کەدا
 دەھات و گۆی بیستی دەبوم. ئەوہ بوو گەیشتمە بەر دەرگا و بە تەواوی
 دلتیابووم ورتە ورتە کە لەم ژۆره بەدەر نییە. جارەکی تر گومانم وابد
 کە پەنگە منداڵەکان تەلە فزیۆنیان نەکوژاند بیتتەوہ و دەنگی ئەوی و
 ئەوان نوستن. من بەھتۆری پۆشیستم تا بزانم چ باسە. گەیشتمە بەر
 دەرگا و زانیم دەنگە کە لە ژۆره کەوہ یەوہ، دەستم برد بۆ کێلۆنی
 دەرگا کە بینیم داخراوہ، پاشان لە کونی دەرگا کەوہ سەیرم کرد، بەلام
 بێ سودبو. دەرگا کە قایم داخراو، گومانم لەدڵدا پەیدا بوو دیسان
 دلم خێرا دەستی بە کوتان کرد، خەریکی مەلا بانگدان بوو، ھیشتا
 منداڵەکانم قسەیان دەکرد، گەرەمەوہ ژۆره کەم بەلام لەسەر
 مەسەلە کە ی خۆم سوربووم ھەپەشە بۆ سبە ی دەبیت. بەر لەوہ ی
 بچمە ژۆره کە دەرگایەکی ترم کەوتەوہ یاد، ئەکەوتە لایەکی ترەوہ و
 پوم لەوێ کرد، کاتی چوم دەستم بۆ دەرگا کە برد بە ئاسانی بۆوہ.
 سەیرم کردو پوانیم، بەلام چیم بینی .... خودایە چی بکەم ...
 شتەکی چاوہ پێ نەکراوم بینی، بەلکو کارەسات و کلۆلی یەکەو
 برینەکی ھەمیشە کولاوہ یەو ئابرو چوئەو لەوہ تالتر نییە. ئە ی ھاو پێ

بينيم كوپه كه م چووه ته لای كچه كه م و له كچی كړدووه و پړی
شكاندووه، نه و كاته خوم بړ نه گړاو هاوارم كړدو بورامه وه، خیزانم
له ترسانا هه لسا یوه تا تراژیدیا كه خوی بیبینیت شته کی بینی، كه
قهت بیرى لی نه ده كړده وه، كه نه وه یه برا هه تکی خوشکی بكات
ناهو هه زار ناهو له ده ست نه و سیله شومه، كه نابړی مالمانی بردو
حاله كه ی شیواندو ورده ورده نابړو داوین پاکی یه كه ی بردو، كچه
بیست ساله كه م ده بی چاوه پړی مندا له کی بیړی بكات له برا كه ی
(خوا په نامان بدات) به خته وه ری خیزانم، كه چاوه پړی داهاتوی
ده كړد له ژیر بالی نه و سیله خراپه یه له ده ست چوو.

بەسەرھاتى (۱۷)

لە يەككى لە سالتۇنە كاندا :

يەككى لە تۆبەكاران خۆى كە پالەوانى بەسەرھاتە بەسەرچوۋە كەيەو
خۆى گەواھى دەرو شاھىد حالە كەيە دەگىرپىتتەوہ:
لە گەل خاوەن سالتۇنەكى ناودار بە برە پارەيەك رېك كەوتم، كە بە
كامىراى شاراوە وىنەى كىپارو مەعمىلەكانى بگرىت.
كامىراكانى لە ژورى نارايىشكردنى بو كەكان دانا، كە بە دانانى
جلو بەرگيان ھەلدەستان، خاوەن سالتۇنەكە بە بيانوى پروناك
كردنەوہو نەبىنن كامىراى تى ئەكردن، خۆمان دەستاو دەستمان بەو
كاسىتانه دەكردن و لەدانىشتنى تايبەتى دا سەيرمان دەكردن و
دەستاو دەستمان پى يان دەكردو، ھەندىكمان كەسانىكمان لەوانە
دەناسىن، يان ھەندى لە كەسايەتى يە ناودارەكانيان. جارىكيان خاوەن
سالتۇنەكە دوا كاسىتى بۆ ئامادەكردم، كە بەپىى گرىبەستەكە بۆى
تۆمار كردبوم، تەنيا لەقتەى يەكەمم بىنى، چونكە بە پەلە بووم،
لەبەر زۆر بە دل بوونم بە پەلە قلەكى ترم گرتەوہو بەسەر برادەراغدا
دابەشم كرد. ئىوارە كۆبوينەوہو دانىشتىن تا شرىتەكە بىنن، لەكاتى
سەيركردنى دا دللى ھەمووانى بزواند، دانىشتنەكە بى قسەكردن

نه بوو، تا نهو له قته يه کلاکراوه يه هات، که نه م خانم دانېشت، که هېشتا پوخساری به دهر نه که وتبوو، به لام که دانېشت و خاوهن سالونه که هاته پېشي و خاوهن سالونه که پېي وت جله کانی پتر دابني تا بتوانی کاره که ي سهرکه وتوو تر بکات، گهر نا جله کانی پيس ده بن. ليره دا لکه گهل فيکه ي براده راغدا له بهر جواني به ژنو بالاي که سهرنجي هم موانی پاکېشا من به حه په ساوي هه لويسته يه کم کرد ... خيزانم ... خيزانم، که هه لاسام له ريگاي نهو کاسيته وه له شي نهوم تيدا نمايش کردوه بو براده رانم و که وتوته به رده ست زوره ي نه وانيشه وه خوا ده زانی ئيستا سهری به کوی گه يشته وه؟

هه لاسام شريته که له فيديو که دهر بکه مو بېشکېتم و هم موو شريته کانی له دهر موه تيکيان بشکېتم، که هميشه شانازيم پيوه ده کردن، چونکه خوشترين کاسيتي کچانی خيزانه ناوداره کانم ده ست که وتبوو، که ده گمن بون و زور له وانه شاره و بون. کاتي له و پالنه وانه پرسيار کرا، نه ي خيزانت و مندالت قه ده غه نه کردبو له چون بو سالونه کان؟ وتی: به لي، به لام بن ناگايي من له گهل خوشکيکی دا چو بوو، نه م ش داهاتوو زانيمه وه.

نه ي چيت به و کاسيتانه کرد ئايا هم مووت کوکردنه وه؟ وتی: به پيچه وانه وه که زانی يان نه م ژني منه براده رانم زياتر له بهريان

گرته وه دابه شيان کردن، به لکو کام هاورپيه نزيک ترينيان بوو زياتر دابه شي ده کردن.

له کوټايي دا زانيمان نه وه سزای خوايه، چونکه ناموسی خه لکيم
 هه لال کردبوو، لهم گرفته سودی زورم وه رگرت، زانيم خدا هه قه و
 گه پامه وه پي پاستو چاکه و خراپه له هاورپي کانم زاني، زانيم
 هاورپي خراپ هه خراپه و نه م ژيانه قهرزو قهرزدانه وه يه.

له فهرموده دا هاتووه (..... لا تأذوا المسلمين، ولا تعيروهم، ولا
 تتبعوا عوراتهم فانه من تتبع عورة اخيه المسلم، يتبع الله عورته،
 ومن تتبع الله عورته يفضحه ولو في جوف رحله) رواه الترمذي/
 اسناده حسن.

واته: نازاری موسلمانان مه ده نو جنيويان پي مه ده نو سؤراغي
 شهرمگه يان مه کهن، کي سؤراغي شهرمگه و نابروي برای موسلمانى
 بکات خوا سؤراغي شهرمگه و ناموسی ده کات، کي خوا سؤراغي
 بکات نابروي ده بات گهر له ناو سوچی ماله که شي داييت.

چىڭزىكى (۱۸)

چىڭزىكى دوۋەم ھەر لە سالتۇنىكىدا

گەنجى بەسەرھاتەكى بۆ گىپرامەۋە، كە لە سالتۇنىكىدا پۇرى داۋە، جارىكىيان بۇنەيەكى زەماۋەندى ھاۋسەرى لە ئارادابوۋ، خۇم ۋە خىزانم چۈۋىنە ناۋ يەككى لە سالتۇنەكانەۋە لەبەر سالتۇنەكەدا دامبەزاندى كچەكى بچۇكى لەگەلداۋو، پىتم گوت: دۋاى كات ژمىرىك دەگەپىمەۋە.

دۋاى ئەۋكاتە گەپامەۋە بىنىم دور لە سالتۇنەكە ۋەستاۋە سۋارى تپومبىلەكەم كىردو بە سەرسۇرمانەۋە لىم پىرسى: بۆچى لىرە ۋەستاۋىت؟ وتى: خاۋەن سالتۇنەكە گلاسى شەربەتى پىدام ھەستم بە سەر سۇرپان كىردو خەرىك بوۋ بېورىمەۋە، ھەستم بە ترس كىرد، دۋاى ئەۋەى مۇبايلى لەگەل پىاۋىكىدا دەكىردو دەيوت: ناىەى كچەكەت بېەيەۋە. زانىم ئەم ماستە موۋىكى تىدايە، بۆيە تەنيا پاكىردىم بەدەستەۋە ماۋ كچەكەم بەدۋاى خۇمەۋە پاكىشا. ۋا دىاربوۋ ئەۋان ترسان بۆيە بە كچەكەۋە ھاتنە دۋاى من! دۋاى ماۋەيەك لە پاست ئەم سالتۇنە پىرسىارم كىرد، كە داخراۋو، وتيان: داخراۋە چۈنكە شۋىتىك بوۋە بۆ خراپكارى. (خۇا پەنامان بدات)!

چاپۆكى (۱۹) :

خانىمىك ماوه ماوه سەردانى سالتۆنەكانى دەکرد، گەيشتە قەناعەتییكى گەورە، كە ئەو سالتۆنە تەنیا پەردەتییكن زۆر كاری خراپیان لەپشتەوه دەكریت. ئەم خانمە دەلتى:

من وهكو ژنى بۆ مەبەستى نارایش و جوانكارى تايبەت بە ژنان دەچوومه سالتۆنەكانى نارایش، بەزۆرى سەردانى سالتۆنەكى ناودارم دەكردو بوبوم بە كرى گرتەى ئەوان، ئاوا مامەوه تا پۆژتییكان سەیرم كرد گەنجى چووه سالتۆنەكو، وام زانى هاتوو لەگەڵ ژنەكەیدا یان بۆ نمونە خوشكەكەى دا بپرواتەوه، بەلام بینیم بەپرتۆبەرى سالتۆنەكە بە گەرمى یەوه پیشوازی لى کردو بردییه ژورەكى لاوهكى یەوه، پاش ماوهیەك گەنجەكە لە ژورەكە هاتەدەرو پۆیشت. سەرەتا گرنگیم بەمە نەدا، هەرگیز بە خەیاڵمدا نەدەهات ئەم سالتۆنە ناودارە كاری ئاوا لەخۆى بوەشینیتەوه.

ئەم دەزانى ئەم سالتۆنە بۆ مەبەستى تریش بەكاردی. بەلام جارى دووه مییش هەمان هەلویتست دوبارە بۆوه گەنجى چووه ژورو بەپرتۆبەرى سالتۆن پیشوازی گەرمى لى کردو بردییه هەمان ژورەوه، دواى ماوهیەك كە گەنجەكە هاتەدەرو چەند خولەكییكى برد كچییكى لى هاتەدەر، كە لەم سالتۆنەدا ئیشى دەکرد، ئەم دیمەنە وروژاندمى و هۆشیارى كردمەوه، پۆژگار بۆى سەلماندم ئەم سالتۆنە جینگای خراپەكارى ناشەرى یە. (خوا پەنامان بدات).

چپڅکی (۲۰)

له گهڼ شاره زايه کی نارايشتدا :

يه کي له خانم پسرپوره کاني جوانکاري به سهرهاتي کاري خوي
له ناو سالونه کاندې به بيان ده کات و ده لي: کاتي له ولاتي خومه وه
گه شتمه نه وي ويستم به دواي کاري کدا بگه پيم له شاني من بي و
له گهڼ شاره زايي مندا بيتمه وه، پوژيکيان چاوم به ريکلامي کهوت له
پوژنامه يه کدا نوسرابوو، که يه کي له سالونه کان پيويسي به
فهرمان به ري هه يه، منيش به په له به داوايه وه چووم تا نه وه هله
له ده ست نه ده م، کاتي خاوه ن سالونه که چاوي پي که وتم گورج قايل
بوو. کاره کاني خوم به پيکي ده کردو زور به کاره که م دلخوش بووم،
به لام نه م کامه رانيه ته م مني دريژ نه بوو، بينيم زور کاري نااسايي
هه يه له بن پرده وه نه نجام ده درين، هه ستم کرد داواکاري دهره کي زور
له و سالونه دا له کاتي ثيش دا پوده ده ن. نه وه ها ته له فون زايه له ي دي و
خاوه ن سالونه که به گومان وه قسه ي پي ده کات و وه لام ده داته وه.
پاشان به يه کي له و ستافانه ي سالونه که ي ده وت: پر و له دهره وه
کاريان پي ته ... قاقاي پيکه نين به رز ده بو وه ده چوه شوييني
دياريکراو توره گه کي پي بو وام ده زاني نامرازي نارايشي تي دا

دەبات. لىترەدا شوفىرەكى تايىبەت ھەبوو دەيىردو دەيھىتايەو، كاتى كچەكە دەگەپايەو، ئەو بېرە پارەيە دەيھىتايەو دەدەستى خاوەن سالتۇنەكى دەکرد، تا دابەشى بىكات لەنىوان خۆى و خۆيدا. ئەوہى گومانى بۆ دروستکردم لە تەواۋى كارەكانىاندا ئەوہبوو تا من لەگەلىاندا بچم بىزەيان دەگرت و دەيانوت: ئىستا نەء . ئاوا بەسەرگەردانى دەمامەو، تا پۇژىكىيان بۆم ئاشىرابوو ئەو داواكارىە بۆ ئەوانىيە ئامادەيى يان تىدايە بۆ بېرە پارەيك ناموسى خۆيان دەفرۆشن.

چېڭى (۲۱)

بەسەرھاتىڭى تراژىدى ئەنتەرنىت (سەرەپۋىي)

ھەرزە كارىك :

دەسپىڭى ئەم باسو خواسە بە تراژىدىي مودمىنىڭى شەپابو مەي دەست پى دەكات، كە خۆي لەبەردەم ئەفسەرىڭى لىڭكۆلەردا لە سەردەمى لاۋى دا دان بە تاۋانەكەي دا دىنىت. كە ئەو بەر لە سى سال لەرپىڭاى دۆستەكەيەۋە (مەھا)ۋە بە (شىرىن) ئاشنا دەپى، كاتى سەردانى ئەو شوققەيە دەكات، كە بۆ خواردنى ماددە ھۆشبەرەكان (المخدرات) بەكرى گرتىبوو. ھەر لەو ساتەۋە ئاشنايەتى نىۋان ئەو لاۋە شىرىن دروست بوو، ئەنجا پەيۋەندىيان بە زوبى گەرمو گۆر بوو، ھەمىشە بانگى دەكرد بۆ شوققەكە بۆ شەۋغونى و خواردنەۋەي ماددە ھۆشبەرەكان. دەلى: مەن پۆژ بە پۆژ لى نىزىكتەر دەبومەۋەۋە ۋەكو ھاۋسەران كاتمان بەسەر دەبردو كىشەي نەبوو لە دۆخى ئىدمانى تەۋاۋدابوو، قەت ھەللاۋ ھەرامم لە يەكتى جيا نەدەكرەۋەۋە لە ژياغاندا ھىچ جەلەۋى نەبوو قەت بايەخى بەۋە نەدەدا كە دۋاى شەۋغونى زوو پرواتەۋەۋە، ھەمىش لىم دەپرسى: ئايا خىزانىت لىت ناترسن و لىت ناپرسنەۋە، كە لە كۆي بوۋى؟ بۆچى دۋاكەۋىتىت؟

هرکاتې ده گه پايه وه ماله وه دواى شه وځونى کيشه ي بؤ دهنانه وه، تا ناستې که له گه لى دا راهاتبون. رږږيکيان له کاته کى چاوه پروان نه کړاودا له ده رگای ماله وه مانى دا جانتای جل و بهرگه کانى پى بوو، پايگه ياند له ماله وه ده ريان کردووه و ناچار بوو بيته لای من له شوقه ي ماله وه ماندا ده ژيا، که دايکم له گه لندا بوو، که دايکم ليښى ده پرسى، ده مگوت: هيچ له گوړې نيه، نه وه هاوړيمه له گه ل خيژانى دا زویر بووه و داهاتوو چاک ده بنه وه. زياتر له سالى شيرين و دايکم له گه لندا ژيانيان برده سر، دوايى له مه سه له يه کى مادده سپکره کان (المخدرات) دا زيندانى کرام، به هوږى ئيدمانى نه و ماددانه وه زوتريش گيرابووم، دواى ده رچوونم له زيندانى، بينيم شيرين له گه ل دايکمد ده ژى و جاره کى تریش بؤ ئيدمان گه پايينه وه.

نه فسه ره که لى ي پرسى: کى شيرينى کوشت؟ ثايا نه و ژنت بوو يان دؤستت بوو؟ گه نجه دان به تاوانه کانى ديتى و ده لى: کاتى له زيندانى بووم به رده وام شيرين سهردانى ده کردم، کاتى ده رچووم شوقه يه کمان به کړى گرت و پامان خست، چونکه هه ندئ هيرويينمان فروشت، کاتى من له ناو شوقه دا زور له باربووم داوام لى کرد بيکه مه هاوسهرم، نه ویش پازى بوو. به لام هاوسه رگيرييه که بى

ھۆشى بوو، چونكى ئەو كات ماددە ھۆشبەرەكانمان دەخوارد. كتو
پر ئەفسەرەكە لى ي پرسى: تەرمى شىرىن لە كوئىيە؟
زۆر بەئاسانى وتى: لە شوققەكەمە. لىرەدا ئەم ئەفسەرە
دەستەيەك ھىزى پۇلىس بانگ دەكاتو بە راگەياندىنى بەلگەكانى
تاوانى ھەلدەستى و ھىزەكە دەگاتە شوققەكەو كورەكەشيان بە
كەلەپچەكراوى لەگەلدایە. ئەو شوققەكەى كردهو ھىزەكە چونە
ژور، بۆنى كەلايىكى پىسيان كرد، لەو شوققەيەشدا تەنيا چەند
كەلو پەلى ھەبوو، تەرمى شىرىنيان لەويدا دۆزىيەو، پشتى دابوو
بەديوارىكەو جلى نوستنى لەبەردابوو، واى نیشان دەدا ماوئەكە
مردوۋە، چونكى شىنو مۆر بويۆو ھە سرىنجەكى لەلابوو شوئىنەوارى
خوئىنى پتوھبوو. پياوانى بەلگە تاوانىەكان (الادلە الجنائىيە) ھەئسان
شوئىنە مۆرى ناو ژورەكەيان كىشا، لەوانە زۆر شتى ھەراميان بىنى
خوئىنيان پتوھبوو، سرنجى ھىرۆيىنى لى بوو بۆ لىدان ئامادە كرابوو،
تەپلەكە جگەرەى لى بوو، پر لە قونكە جگەرە بوو، پاشان تەرمى
شىرىن تاوى دراىو گەنجەكە يەخسىر كرا، تا ۋەرگرتنى راپۆرتى
پزىشكى شەرىى دەست بەسەر كرا، راپۆرتى پزىشكى شەرىى ھات
جەختى لەسەر ئەو كردهو، كە ھۆكارى مردنى ھىرۆيىنى زيادبوو ھە
دلى ۋەستاندو ھە بەرگەى ئەو ژەمە زۆرەى نەگرتو ھە. لە

لیکولینه وده دا تاوانبار دانی به وده دانا، که خوئی و شیرین ماده دی
هوشبه ریان خواردووه، بهر له وده کاری سیکی له گه لدا کردووه،
پاش نه ودهی نوستووه ژمه کی (الجرعة) تری داوه تی له هیرویین و
به رگی نه گرتووه و مردووه.

کاتی هستی به مه کردووه، که له خو هه لساوه و بینیه له سر
جیگادا که وتووه. راپورتی پزشکی شهرعیش نه ودهی سه لماند، که
په نجه کانی سر باسکی کچه که هه مان په نجهی نه و کورهن. بویه
گه نجه که به تاوانی کوشتنی نه و کچه به به ژمه زوریکي هیرویین
پینج سال زیندانی کراو پاشان به ره و نه خوشخانه ی پزشکی دهرونی
په وانه کرا بو چاره کردن، تا دوی نه وده بو زیندانی بگه پیتته وده بو
ته واکردنی ماوهی به ندی یه که.

دوی هه موو نه و شتانه چی بلتین؟ به کی بلتین؟ کوا خیزان؟ نه ی
کاری نه و له پاست خیزاندا کوا؟ بوچی به ها په واکان فیری
لاو ناکات. بوچی فیره نویژی نه کردووه؟ یان ثایه ته کی قورثانی پی
ده رخ نه کردووه؟ بوچی نه وانه خو یان له سر په وتی ثایینی رانه یینن؟
نه مه بهر پرسیاریه کی گه وره یه، نه ک هه لاو به لکو خیزانیش هه لی
ده گری و نه و قوربان ی باوانیشه، که به نه کی بنه په تی په وهرده ی
منداله کان هه لته ستاون.

چيرۍکې (۲۲)

ژوانې له شالي يه دا :

نهمه به سهرهاتيکې واقيعې يه و مه به ستيش په ند لى
وهرگرتنيه تى، حهقيقه تى نهم به سهرهاتش له يادى خوښه رى دا
رهش نابيته وه و په ندې تيدايه بو هر که سى، که قه ده غه کراوه کان پى
شيل ده کات و گالته به کچى خه لکى ده کات و پييان راده بو يريت.

نهمه سهر بورده ي پياوېکه هه موو خه ميکى له خسته بردنى کچان
بووه، که به قسه ي شيرينو لوس فريوى دا ونو به لى تى به دروى
پيدا ون، کاتى کارى خوى به جى هيناو، بازى دا وه ته سهر کچيکى ترو
نوى فري دا وه، نهم گه نجه هيچ په ر ژي تى کى نابرو دى نيه پيشى
پى بگرى، وه کو درنده يه که له ده شته کى دايه کو پرا نه شو پى نيچيرى
ده گه پى برسي تى خوى پى بشکي ني تى. له گه شتي کى دا کچيکى
ده که وي ته ناو توپره فريوده ره که يه وه، که به نمونه ي که سانى وه کو نه و
له خسته ده چن، نه وه بوو ژماره ي مويالى ده داتى و په يوه ندې پتوه
ده کات و گوئ بو قسه به تام و شيرينه کانى ده گرى و وای لى ده کات
له جيهانى خو شه ويستى و نه وينداری دا مه له بکات، وای لى کرد دلى
عه ودالى خوى بکات. نه و نه گريسه ويستى دواى نه وه ي زانى که چى
کردو وه دوخه که ي هه راش بووه، کاتى نه وه نه هاتو وه به ره که ي

بەجێتەوه، وەکو چۆن رابردو ئەنجامی داوه. بۆیە ویستی فریوی
 بدات و لەخستەیی بیات. بەلام کچەکە بەرەو روی بۆوه و پیتی وت: بە
 هاوسەرگیری شەری نەبێ نابی توخەم بکەویت، چونکە
 خۆشەویستی ئێمە پاکە لەنێوانماندا. کابرا زانی پلانی ئەو جارە
 سەری نەگرت، بۆیە ویستی تۆلە بۆ لەخۆبایی بوونە بکاتەوه و
 وانەیەکی بداتی قەت لەیادی نەکات. بۆیە پەییوەندی پتوێ کردو
 سۆزو ئەوینی قوڵی خۆی بۆ گوزارش کردو، پیتی وت من سورم
 لەسەر ئەوه کە دەبێ داخوایەت بکەم، چونکە تۆ بۆ من وەکو
 ئۆکسجینی ناتوانم لێی دابەڕێم، ئەگینا دەمرم. چونکە کچەکە سادە
 بوو فریوی بەو خۆشەویستی یە خواردو لەگەڵ ئەو سەودای عیشقی
 خۆی بۆ کردەوه. بەردەوام ئەو خراپکارە ئیحایی بەدی خۆی بۆ کرد بە
 پەییوەندی تەلەفۆنی تا کۆپەیی خۆشەویستی یەکەیی گەیانە دوند،
 بەلێنی دایە داھاتوو دیتە داوی، بەلام لێرەدا چەند کاری ھەیە
 لەسەر ھێلی تەلەفۆن ناگوتێن دەبێ دویە دو باس بکێن، کە
 پەییوەندی بە ژبانی هاوسەری داھاتوی ئەوانەوه ھەیە، ھەر دەبێ
 یەکتری ببینن، داوی ئەوێ رەفزی دەکات و دەستی بە رویەوه دەنێ
 قایلی دەکات، کە ژوانی دەکات، ئەم خراپکارە دلی خۆش بو،

جىڭگاو شوۋىنى بۆ دىارى كىرد، شوۋىنەكەش شالى يە بوو لەسەر كەنارى دەرياو، كاتەكەش سەر لەبەيانى بوو، ھەردو كيان رىك كەوتىن.

ئەو نەگىرسە چەپەلە لەگەل ھاۋرېيانى ھاۋشىۋەي خۆي دا قسەي كىرد كە سبەي كىچى دىتە شالى يەو بەدۋاي مىندا دەگەپى، دەمەۋى لەۋى بن ھەموو شتەكى لەگەلدا بىكەن. سبەي لەشالىيە دانىشتىن چاۋەپى نىچىرەكە بوون، لەو كاتەدا كىچى ھات بانگى لىۋە دەكەت، ئەوانەش ۋەكو دىرندە ھىرشى بۆ دەبەنۋ ناموسى دەشكىتىن، پاشان لەپەلۋ پۆيى دەخەنۋ لەھالەتتى دا بەجىتى دىلن شىنى بۆ بىكرى، برادەرەكان بەرەو تېرۇمبىللەكەيان رايانكىردو سوار بونەۋە، ئەو فىلاۋىيە پىسە بەرەو رويان ھات كاتى بىنيان بەرۋىدا پى كەنىنۋ وتيان چۆنت ويست وامان كىرد.

گەنجە دلى خۆش بوو لەگەلئاندا چۈۋە شالىيە ھەتا تاۋى بە بىنىنى ئەو بەستە زمانە ئاۋ بخواتەۋە، كە لەدلى داۋەو قسەي شكاندوۋە.

كاتى چاۋى پى كەۋت كە خەرىكە گيانى دەربىچى، ھاۋارى كىرد بە برادەرانى دا ئەي بى نىرخىنە ئەۋە خوشكەم، چىتان لى كىردوۋە، ملتان بىشكى، ئەۋە خوشكەم، ئەي ھاۋار.... بەلام چى قەۋما! خوا ويستى تۆلە لەو خراپكارە بىكەتەۋە، بەھەمان نەخشە كە داپىشتىبوو،

ئەو ەبوو ئەو كچەى پلانى بۆ دانا بوو، كۆسپەكى ھاتە پېش نەيتوانى
ئامادەبى، بەلام خوشكى ئەو لاسارە ئىشى بە كاكى دەبى دى
سۆراغى بىكات و دەشزانى بەزۆرى لەشالىيە دەسورپىتەو، بۆيە
لەھەمان ژواندا لەوى ئامادە دەبى، بەم شىۋەيە ئەم خراپەكارە ئەو
چالەى بۆ ئەو كچەى لى دابوو خوشكى خۆى كەوتە ناويىەو!
ئەمەش چارەنوسى ھەموو خراپىكارو ستەمكارانە.

چیرۆکی (۲۳)

مامۆستایه کی ئافرهت و قوتابی یه کی کچ:

یه کی له مامۆستایانی ئافرهت ده لێ:

داستانه که بهوه دهست پی ده کات، که یه کی له قوتابیانی کچ دیته ژوری من، دهستی به مامۆستایه کی قوتابخانه کهوه گرتبوو، به تهواوی روخابوو له حالیکدا بوو مروژ بۆی بگرییت، ویستمان له گهڵ مامۆستا که دا هیمنی بکهینهوه، به لām بی هوده بوو. داوام لی کرد دابنیشی... نهجا قورئانه کهم دایه دهست و سوپه تی (یاسین) م بو کردهوه بیخوینی تا ئارام بیتهوه. خویندکاره که قورئانه کهی به ئارامهوه وهرگرت و دهستی کرد به خویندنی قورئان، خوشم دهستم کردهوه به کارهکانی خۆم. من بپروام وا بوو ئه م کیشه یه لهوه به دهرنیه، که پهستی یه که، یان فشاریکی دهرونییه، یان خوشه ویسته کی مردووه، یان باره کی تر که رۆژانه به سهر کاردا دین.

قوت نهمده زانی ئه م خونچه جوانه خه میکی هه لگرتووه شانی یه که خیزان قورس ده کات. قوتابی که هیور بووه به چه ند ههنگاو یکی نزیک لیم هاته پیشه وه و زور خه مبار بوو له بهرده مدا دانیش.

زانیم هاتۆتەوێ سەرخۆو دەتوانی قسە بکات، ئەنجا وتی:

سەرەتای بەسەر هاتی من لە گەڵ دەست پێ کردنی پشویی
 هاوینەیی خویندنی رابردوو دەست پێ دەکات. دایکم لە گەڵ باوکمدا
 گەشتیکیان کرد بۆ هەندەران بە مەبەستی چارەسەرکردن، بە چاودێری
 پلکمی، کە نیمچە نەخویندەوار بوو لە گەڵ خوشکی بچوکی بە جێ
 هیشتم، مەبەستم لە نیمچە نەخویندەوار ئەو یە کە خویندەواری
 هەبوو، بە لām لە راست کاروبارەکانی ژیان و فەلسەفەکی روژنەبیر
 نەبوو. من هەستم بە شەگەتی و پەستی دەکرد، ئەو یە کەم جارە
 لە دایکم دابڕێم. دەستم کرد بە رابواردن بە ئەنتەرنێت و چەند
 جێگایەکی گەرام. لە ژۆرەکی پرله‌غلبە غلب دا و تووێژم درێژە پێ
 دەدا، چونکە پەرورده‌یەکی باش کرابووم لە هیچ نەدەترسام. تا
 روژیکیان گەنجەکم دۆزییەو هەوولاتی من بوو لە شوقەکی
 تەردادەژیا. بە مەبەستی کات بەسەربردن لە گەڵیدا کەوتە ناخافتن،
 پاشان بۆ ژوانی روژانە گۆرا. داوای لێ کردم لەسەر ماسینجر قسە
 بۆ بکەم، منیش لە گەڵیدا رێک کەوتم روژانە تا سبەیی قسەیی چەند
 سەعاتیم بۆ دەگێتایەو. لە کاتی ناخواتنە کە هەردولا یە کترمان
 ناسی و بەسەر ژوانی یە کتریدا راگەیشتن. زانیم لاوەکی خاوەن بەزم و
 رابواردنەو حەزی لە گەشتەو هەموو حەرامیکی تاقی کردۆتەو.

دىسان لەمەپ ھەندى كارى بەسود قسەمان كرد لەراست ژياندا، بە لياقەى خۆم توانيم نويزى پىي بكم...؟ داواى ماوہىەكى كورت راستەوخو خۇشەويستى خۆى بۆمن دەرخت، بەتايبەتى كە ئەوگۆراوہ بەقەناعەتەوہ رەفتارى گۆراوہو ژيانى رابردوى گەوجانە بووہ تا دوايى.

سەرەتا دېدۆنگ بوم، بەلام دوايى بېرم كردهوہ كە ئالودەى بووم. ديسان ھەستم كرد، كە بەختەوہرتىن كاتم ئەو كاتەيە لەدىدارى ماسىنجر نزيك دەبيتەوہ. پەيوەندى نيوانمان زۆر توند بوو، تاداواى لى كردم ژوانى بكم و منيش قايل بووم كە جيگايەكى گشتى بىو بۆ چەند خولەكى بى تا روخسارى من ببينيت. رۆژى ژوان توانيم لەدەستى پور(پلك)م خۆم دەرپاز بكم بەو پاساوى دەمەوى سەردانەكى دەستە خوشكەكم بكم، كە داواى لى كردوم سەرى لى بەدەم. ھەتا كاتى ژوانەكە ھات دلم رادەچلەكى تا روبەرو ببينيم.

من نەم دەزانى ئەوہەندە جوان بى، وەكو لەداستانى خەيالى دا دەلى(شۆپە سوارى خەونى من بوو). چەند خولەكى گفتوگۆمان كرد، ئەويش روخسارى منى زۆر بە دل بوو وتى: زۆر لەوہ جوانترى كە من بېرم لى دەكردهوہ. پاشان بەجىم ھىشت و بە خوشحالى يەوہ بۆ مائەوہ گەرامەوہ، لەخۇشيان گەشكەم گرتبوو. ئەوہەندە دلخۆش

بووبوم تا هەڵس و کەوتم لە راست خوشکاغدا گۆراو بووبوم بە بلیسیهك
خۆشەویستی بۆ هەموو خێزانە کەم، خۆشەویستی راست ئەوێ
فێرکردم. شیوازه کی ترمان بۆ گفتوگۆ بە کار هینا، ناکامی هەموو
ئەوانە ئەوێبوو، کە بەلێنی پێدام، کە دواي گەپانەوێ خێزانم دیتە
داخوایم... بەلام من پەسەندم نەکرد تا خویندەم تەواو دەکەم. ماوێ
پشودانە کە سێ جار دیداری یەکتریان کرد، هەموو جار بە قەدەر
هەموو دنیا بە کامەرانی دەگەپامەوێ. لەم سەرۆبەینەدا خانەوادەم
لەگەشتی نەخۆشیە کە گەپانەوێ، بەلام چونکە چارە کردنە کە سەری
نەگرتبوو پەستی کەشی خانەوادە کەمانی داگرتبوو. لەگەڵ دەست پێ
کردنەوێ وەرزی خویندن داوای دیداریکی لێم کرد، بەلام من
پەسەندم نەکرد، چونکە لەگەڵ بوونی دایکەم دا ناوێرم ئەم چاوپێ
کەوتنە بکەم، بەلام بەهۆی زۆری کردن، کە گوايە مژدەییەکی خۆشی
هەلگرتبوو قایل بوم. لەهەمان کاتی ژواندا چاومان پێک کەوتو
ئەنگوستیلەیی دەزگیرانی پێ دام، زۆر شادمان بوومو سوربو کە
سەردانی خێزانم بکات، بەلام بە بیانیوی خویندن قبول نەکرد. هەمان
پۆژ لەچەند ساتەکی لاوازی دا تەسلیم بە شەیتان بووین... کە چەند
ساتەکی خەمۆک بوو، نازانم چۆن باسی بکەم و حەزناکەم هەر باسی

بکه م... من له م کاته دا خو م له باره کی تر دا ده بی نی... قه ت من نه بو م
که له سر ره وشت و نابرو ره نیو هی تراوم..

من کچی نی م له ده ست داو له گه لی دا ناموس و نابروو شهر م
هموو شتی کم له ده ست دا. دوا ی نه وه دلته وازی ده کړدم په ی مانی پی دام
که دیته پی شه وه بو داخوازی. دوا ی نه وه نه م ژوانه به مه کو تای
هات، که دوا یی بی ری لی ده که مه وه و پاشان کاتی هاتنی بو
داخوازیه که ده ستی شان ده کم. من به دل ی شکاوو په ریشانی یه وه بو
مال گه پامه وه و چند روژی له مال دا کاتم به سر برد تاقه تم نه بوو
که سی ک بی نی م و زوری کار کرده سر ناستی خو یند م، به لام نه م کو ری
هموو روژی دل نی ای ده کړدمه وه که دی بو داخوازی کړدم. دوا ی
ماو یه کی کورت هه فته یه ک بی سروسو راغ بو، نه م ماو یه ش بو
نی مه زور بو، که بی به هانه شو ینه ون بی، هه ول م دا چاوم پی
بکه وی نه م دو زی یه وه.

دوا ی نه و ماو دری ژه چاوه پیکر د نه له پو سته ی خو م دا نامه یه کم
لهو پی گه یشت کورت و سروسو په ینه ر بو، له ناو ه پو کی حال ی
نه ده بو م، داوام لی کرد به ته له فون تیم بگه ی نی ت. دوا ی کات ژمی ری
که په یوه ندی پی توه کړدم چاوم پی کهوت زور خه مبار بو داچو را بوو،
هه ول م دا له هو یه کی بگم، به لام سودی نه بوو، له هی کرا به کو ل

گريا، قەت پىاويىكىم بەو ديمەنە زۆر گرېنە نەدىتېبوو!! لەبەر زۆرى
 گريان ھەلەلەر زى و ھەنسكى دەھاتن، وام زانى كەسىكى توشى
 كارەساتى ھاتوۋە، ھەولم دا ھۆكارى خەمەكەى بزاتم، بەلام ۋەلامى
 نەدايەۋە داۋاى لىكردم بۆ مالىھەم بگەرېمەۋە. سەرم سورماۋ و تم
 ھىشتا كاتى نەھاتوۋە. پاشان داۋاى لى كىردم لەيادى بكم. نەمزانى
 مەبەست لەم ياد كىردەى چى يە... منىش گريام ۋە ۋە تاوانبارم كىرد
 كە دەيەۋى لەكۆل خۆيم بكاتەۋە، بەلام لەھىكرا دەستى كىرد بە
 قسان!! قەت روى خەمۆكى ئەو لەياد ناكەم كاتى پىسى و تم
 بەدرەنگەۋە نەخۆشى يەك لەودا سەرى ھەلداۋە! مەبەستى كام
 نەخۆشىيە ۋە كام درەنگە؟ ماناى چىيە؟ دۆستەكەم توشى (نايدز)
 بوۋە ۋە كىتو پىرەپىكەۋت بەمەى زانىۋە. ئەمە بە كورتى بەسەرھاتى
 مەنە ھەمىشە سەرگەردانم ۋە چارەنوسم ناديارە، منىش توشى ھاتوم،
 ئىستا نازاتم چى بكم، چۆن بەم كارەساتە روم لەخىزانەكەم
 بكمەۋە؟ يان چى بكم.....؟

لىرەدا بە كورتى بەھەموو كچىك دەلىن: خۆتان پىارېزنو گوناھە
 گەۋرەكان بە بچوك مەزانن، ھەر گوناھەكى بچوك داھاتوۋ
 گەشەدەكات ۋە گەۋرە دەبىت!

چېڭىكى (٢٤)

هيوایه كى لە دەست چوو:

دایكى موحەممەد ئافرەتتىكى ھەراشەو لە چل سالا گوزەرى
کردوو ھەو بەسەر هاتی خۆى دە گىرېتەو:

ژيانە كى خۆشەم لە گەل مېردەمدا بەسەر دەبرد، ھەرچەندە پىكەو ھە
گوڭمانەم كەم بوو، مېردەم ئەو كەسايەتە بە ھىزەى نەبوو
لوتبەرزىيە كانى مەن ھەكو ئافرەت رازى بكات، بەلام چاكە كەى واى
لېكردەم چاۋ پۆشى لى بكمە، چونكە خۆم لە مالدا بېراردەم بووم
لە كاروبارى مالەو دا.

مېردەم زۆر ناوى برادەرو ھاوبەشە كەى دەبرد لە كارەكە داو، زۆر جار
لە نويسىنگەى تايبەتتى خۆى دا، كە بەشى بوو لە شوققەى خۆماندا بو
چەند سالى كۆبونەو ھەى لە گەلدا دەكات. تا جارىكيان بارەكە ھاتە
پېش و بە خۆى و خىزانەو ھەردانى كردىن، چونكە زۆر دۆستى
مېردەم بوو بە خىزانەو ھەردى لى نە دەبىن، ھە نە مان دەزانى چەند
جار سەردانمان دەكات و چەند كاتر مېر پىكەو دادە نىشتىن. تاجار
ھەبوو بە تەنيا دەھات لە گەل مەن و مېردەمدا پىكەو بە چەند
سەعات دادە نىشتىن. مېردەم زۆر متمانەى لەسەر ھەبوو. رۆژگارى
ھات لە نىزىكەو ھەو ئاشنا بووم، زۆر رىك و پىك و بەرپىز بوو، مەن

زۆرم دڵ چوووە سەری، لە ھەمان کاتدا ھەستم کرد ئەویش دڵی
کەوتۆتە سەرم.

دواى ئەوێ کارەکان بەرپێگایەکی سەیر دەڕۆیشتن، دواى بۆم
دەرکەوت ئەوێ ئەو کەسە یە رۆژی لەرۆژان سۆراغم کردووە و دواى
ئەو ھەموو سالانە ھاتۆتەوێ بۆچی نیستە کەوتۆتە بەر چەنگانم؟
رۆژ بەرۆژ ئەم پیاوێم لەبەر چاوان بەرزتر دەبۆوێم مێردە کەم لەبەر
چاوەرەشتەر دەبوو، وەکو بێتیی پێتووستیم بە ئەوێ جوانی کەسایەتیی ئەو
ببینم تا دزیوی کەسایەتیی مێردم بدۆزمەوێ.

کاروباری نێوان من و ئەو کەسایەتیە بەرپێزە لەو دالغانە تێ پەری
نەکرد کە شەو و رۆژ بەرۆکی گرتبوم. نە ئەو ناو دڵی خۆی بۆ من باس
دەکرد، نە من ناو دڵی خۆم بۆ ئەوێ خوێندەوێ، لە گەڵ ئەوێ شەدا ژیان
لەلای من ھەرەسی ھێناو، مێردە کەم بەلاوێ تەنیا کەسیکی لاوازو
دۆراو و سەلبی یەو ھەزەم بە چارە ی نەدەکرد. نەم دەزانئ بۆ ھەندە
رقم لئ داگرتبوو، دەمپرسی چۆن ئەوێ نەدە سائە بەرگە ی ئەوێ گرانیەم
گرتووەو، من بە تەنیا مەلبەملانە ی دەبەرێکرا چوونەکانی ژیان دەکەم.
تارادەیی کارەکان لە جێگای خۆیان نەمان، کە داوا ی جیا بونەوێ لئ
بکەم، بەلام لەسەر داوا ی من تەلّاقی دام و دوا ی من بووێ پیاوێکی
روخاو.

همه مو وئوانهش له دواي ويران بووني مالمداو روخاني
منداله کاتم و ميړدم به ووي ته لاقداتم، له روي خيزانيه وه بارودوخي هم
پياوېش تيك چو، ژنه كهي چونكه ژن به خورسكي زور ههستياري
ههستي كړد چي له دلي ميړده كهي دا شاواوه ته وه وزياني ته ويسي
كرد به دوزه خ.

نيړه يي هم ژنه ي والي كړد شهويكي مال و حالي خوي به جي
بيلي و كات ژميړي دوي به ياني بدات به سهرمداو هاوار بكات و
بگريي و تومه تبارم بكات، كه خهريكه خيزاني ته ويش ده پميت.
دان به وه دادينم كه هم دانيشتنانه جوانانه مان كه پيكه وه تي
يداده ژيان هلي ره خساند يه كتری بناسين به لام ته مهنه كه گونجاو
نه بوو.

خيزاني من و ته ويش پوخاو هه موو شتيكم له ده ست دا، من
ده زانم و هه لو مهرجي من و ته و ريگا به وه نادات كه هيچ
هه نگاوه كي پوزه تيف بگرينه بهر بو پيوه نديمان به يه كتر يه وه، نيسا
له هه موو كاتي كلول و داماو ترم و له به خته و هري يه كي ته نديشه يي و
هيوايه كي له ده ست چو ده گه پيم.

چیرۆکی (۲۵)

سهره سهر (واحدە بواحدە)

(ام احمد) قسه مان له گه لدا ده کات و ده لتي: ميترده کهم کو مه لتي
هاوړي ي هه بوون هه موويان ژنيان هه بوو، به حوکمی شه وهی
په يوه نديان خوش بوو هه فتانه له مالتیکدا داده نيشتين بو به زم
ناهه ننگ و شه ونخونی.

خۆم له که شيکی نا ئارامدا ده ژيام، شه وانه خواردن و شيرنه مه نی و
چهره زات و شه ريه ت ده هات و ده نگی پيکه نين ده نگی ده دايه وه،
شه مهش به هو ي گيتړانه وهی نوکته ی نا شیرين، که زور جار له سنور
شه ده ب ده چوه ده ره وه.

به ناو دو ستايه تی يه وه شه رم نه ما، به ين به ينه پيکه نيني نه يتي
له نيوان فلان پياو و فيسار ژنه دا شه بيسترا، گالتو و سو حبه ت زور جار
سهری ده کيشا بو مه سه له هه ستياره کان وه کو سيکس و شتی تری
تايبه ت به ژنان و، مه سه له که زور ئاسايی بوو سه رنج راکيش بوو.
هه رچه نده منيش له و مه سه لانه وه گلابووم به لام ويژدانم سه رکونه ی
ده کردم، تا شه روژه هات که په رده له سه ر شه به زمه بي شه رمی يه
هه لمارا. ده نگی زه نگی ته له فون هات گويم له ده نگی يه کی له و

دوستانه بوو منیش به خیر هاتنم کړدو داوای لیّ بورډنم لیّ کړد
چونکه میړدم له مالّ نییه. به لّام نهو وه لّامی دایه وه من دهازم من
له بهر چاوی توّ نهو په یوه نډیسه م کړدووه! دواي نهو هی داوای کړد
دهستی له گهل تیکه لّاو بکه م وروژام و لیّم توند کړدو زور قسه ی
ناشیرینم پیّ گوت. به قاقاوه وتی: گهر راست ده که ی نهو ئازایه تیه
له گهل میړدت بنوینه، چاودیری بکه چی ده کات...نم قسه قه لّامی
دهست و پیّ منی شکاند، به لّام غیره تم دانه خۆم و له دلیّ خۆمدا وتم:
له وانیه نه م پیاوه م به هستی بیّ مالیّ من ویران بکات. به لّام توانی
گومان له راست میړده مدا بوّ په یدابکات و دلیّ لیّ پیس بکه م. پاش
ماوه یه کی کورت به لّا گه وره که سهری ه لّدا، دوزیمه وه که میړدم
نپاکیم له گهل ده کات و دهستی له گهل ژنیکدا تیکه لّ کړدووه.
مه سه له که بوّ من ژیان و مردن بوو. روم له میړدم کړدو پیّم وت: هر
تو به تهنیا ناتوانی په یوه نډی په یدابکه یت، منیش هه مان پرؤسه م
پیشنیاز کړاوه، نه غا به سر هاتی هاوړیکه یم، بوّ گتړاپه وه، نه ویش
بوّ پله ی شله قان سرگهردان ما. پیّم وت: گهر توّ ده ته ویّ به
په یوه نډی نیوان توّ نهو ژنه رازی م نهو سهر به سهره. قسه کانی
من لکه یه کی رهش بوو به پرویه وه گیانی نهوی هه ژاند، نهو ده یزانی
من م به ستم نهو نییه، به لّام ههستی به کاره ساتی کړد، که

دوچاری ژبانی ئێمه هاتوو، وه بهو ژبانه گهنده‌له‌ی له‌ناویدا ده‌ژین. زۆر سزام چێژا تا می‌ردم ده‌ستی له‌و داوین پیسه‌ کرده‌وه، که د‌لی پیوه‌ نوسا بوو. به‌ل‌ی وازی ل‌ی ه‌یناو بۆ خ‌یزان گه‌رایه‌وه، به‌لام ک‌ی می‌ردم بۆ ناو د‌ل ده‌گیر‌یت‌ه‌وه؟ ک‌ی ر‌یزو شک‌وی جازانی له‌ناخمدا ده‌گیر‌یت‌ه‌وه؟ ئه‌م برینه‌ گه‌وره‌یه‌ له‌د‌لم دا بۆن س‌ۆو په‌شیمانی ل‌ی د‌ی د‌یت‌ه‌ ده‌ر له‌راست ئه‌و د‌ۆخه‌ بۆگه‌نه، تا سه‌ر وه‌کو شه‌هید حال‌ی ده‌می‌ن‌یت‌ه‌وه به‌سه‌ر ئه‌و به‌زم و شه‌و و خ‌ونیه‌ ب‌ی تاوانانه، که له‌ناوه‌ڕۆکدا ب‌ی تاوان نییه‌و داوای به‌زه‌یی له‌خوای سه‌رب‌لند ده‌کات.

چيرۍ کي (۲۶)

بيچوۍ مراوی مه له وانه:

کچيکه (۱۹) ساله و به سره هاتي خويمان بو ده گيرتې ته وه: من کچه کي بچکولانه بووم به دوو چاوه بي تاوانه کانم سيري ته و به زم و شه و غوښانه م ده کرد، که دوستاني خيزاني له ناوي دا مزلگه يان ده به ست. من له ياد مه تنيا يه ک پياوم له ناو نه واند ا ده بيني، ته ویش باوکم بوو، من سيري هه موو جولته و هه لس و که وت و هه لس ان و دانيشته کي نوم ده کرد، سيري ته ماشا کردنه کاني نوم ده کرد که خهريک ده بوو ته و ژنانه قاچ و سنگيان و بهرؤکيان هه لبلوشي، به چاوي فلانه و قؤي فيساره و به ژني ته وه که ي تريان خوشه ويستي دهرده بري. دايکه قوربه سهره که م ناچار بوو ته و جوړه ميوانداريانه سازبکات، ته و خانم کي زور ساده بوو. له ناو ته و ژنانه دا ژنيک هه بوو زور سهرنجي باوکمي راده کيشا جاري به نزيک بونه وه و جاره کي تر به هه لس و که وته مي بينه کاني، ههرچي من بووم زور به گرنگي يه وه سهرنجي باوکم ده دا، دايکيشم له چيشته خانه سهرقالي ميوانداري بوو. له هيکرا شم کو بونه وانه پچران، به م ته مه نه به چوکم له هويه کاني ده گه پرام، به لام نه متواني سهریکه وم.

ته وه ي من له ياد م نه چوته وه ته وه يه دايکم له وکاته دا به ته و او ي رمابو تاقه تي ته وه ي نه مابوو گو ي بو ييستي ناوي باوکم بگري له ماله و ده دا. له ماله وه گويم له هه ندي و شه ي شاره وه ده بوو، که

گه وړه کان له ده ورمدا ده يانچرپاند وه کو: (ناپاکي، ژوري نوستن، به چاوي خوم بينين، نهو به دره وشته، له باره کي بي تابروي دابوو...) که ته نيا گه وړه کان له و وشه سهره تايي يانه تي ده گن.

گه وړه بوومو حالي بوومو له هه موو پياوتم قين دا گرت، هه موويان ناپاکي ده گن، دايکم ژنه کي تي شکاو بوو، هر ژنه کي ده هاته مالمان دلي لي پيس ده کردو به پياو فريودهر ناوي ده برد، گوايه باوکم له خشته ده باتو، هر خهريکي هيوايه تي باشي خويه تي، نهو ژناني راوده نان، به لام له ده ره ودي مالدا نه له ناوه ودي مالدا.

ته مهنی نيسنام (۱۹) ساله، به لام زور له لاوان ده ناسم، کاتي توله يان لي ده سه نموه هه ست به چيژه کي زور ده کم، نه وانه فوتوکوي باوکم، من هه ميشه فريويان ده ده م، بي نه ودي ده ست له تاله موويکم بدن، ناتوانن جولوه له نجه و ناماژه به مه به سته گام له ناو خه لک و بازاره کاندا ده ستيان پيم ناگات، قهت موييلم بي ده نگ نابي، هه ندي جار هه ست به شانازي بهو کارانه وه ده کم که توله بو ره گزي مي بينه ده که مه وه، هه ندي جاريش هه ست به به دبه ختي و دوان ده کم تا ناستي خنکان، ژياني من هه وړه کي گه وړه رهش دايگرتوه، که ناوي باوکميان پتويه.

چېڭىكى (۲۷)

بەر لەۋەى تەۋراس (۲) بە سەرى بگەۋىت

كچىك ئەزمونى خۇى دەگىرئەۋە دەلى:

رۇژى لەرۇژان بىرم لەۋە نەدە كەدەۋە، كە بارودۇخى كارەكەم
ناچارم بىكات تىكەل بەپىۋان بىم، ئەمەش بەراستى بەسەرم ھات،
سەرەتا خۇم لەراست پىۋاندا دەمامك بەكاردەھىنا، بەلام ھەندى
لەدۇستانم وتىان ئەم بەرگە زىاتر سەرنج بەرەۋ لای من رادەكىشى،
بۇيە باشتە دەمامك يان سەرىۋىش لادەم، بەتايىبەتى چاۋەكانم، كە
ھەندى ئەدگارى تايىبەتى يان پىۋە دىاربوو.

لەبەر ئەۋە ھەلسام دەمامك لەسەر چاۋم لادا، چونكە پىم وابوو
ئەمە چاكترە. لەگەل تىكەۋلادىۋونم لەگەل ھاورپىيانم دا بىنىم من
لەناۋياندا دەگەنەۋ ناۋىزە ھەلگەۋتووم، وشكم و قسە لەگەل كەس
ناكەم و روم نادەمە كەس، ھەموۋيان لەم ژنە دورە پەرىزە خۇيان
لادەدا، يەككى لەۋانە لەروى دام، كە ھەزناكات مامەلە لەگەل
كەسىكى لەخۇبايى ۋا مامەلە بىكات، ھەرچەندە بە پىچەۋانەۋە

هرگیز من وانه بوو، بویه بریارم دا ستم له خوم نه کم و نه یخمه ناو بازنه یه کی قیزه و نه وه له گهڼ هاورپکاغدا، بویه ده ستم کرد به کړنه وهی دهرگای گفتوگو له گهڼاندا، تا هه مووان گه یشتنه هم برپایه من توانای قسه کړنو و کار تی کړنم هیه، هه میسان به وره وه ده دویم، هه روه ها لای هندی برادر جیگای سهرنج بوو، تا بینیم کارم کرده بهرپر سه که مانو جولوه و شتوازی قسه کانی من ده یشتواندو زهردی ده کرد. هندی جار خوی بابه تیکی ده وروژاند تا منی تیدا بخاته دنگو له سهیر کړنه کانی بوغزو زهر دهلگه ران تیبینی بکم، من نکولی له وه ناکم شو پیاوه هندی بیر کړنه وهی بو پیدا کړد بوو، هه رچنده بیر کړنه وهی من واقعی له وه وړمابوو چوڼ نه ونده به ناسانی پیاو ده که ویتته داوی ژنه کی پابه ونده، چ جای ژنه کی روتو خوی داوای خراپه کاری لی بکات؟ به راستی قهت به ریگای ناشه رعی بیرم لی نه ده کړده وه، به لام سه ره تاو کو تایی تا ماوه یه کی زور رویه ریکی له بیري من داگیر کرد، به لام سه ریلندی و روسوری خوم ریگای به مهنه دا بیمه نافرته تی بو ده ست گهرم کړنه وه و چیژه کانی شو پیاوه نامویه، تا بو چیژه کی مه عنه ویش، بویه هه لسم به ته واوی هه موونه ریگایانه م پچراندن، که ناچارم ده کهن له گه لی دا دابنیشم به ته نیایی. له کو تایی دا بهم ناکامانه گه یستم:

(۱): سهرنج راکيشاني نيوان ژنو پياو له هه مو شيوازه کی
تيکه لاوی دا پيداده بی، هرچنده پياو ژنه که نکولی لی بکن،
به مشروعی دهست پی دهکاتو به ناشه پعی کوتایی دیت.
(۲): تا شه گهر خوشت داوین پاک رابگری له داوه کانی شهیتان دور
نابیت.

(۳): کاتی مروؤ زامنی خوۍ بوو به سنوره کی ریټی چوو
مامه لمی له گهل مروؤدا کرد ناتوانی زامنی ههستی کهسی
به رامبه ری بکات.

(۴): دواچار تيکه لاوی سودی تیدانییه، به رهه می چاکي لی
ناکه ویتته وه، به لکو هزی ساغو بیرکړدنه وهی درست له کار ده خات.

چێژکی (٢٨)

کوا غیەت و پیاوہتی!

کاتێ خۆم لەبازار بوو بۆ کرپینی ھەندێ کەل و پەل ھەلۆیستەکم بۆ پەیدا بو، چومە جێگایەکی ئارایش و ئیکسسیوارەکان، براکەم کە یانزە سالانە بوویاوہرم بوو دیمەنێکی سەیرم بینی، لەو دوکانەدا ژن و مێردی و دوکاندارە کە وەستابوو، ژنە کە لەھەندێ دەرمانی جوانکاری دەگەرا، کە لەگەڵ وینە ی دەم و چاوو پیستی ئەودا بسازی، کاتێ خاوەن دوکانە کە زانی لەشتەکی دەگەرێ نایدۆزێتەو، پیی وت: رەنگی دەم و چاوت چۆنە؟ وتی: رەنگە کە ئاواہ. خاوەن دوکانە کە وتی: پیستی دەم و چاوت کت و مت چۆنە تا رەنگی ماکیاجە کەت لەوہ بدەم. مێردە کەش رەق وەستابو، خۆزگە ھەر ئاوا دەمایەوہ و وتی بە ژنە کە: بۆ دەم و چاوت ناکە یەوہ، لەکاتی پێویستی دا قەیدی چییە، تا جۆری رەنگە کەت بزانی! کاتی زۆرمان لە دەست چوو ئیمە دەمانەویست بزانی چێ گەرە کە، لەو کاتەدا ژنە کە ویستی دەمامکە لابادات^(٣).

(٣) دیارە لەمەزھەبی شافعی و تەبە کە ئەحمەددا سەیرکردنی دەم و چاوو دەستی ئافرەت گەر بەمەبەستی شەھووت نەبێ گوناھ نییە، دیسان دەم و چاوو دەست شەرمگە نییە. قورئان دەفەرموی: ﴿وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا

له و کاته دا به خوم نه وه ستام و پيم و ت له خوا بترسه چون له بهر
 قته سورو سپياوې ده و چاوی ژنه کت به د دهره وه ده خهیت؟ کوا
 مه ردايه تیت؟

ژنه کم هندی دورخسته وه و پيم و ت: ده توانی لیستی رهنګه کان
 له خاوه ن نارایشګه که وهریگری و بیبه یه ماله وه له ژنه کی پرسه که
 شاره زابی له و بواره دا، نه ویش سوپاسی کردم و چووم لیستی
 رهنګه کانم بو هیتا، بهر له وهی خوی و خیزانی برؤن له و جیګایه دا
 میړده کی به منی و ت: نهی کچی روسپی خوا پاداشتت بداته وه.

ظَهَرَ مِنْهَا ﴿النور: ۳۱﴾ (القرطبي) له (تفسير القرطبي) دا ده تی:
 (مه به ست له دم و چاوو ده ست، که شهرمګه نین، وه کو فرموده ی پیغه مبر
 ﷺ) له راست (اسماء) دا نه وه دهره خات. (یا اسماء اذا ان المرأة اذا بلغت
 المحيض لم يصلح ان يرى منها الا هذا / و اشارالی وجهه و کفیه). واته: ګر
 کچ ګه یشته چه یزو مه هک نابی له دم و چاوو ده ستی زیاتر به دهره و بیټ، به لام
 له مه زه بی مالیکي دا هه مووله شی نافرته شهرمګه یه هه تا
 نینوکه کانیشی نابی به دهره و بن. له هندی ولاتانی ئیسلامی دا حوکم به و
 قسه ی مالیکي ده کړیت و ژنه کان دم و چاویشیان ده مامکی له سهره، که
 به (نیقاب) ناسراوه. به لام ریړه وی شافعی لیړه دا راستی پیکاره و سونه تیه.

چیرۆکی (٢٩)

تەنیا لەبەر ئەوەی ژنەکە ی لەبەر چاوی پیاو بیاریزیت:

لەسەر دەمی یەکی لە پادشایانی عەبباسی دا بە ناوی (معتضد) ژنی بۆ لای یەکی لە قازیەکان دەپروات، سکالۆ لەمێردی ئەکات، کە (٥٠٠) دینار لە مارهیی یەکە ی بداتی، پیاوێکەش نکوۆلی لەوێ دەکات، ئەویش دەپروات شاھید بۆ خۆی بیتییت، لە دادگادا وتیان دەمانەوی روی ژنەکە ببینن نایا ئەم ژنە یە یان نە، کاتی لەسەر ئەوێ سوربون دەمامکی لابدات، مێردەکە وتی: نا دەمامکی لامە دەن ژنەکەم راست دەکات، ئەم پیاوێکە بۆیە دانی بەمەدا تا پیاوان روی ژنەکە ی نەبینن، ژنەکەش، کەزانی لەبەر ئەوێ مێردی دانی بەمەداناوێ تا پیاوان روی نەبینن وتی: مێردم لە دنیاو قیامەدا گەردنی ئازاد بیت.

چیرۆکی (۳۰)

خۆت لە مۆبایل بپاریزە

ئەم بەسەرھاتە بەر لە چەند رۆژی لە کچیکم بیستوو، کە بەهۆی خراپ بەکارھێنانی مۆبایل ژيانی لە دەست داو، ئەم روداوە مشتیکە لە خەرواریک، چیرۆکیکە لە ھەزاران چیرۆکی راستەقینە، کە ھەموو رۆژی دوبارە دەبنو، ئەم بەستەزمانە دەلی:

ئەم گەنجەم لە پێگای مۆبایلەو ناسی، پەيوەندی پێوە کردم و لە راست مائی فیسار کەس لێی پرسیم؟ پێم وت: ژمارە کەت ھەلەیه، من قسە ی نەرم و شیرینم لە گەلدا کرد... وریابن بزانی قسە ی نەرمی ژنان چەند کار لە دلی پیاوان دەکات.

ئەنجا جاری دوو ھەم سێ یەم و چوار ھەم زەنگی بۆ لێدام ھەو... پەيوەندیم لە گەلای دا خۆشتر بوو، وەك بلی ی دەسالا ناسیومە، ئەمەش تەنیا وەسو ھەسو ئیحای شەیتانی نەفرین لێ کراو بوو، ئەو بە منی وت لە یە کەم ساتەو بە پاکێ خۆشەم و بیستوویت، ھەموو ئەو ھەش بەر لەو ھێ چاری بە من کەوتیی.

ئەم بەستەزمانە بەم قسە لوس و شیرینانە فریو دەخوات و شەیتان لە خستە ی دەبات، خوا راستی فەرموو: ﴿فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ

فَيْطَمَعُ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا (الأحزاب: ٣٢).
واته: قسه‌کانتان به‌ نه‌رمی مه‌که‌ن له‌گه‌ل پیاواندا، نه‌وه‌کو نه‌و
که‌سه‌ی دل نه‌خۆشه‌ ته‌ماعتان تی بکات و قسه‌ی باش بکه‌ن (له‌کاتی
ناخاوتنتان دا).

ده‌لی: له‌ری‌گای مۆبایل و نامه‌کاغانه‌وه‌ چەند جاری چاو پی
که‌وتنمان کرد و به‌لینمان گۆزینه‌وه، نه‌و چاوپی که‌وتنانه‌ نه‌ینی
بوون، خزمانم پیان نه‌ده‌زانی، من درۆم له‌گه‌لیاندا ده‌کرد و ده‌مگوت
من ده‌چمه‌ لای ده‌سته‌ خوشکه‌که‌م، که‌ کچیکی ریک و باشه‌ و زۆرم
خۆش ده‌وی، پاشان ده‌چومه‌ دیداری نه‌و، گهر ده‌مبینی سۆزو
خۆشه‌یستی و پاکی بۆ من ده‌رده‌خست و ای پیشانده‌دا یه‌ک سات
ناتوانی لیم دوریکه‌ویته‌وه‌ و ژبانی به‌بی من وه‌کو دۆزه‌خیکه‌، هه‌ندی
ویته‌ی خۆمی لیم وه‌رگرت و له‌گه‌ل مندا ویته‌ی گرت. دوا‌ی چوار سال
ته‌مەن داوا‌ی داوین پیسی لیم کرد، وتی: گو‌ی مه‌ده‌یه‌ ئه‌م کاره‌
ئیم‌پۆ بی یان سبه‌ی قه‌یدی نییه‌، من و تو ههر هاوسه‌رگیری ده‌که‌ین.
من له‌م قسانه‌ رامام و که‌وتمه‌ بیرکه‌وتنه‌وه‌، هه‌ستم به‌ ترسه‌کی زۆر
کرد، چی بکه‌م، هانده‌ره‌کانی پروا له‌دلما جولا‌ن، که‌ چەند سالی بو
لی یان بی ناگا بووم، ویژدانی له‌میژینه‌ی مردوم که‌وته‌ جولەو بی‌دار
بۆوه‌، به‌لام کاتی وه‌ختی به‌سه‌ر چوووه‌ له‌میژه‌ له‌بی ناگایی دابوو.

لەخۆم پىرسى: كوا ھاوسەرگىرى؟ كوا دىن و خزم و ناموس و ئاگرو
خەلگ و شەرەف و كىچىنى، ئەمەيان بى شەرمى و بى ئابروىى يە.
وتم: تا نەچىنە ناو ژيانى ھاوسەرى يەو شتى وا پونادات، كە
خۆت بەلئىنت داوہ.

وتى: بەستە زمان، گەر خۆت بەدەستەوہ نەدەيت، لای خزمانت و
خەلگى ئابروت دەبەم، من بەلگەم لەدژى تۆ ھەيە، ئەوہ تا وینەت و
قسەكانت ھەمووى لای من تۆماركراوہ و نھىنى و تۆو خىزانتم لایە.
ئەم كچە بەستەزمانە دواى ئەو ھەموو ئارام گرتەنى ناچار كرد
بۆ ئەم كارە خراپەو بە ناموس شكاوى و دەست بەتالى گەراپەوہ، كوا
ھاوسەرگىرى و شەوى زاوايى و مارەيى، تەنيا خەم و دەست خەرۆيى و
ئابروچونى تا سەر بۆ مايەوہ. چى بە خىزانى و براكانى بلى، كە
متمانەيان داوہتى، چۆن ئەم تەمەنەيان لەگەلدا بەسەر
بەرى... دەيوت: خوايە ھەموو ئەو لكەدارى يە لەبەر يەك قسە بوو،
كە بەسەر خۆم ھىنا.

چىڭكى (۳۱)

ژىيانى ئابىرچون و پابواردن:

كچىك لىيەكى لى دەۋلەتە غەربەكانەۋە (۲۵) سالەيە لى
لەزانكۆيەكى غەربەيدا دەخوئىنى و چوارسالە توشى ئايدىز بوۋە دەلى:
ھەموو ئەو قورپەسەرىم بەھۆى ژىيانى بى ئابىرىي و پابواردن توشى
ھات، گوناھى منى تىدا نەبوو، بەلكو گوناھى باوكم بوو، قەت
ئاوپى لى مەن نەدايەۋە، بەتايىبەتى دواى مردنى دايكم و ژن
ھىنانەۋەى. پۇژىك لى مەن نەپرسىيەۋە بۇ كۆى دەچى؟ ھاوپىيانت
كىن؟ چۆن كاتت بەسەردەبەيت؟ زۆر لى ي پارامەۋە بايەخم پى
بدات، پروام پى بكن هىشتا نازانى لەكام ئاستەى خوئىندندام، نازانى
كە كچىكى ھەيە. لاۋىكم ناسى، بەلكو زىاترىش لەگەلىان دەچومە
دەرو پىاسەم دەكرد گەر پروا مائىش بى گىرنگى يان پىم دەدا،
ھەموو شەكى ئارپەوام كىردو ماددەى ھۆشبەرم خواردو پۇيشتەم،
ھەموو ئاۋچەكانى ئەو ۋاۋەتى لەناۋى دا دەژىايىن لەگەلىاندا گەپام،
ھەتا توشى ئايدىز بوومو، كاتى ھەستم بەۋە كىرد، كەدواى ئەۋەى
پشكىنىنى پزىشكىم بۇ كرا لە نەخۇشخانەدا، پاش ئەۋەى ھەستم كىرد
بە مەندوۋى و لاۋازى و داھىزرانى گىشتى، تا ئىستا باوكم بە

نەخۆشیەکم نازانیت، تەنیا مانگانە سەرتیکمان لی دەدات بۆ خەرج
کیشائمان.

زۆر ھەزدەکم بېرمو لەکۆل بېمەو، بەلام دەترسم خوشکانیشم
چارەنوسیان بە چارەنوسی من بیت. خەمو پەژارەم بۆ لای خواى خۆم
بەرزەدەکمەو.

چيژكي (۳۲)

نافره تيكي سهرگرده دان

من کچيکم حەز به قەيدوبەندو فەرمانەکان ناکەم، دڵم بەو
تەنگ دەبوو، کە خيژانم نەو شيوازەي له گەلما بە کاردەهيئاو منيان
خستبو ژير چاوديرييه، من ژيانەکی پر له سەرە پړوي و نکاوو
تراژيدياو خەمەکانم برده سەر، هەندى جار بير له خو کوشتنو خو
رزگارکردن دەکەم له خەمەکانى دنيا. له سەرەتاي قوناغى زانکويى
دا دەستم کرد بە پريني بەرەبەستى ئاسايشى و ئەمنى، کە خيژانم
له سەرويهري پى گەيشتنو هەرزەکارى دا خستبويانە سەرم، هەنگاوى
يەكەم له گرتنى هەندى هاوړى بوو له زانکودا به وەرگرتنى ژمارەي
مۆبايلو تەلەفۆنەکان. ئەم قوناغە زياتر له هەموو شتى بەرپى کردنى
کات و پابواردن بوو. دواى ئەو له سەر ئەو پاهاتم گالته به
هەلويسى لاوان بکەم و بەرەبەستى چاوديرى خانەواده بشکيئينم،
حەزم له پيشکەوتنى زياتر لەمەش دەکرد، ئەو هەش دژوار نەبوو،
سەرەتا پرسيارم له هەندى له دەستە خوشکەکانم کرد، ئەوان هەندى
پىنگاي بى ترسيان پىنوئينى کردم... يەكەم جار له پىنگاي کارگەي

ژنانه وه بوو، که ژنه کی پسپوړ سهرپرشتی ده کړدو هه موو جوړه ديداره کانی تاکی و ټاههنگی به کۆمه لې رېک ده خست.

نهم نه زمونه وروژینه ريوو له گه ل گيانی سهره پوښی من ده سازه، به لām بې باکو بې دژواری نه بوو، چونکه من شته کی گه وره له ژيانغا وه کو مې ینه له ده ست دابو، هه تا کچینه که شم به داخه وه، به لām زور له وهوايه نوینه دور نه ده که و تمه وه که چومه ناویه وه، خو م هه ستم به سهر که وتن ده کړد به سهر نه و کۆته دا خیزام توند وتو لې کړد بوو به سهر مه وه، بهر له وهی هیچ به لگه یه کیان به سهر وه هه بم: هه ندی جار لیم ده که وتنه گومانه وه، به لām زورم لا گرنگ نه بوو. دواي نه وهی توشی زور کللو لې و نازار هاتم له گه ل نه وانه دا که وه کو شه مشمه کویره یی یه شه وانه بو هه موو جوړه به زم و پابواردنی شهویان به سهر ده برد. من له خو شه ویست و نه وینداره کی پاسته قینه وه پاش سهر ده مې بوومه پیلوئ، بارم خراپ بوو تا دنیا له بهر چاوم پش بوو، خزمانیشم هه ستیان به وه کړد. دایکم برد میه لای شیخو دوعا گوښی قورپانی به سهر دا خو یند مه وه منیش گریام قورنات کار ی تیم کړدو وام لی هات بهر یکی نو یشان بکه م، به لām زوری نه برد خه مه کانی خو م به نامه یه ک بو یه کی له گوډاره کان په وانه کړد. نامه که م ده که ویتته ژیر ده سستی سهر نو سهره که وه، نه ویش هه ولی دا

پەندە وەرگەرە لە (سەرھاتی قورمانچانی خۆشەوێستی

بەناسی، کاتی ناشنای یەکتەری بووین بارە کەم خراپتر بوو توشی
سەرەنگری تر بووم تا ئیستا لی دەربازنەبووم: کچیکی خزمم پی
ی وتم: کە کچیکی پابەند بوو، گۆفاری خێزان (الاسرە) گرنگی بە
کێشەکانی دەرونی دەدات، بۆیە من نامەم بۆ ناردوون و بەسەرھاتی
خۆم بۆ نویسنەوه، وە من ئیستا لە شوم ترین پۆزانی ژیاغدام.

چيڅکي (۳۳)

من په شيمانم

من کچيڅکي (۲۳) سالم، به باريڅکي دهرونی زور خراپدا پږت دهېم، هوپه کښی هه لښوکه وتی هه له شه که مته رخه می منه، من دان بهو هه لانه دا دینم و که وتومه ته ناو دهریای په شیمانی یه وه. دایکم مردو بو پرکردنه وهی بوشایی سوزی و دهرونیم په نام برده بهر نه نته رنیت، خوم سهرقال ده کرد تا لهو خه م په سستی یهی خوم بدزمه وه، که مردنی دایکم به جی ی هیشتبوو. لهو پړیگایه وه گه نجیکم هه له شاری خومدا ناسی و چه ند کاترمیږی ناخواتنم له گه لدا کرد، زوری نه برد گه نجی کی ترم ناسی که هاوسنوری شاری خوم بو. وه زور گه نج و لاوی تری کوږو کچم ناسی. له گه ل نهو گه نجی دواپی دا، که هاوسنوری شاری من بوو مشت و مړمان پتر بوو، پاشان داوای ژماره ی ته له فونی له من کرد، منیش نه مدایه، دواپی پیداگرتنی ژماره ی موبایله که م دایه، وای لیتهات په یوه نندی زورم پیوه بکات. دواپی نه وه داوای ژوانی لیکردم، منیش په سه ندنم نه کرد، دواپی سور بوونی قایلی کردم که له شوینه گشتیه کان چاومان به یه کتری بکه وی و نهو دیدارانه مان فره بوون. لهو سه رو

بەینەدا گەنجیکی زۆر جوانم ناسی، کە شارەزایی زۆری لە جیگاکانی ئەنتەرنێت ھەبوو بازەرەکانی دەزانین، ئەوێ نەمدەزانی لی ی فێربوم، گفتوگۆ دەمەقالیمان زۆر بو داوای ژمارە ی مۆبایلە کەمی لی کردم. دوا ی دوودلی پێم دا، پاشان داوای دیداری کردم و دیداریشم کردو ھەموو شتێک لەنیوانمان دا پریدا. ئیستاش سەرم لی تێک چوووە نازانم چی بکەم؟ پرۆا بکەن نازانم پاشان گەنجی سی یەمم ناسی کە لە ھەموویان نەرم و جوان تر بوو، ھەستم بەخۆشەوێستی کرد لەگەڵیدا، دوو گەنجەکانی ترم لا وەکو برا لی ھاتبوو، گویم لە ھەوالەکانیان دەگرت و بەژداری چارەکردنی کێشەکانیانم دەکرد، بەم شیوەیە پەییوەندیم بە سییانەوێ مایەوێ تا خوشکە کەم پی ی زانی. ئەویش ئامۆژگاری کردم، منیش پەیمانم دا یە کە وازیان لی دێنم، تا بەردی لەسەر دابنێت.

زۆری نەبرد لاوی ھاتە داخوایم، زۆر کوپی چاک بوو، زۆر دلەم خوش بو چونکە لە کۆل کێشەکان دەبومەوێ لە دەست ئەنتەرنێت قوتارم دەبوو. خوازینی کەم تەواو بوو داوام لەو سی گەنجانە کرد کۆل لی بدەن، دوانیان رازی بوون یە کە کە ی تریان رازی نەبوو، بۆیە وەکو نەریتی ئەوانە ی کۆمپیتەر بەکار دێنن کەوتە دانانی سیخوری بەسەر پۆستە ی ئەلیکترۆنیمدا، دوو نامە ی منی بوو دوو کەسو

نامەى ئەۋانى بۆمىن دەست كەۋتېۋو چاپى كىرەبىۋىزۇ بە ئاۋىشەنى
مالى مىن ئاۋىبىنى، كاتى بەرچاۋم كەۋتىن خەرىك لە خەيفان شەق
بىم، بەپەلە چۈم سۈتاندەم ئەۋەكۈ بىكەۋنە بەر دەستى مېردەكەم،
ئەمنى خۇشەۋىۋىۋە مەنىش ئەۋم خۇشەۋىۋى، بەلام لەۋە دەترەم پىۋى
بىزىۋى نەپتەنەكەم ئاشكرا بىۋى ۋازم لىۋى بىنەت، ھەست بە گۇناھەكى
گەرە دەكەم لە راستى دا.

ھەر لەزەنگى مالۋى يان مۇبەل يان نامەى تەبەتەم بۆ دىۋى ھەست
بەترە دەكەم، يان ھەر كە مائەۋەمان سەرە باسەك دەكەنەۋە تۆم
دەچىۋىۋە ۋە دەزەم بە پەيۋەندى ھەلەشەى مەيان زانىۋە، مىن
زۆرماندوم، خۇزگە مەردبەم، مىن مامۇستام بەلام ھەست دەكەم
شەيانى ئەم كارە پىۋەزە نەم. شەيان نەم خەزەم مەمانەم پىۋى بىكەن.
مىن پەشەمان، پەشەمان.. تەكەيە نامەكەم بىلۋى بىكەنەۋە تە بىۋى بە
پەندىۋى بۆ ھەمەۋ ئەۋ كەچەنى گەمەۋ رابۋاردن بە كۆمپىۋتەر دەكەنۋە
دەكەۋنە ئاۋ بۆسەۋە.

چىڭزىكى (۳۴)

کردارى منداڭ لە بارىردىم ھەلېزاردوۋە يان خۆكۈشتى!

من كچىڭم تەمەنم (۲۰) سالانەيە، لەزانكۆدا دەخوئىنم، دەستە خوشكەكم ھەيە لە ھەموانم لا بەرپىزترە، بەلام يەك نەنگى ھەيە، ئەۋىش خۇناساندنە بە گەنجان، لەگەلئاندا پشوى خۆى دەدا، ۋە دەستە خوشكەكى بە ئەمەكمو لەكاتى ناخۆشى دا شان بە شانى من دەۋەستىت. ئەۋەى گرنىگ بى ئەۋ ھەول دەدات لاۋىكم پى بناسىتى، بەلام من پازى نايم، چونكە ھەز بەم پىگايە ناكەم، ھەمىشە پى ى دەلئىم ئەمە پىگايەكە پۆژىدا تى ى پەشىمان بىيەۋە. لىتان ناشارمەۋە دلم فرىۋى دام، كە دەبى پۆژى بەم ئەزمونەدا بىرۆم، گەر بۆ جارىكىش بىت!

ھەمىشە ھەولئى لەگەلندا تا توشى كردم و دىدارەكى بەبى ئاڭايى من سازدا ئەۋ كۆرە سەلامى كردو منىش بەرپىزەۋە ۋەلامم داىەۋە.

لەگەل ئەۋ دىدارە خىرايەدا ژمارەى مۆيالىلى خۆشى دامى، منىش ژمارەى مۆيالىلى خۆم داىە، دوۋەم پۆژ مۆيالىلى بۆكردمەۋە، سەرەتا لە كردنەۋەى ھىل لەگەلئى دا دىردۆنگ لام، بەلام بەرپىزەۋە دواۋ لەراست شتەكى خويئندن پىسيارى كردو، پاشان وتى: لەزانكۆدا بەيەك دەگەين. دواى ماۋەبى پەيۋەندىمان خۆش بوو، ھەستم كرد ئەمە پەيۋەندىيەكە خۆشم دەۋى و شتەكى تازەيە لەئانداۋ خەمم لى

ده پوښتېته وه. گه نجه که شکودارو جوان شیرین بوو له گهل پوژگارد
 گټورده ی بووم. شهوانه به دره نگو وه ناخاوتنمان ده کرد نامه وی زوری
 له سره برؤم داوای کرد له شوقه کهیدا سهردانی بکه م و وتی به
 هاوړیکه ت بلې نهو شوینه که م نیشانت ددهات. نهو بهو واقعنه
 چومه وه نهو وی دهسته خوشکه که م به تنیا به جی ی هیشتین. نهو
 کوړه هدر خوی له من نریک ده خسته وه و سۆزی نیشان ددهاو ههستم
 ده کرد دیهو وی ناره زوی خوی له من بشکیتیت و بهس، له ساته کی
 لاوازی دا ناره زوی خوی له من دامرکاندو هه موو ژیانی له ناو بردم،
 نیستا من لی ی دوگیان بووم. نه غا پشتگو ی خستوم دوا ی
 مانگی زانکو دیته وه، چی بکه م خیزانم نازانن، تنیا منو نهو
 هاوړیتم ده زانین، که سویندی بو خواردم نه م گه نجه تنیا دیهو وی
 دیدارم بکاو بمناسیت. نه غا پیشنیازی کردو وه له باری ببه م
 پزیشکی هیه به دزیه وه مندا لآن له بارده بات. چی بکه م خه ریکه
 خوم بکوژم یان مندا له که له بار ببه م.. چاره چی یه؟ بیستومه زور
 کچ مندالیان له بار برده وه، نه ی پیاوانی دینی پرگارم بکه م، له ژیانی
 خوم جاره س بووم، هه روه ها له م نهی نی یه به دره وشتی یه ی هه موو
 پوژی ده مکوژیت^(۴)!!

(۴) بیگومان نه م روداوه تنیا روداوتکه له هه زاران روداونن که له نه غامی تیکه لاوی
 کچ وکوړه په یاد ده ی، له ریگای ده لالو مزیایل و نه تهرنیت و نامه و ریگای تروه
 وه کو هاوړتی خراب.

چۆنکی (۳۵)

کە نیشکە ی مەسینجەر

من کچیکم لە تافی لاوی دام، وەکو کچەکانی تر ئەنتەرنیّت بە کار دینم، رۆژێکیان کە سیّکم لە مەسینجەردا زیادکرد لە لای خۆم دا، داھاتوو زۆرم خوش و یست، گەر رۆژێکی نەم دواندبایە دلتەنگ دەبووم، ئێوە نازانن چەندە کە یفم پیتی دەھات، ھەمیشە داوا ی لیّ دەکردم بە مۆیایل لە گەلی دا قسە بکەم، بە لām مەن بە توندی رەتم دەکردەو، بە حوکمی ئەو ی جیگای متمانە ی گشتی بووم، زۆر ھەولێ دا، بە لām رازی نەبووم کە رۆژی لە رۆژان پە یوہەندیم لە گەل ھیچ کە سیّکدا ھەبێ، ھەتا بە مەسینجەریش.

نزیکە ی مانگی پە یوہەندیان بە رەدەوام بوو لای خوشکە کەم لە مەسینجەردا زیادەم کردبوو، ئەو نە ی دەزانێ ئەو خوشکە، رۆژێکیان لە مەن پەچراو زیاتر لە ھەفتە یە ک دەنگی لیّ راگرتەم. ماوہ یە کێ زۆر توپەربوو، کاتی گە پاییەو بە پروام نە دەکرد، چونکە گومانم وابوو ناگەریتەو لە و کاتە شدا سوربووم لیّی بگەریتەم، بە لām قسە یە کێ وای کرد ئەو ی لە یاد کردم، بە لکو زۆرتر پیتوہ ی گیرۆدە بووم، لە کۆتایی قسە کاندای داوا ی لیّ کردم بە تە لە فۆن قسە ی لە گەلدا

بکەم، بەلام من رازی نەبووم. دوایی مەسینجەرم کردووە کە
لەئارادابوو قسەى لەگەڵدا نەکردم. ناچاربووم مەسینجەری تایبەت بە
خوشکە کەم بکەمەووە لەوێدا دەستی بە قسەکردو داوای کرد خۆی
بناسینیت. لەو ساتەدا هەستم بە ناپاکی کردو قسەکانم تەواو کرد،
نەیزانی من کێم، پاشان لە مەسینجەری تایبەتی خۆمدا قسەم لەگەڵدا
کرد، نەیزانی ئەوە هەر منم قسەم لەگەڵدا کردووە.

چيرېڅکي (۳۶)

وتووېڅيکي نيوان باوک و کچې له خه وندا:

نهمه ناخاوتنيکه له نيوان باوکيک و کچيکي مردوي له خه وندا،
که نهم کچي به نازاريکه وه سهرده نيته وه و فرمي سک به چاوه کاني
گوړ گوړ دينه خواره وه. باوکي له خه وني ده يبينيت و قسه ي له گه لدا
ده کات به باوکي ده لي:

کچ: (حسبي الله ونعم الوكيل)

باوک له ترسان هه لده لهرزي: کچم له ده ست کي خوت په نا
ده ده يت؟

کچ: باوک ده ته وي له ده ست کي خوم په نا بدهم به خدا؟

باوک: کچم بلې له کي؟

کچ: باوک چي به سهردينيت؟

باوک: تولي بوت لي ده که مه وه؟

کچ: نايا دواي به سهرچوني کات تولي لي وهرده گريت؟

باوک: به لي، تولت بو ده که مه وه، به لام کييه؟

کچ: نايا خوي لي په نا بدهم و (حسبي الله...) لي بکه م؟

باوک: توخوا بيلي و خيرا پيم بيژه..

کچ: (حسبي الله...) ده که م..

پاشان زور ناشيرين و دزيو بسو، وای
له باوکی کرد ناره قه بکات و له ترسان هه لبله رزیت..

کچه که وتی: (حسبی الله عليك) بکه م. نهی نهو که سهی گویت
پی نه دام و نهو راسپارده یه ت ناپاکی له گه لدا کرد، (حسبی الله...)
له تو ده که م که گویت پی نه دام له دنیای نه ت پاراستم و ات لی کردم
نه مدم به سر بیت.

باوک: نیستا تو له کویتي؟

کچ: دواي ناخه کی دریو من له چاله کی ناگردام.

باوک: کچم چیم به سر داهیتنايت؟

کچ: له من ده پرسی؟ نایا من و براکانت پشت گوی نه خستبوو؟

باوک: نه خیر کچم نهی هه موو پتویستییه کانم له خواردن و بهرگو

خوش گوزه رانیم بو فراهه م نه کردبوون؟

کچ: نه مه هه موو شتی نییه.

باوک: دواي نه مه کچه که م چی بکه م؟

کچ: له زور شت دا بهر په لات کردبووین!!

پاشان زور ناشيرين تر سو وهك بلی ی دوکه لی له چاوه کانی

به رزیتته وه. تو بو نویژی به یانیا ن بیدارت نه کردینه وه، گهر

ده چوینه بازار به تنیا گویت لی نه بوو! له فیلمه سیکی یه کان که

په وشتي رماندين ريگات لي نه گرتين، شهوانه به ديار فيلمه كانه وه بي
چاوديري داده نيشتين، به دهنكي موسيقاوه ده خه وتين كه رات
هينابووين، ده چووينه دوكانی تومارگايه كان كاسيتي وامان ده كپي
خاوه نه كهی جنیوی پی ده داین، نیمه بیزار نه ده بوین چونكه
له ته له فزیون و فیدیووه پاهاتبوین، كه به نازادی به پاره ی خوت بوت
كپي بووین. له هيكړا باوك له خه ونه كه راست بووه، هله ده له رزی،
هرچهنده په روشی چاره نوی كچه كهی بوو، به لام هزی ده كرد
گفتوگو كه ته واو بایه نه بجا هه لسا بایه، چونكه بریاری دا خوی له و
هه لانه دوربگری و مندا له كانی تری لي رزگار بكات.

چېزۆكى (۳۷)

نەزۆك دەيىت:

گەنجى بە گەشت و گوزار دەپواتە ھەندەران و شوققەيەكى پاخراو
بەكرى دەگرى، كچانى شەوانە دەدەن بەسەرى داو ئەويش خۆى بۆ
ناگىرى لەو جەنگەدا سەرناكەوى و توشى نەخۆشى سوزەنەك (
السيلان) و فەرەنگى (الزهرى) دەيىت. دواى چەند سالى ژن دىنى،
كاتى ژنەكەى مندالى نابى دەپواتە لاي يەكى لەپزىشكانى نەزۆكى
شلەى تۆوى بۆ شىتەل دەكات، دەيىنى سەرجم زىندەوەرانى تۆوى
ئەو مردون، چونكە نەخۆشەكە لەناوى بردون و چارەكردنىش تازە
بەسەر چوۋە. پزىشك پىتى وت: ئەو سزاي خوايە لەدنيادا گەر تۆبە
نەكەى سزاي دواپۆژ توندترىشە.

چىزۆكى (۳۸)

شاھىد بن من كچى خۆم لى ماره بېرپوھ:

ئەم بەسەرھاتە لە دىمەشقدا رودەدات، كچىكى ھەراش ھەيە ھەموو پۇژى دەرواتە زانكۆ بۆخویندن و باوكىشى سەرۆكى لىقى دەبى لىم زانكۆيەدا. پۇژىتىكان ساردو سەرمايە، ئاسمان ھەور دايىۋوشىوھ، ئىوارە بەسەرھاتە. بووھ بروسكەو گرمە باران و تەزرى قەبە دەبارى، كە خەرىك دەبوو سەرى خەلكى بشكىتى، ھەموو پايدان دەكرە بەر ھەر نىسپەك بۆ خۆ پەنادان. كچەكە لە زانكۆ ھاتە دەرو پاى دەكرە ھەلدەلەرزى و بۆ پەناگايەك دەگەرا لەو گەردەلۇلە پەناى بدات، تەپ بووھ نازانى بۆ كۆى پروات و سەرى خۆى ھەلگىرىت. تا دى تەزرى زۆر دەبارى لە دەرگايەكى خۆمالى لە گەپەكەكان دەدات، گەنجى دەرگاگە دەكاتەوھ و پىشوازى لى دەكات تا گەردەلۇلەكە تەواو دەبى و ھەلدەلەرىنگىتى و ھىچ كامىش ئەوى تر ناناىت. تەنبا ئەوئەندە نەبى لە ھەمان زانكۆدا دەخوینى و بەتەنبا دەژى و ژنى نەھىناوھ و لەژورپىك و سالتونىكى دەركى و داپۇشراو گەرماوھكى جيا لە ژورەكەدا ژيان بەرپوھ دەبات. گەنجەكە داواى لى كرد لە ژورەكەدا پشو بدات تا گەردەلۇل و پەشەباكە خۆش دەكاتەوھ و سۆيەى بۆ

ده بات و تا خوځي گهرم بکاته ووهو دوايي لای ببات. دواي ماوه يي
 کچه که له سهر جيگا که دا دانيشتو ووه هه لده له رزي و خمو ده بباته ووه
 خوځي به سهر جيگا که دا ده خات و دريژ ده بيت. گه نجه ده پواته ژور
 ده بيني خه وتوه ووه کو پهری زاده يه کی به هه شته و سوپه که ده باته
 دهر، به لام ووه سوه سي شهيان ده پواته دلپه ووه شيوه و نهو کچه
 دريژيوه ژوره کهي ده خاته بهر چاو تا فريوي بدات. کچه که بيدار
 ده بيت ووه ده بيني له سهر جيگا که وتوه ووه نازاني چي قهوماوه، بهره و
 دهرگا راده کات ده بيني گه نجه که له بهر دهرگا که که وتوه ووه
 بوراوه ته ووه. کچه ده پوات و ناوړ ناداته ووه تا ده گاته ووه مالپه ووه خوځي
 فري ده داته باوه شي باو کپه ووه، که هه مو نهو شه ووه سو راغي
 کرد ووه و نهيد وزي ته ووه، هه مو به سهر هاته کهي بو گي پرايه ووه، سويندي
 خوارد نازاني چي به سهری داهاته ووه هه رچي پوي دابي له ژير ويستي
 نهو دانه بووه. باو که که چوه زانکو ووه سو راغي نهو گه نجه کهي کرد نهو
 پژه نه هاتون، بيني يه کی سه فهری کرد ووه نهوي تر له نه خوشخانه
 که وتوه. باو که که چوه نه خوشخانه تا تينه ووه تي خوځي بشکيني ووه
 تو له لي بکاته ووه، که چي ده بيني گه نجه که له وي ده ستي به له فاف
 به ستر ووه. له نوژدار ده پرس ي چي بووه؟ نوژدار وتي: هاته ووه
 قام که کاني سوت ووه. باو که که وتي: توخوا پيم بل ي چي پوي داوه،

بەلّام بىي ئەوھى بزانى باوكى كچەكەيە، كە دوينى لای ئەو بوو. گەنجەكە وتى: دوينى كچى پەناى بۆ ھىنام لەدەست باران و منيش لە ژورى خۆمدا حاواندمەو، كاتىك چومە ژوورەو ھەوتوو، پەرى زادەيەك لە پەريزادەكانى بەھەشت و لەسەر جيگا خەوتوو، داواى لى بوردنم لە خوا كردو سۆپەكەم برده دەر. بەلّام شەيتان ھاتە دلمەو ھەوتوو وینەى جوانى ئەوى خستە بەرچا و فریوم بدات كە لەتەك منەو لە ژورەكەدا كەوتوو. كاتى خوام ھاتە ياد و ترسان لەزينا و شەيتان ھەسوھسەى بۆ دەكردم. منيش چومە سەر ئەم سۆپە داگىرساوە قامكەم خستە سەرى تا سزای دۆزەخى بكەوتتەو ياد، تاسوتا و لە سووى ئازارەكە بورامەو، نەمزانى تا خۆم لە نەخۆشخانە بينى يەو. لەو كاتەدا باوكەكە ھاوارى كرد: شاھىد بن كچى خۆم داھە ئەو كۆرە. بەلّى ئەمە بەرھەمىكى داوین پاكى يە. كى لەسەر حەرام سەبرو ئارام بگري و بشتوانى بىكات، خودا بەرھەمىكى ھەلّالى لەباتى ئەو پى دەبەخشىت.

چیرۆکی (۳۹)

بەسەرھاتی (ئیمان)

کچی خاڵم کە تەمەن (۲۰) سالانە بوو ئەو پەفتارە ھێورەو پەوشتە جوانە ی زۆر کاری کردبوو سەر دڵم، پاشان بەھۆی قسە ی شیرین و پۆشنیری پەسەنی و شەرمی زۆری بەرەو وەرعو خۆپاراستن و ناشتی دەبردم. لە ژيانەکی پر لە ئارەزو بازی دا ئەو کچیکی خۆپاریز بوو.

زۆر قسەپون بوو کە لە پەوشتە کە ی سەرچاوە ی دەگرت تا کەسانی تر تێ بگەییەنی. بۆیە ئیمان بوو قسە ی سەرزاران و لە میان کچانی خێزاندا غونە ی پێ دەھێنراو، کە لە گەڵ پەوشتە بەرزە کەشی دا کە لە پێگای کارە جوانە کانیەو پێشانی دەدا، چونکە زۆر ھۆگری قورپان بوو لە دەرخ کردن و خۆتندن و پیادە کردنی دا، ھەمان کات بە ژیریش ناوژە دەکرا. کاتی ھەڵبەسەر دەکرد و دایکەم سەرکۆنە ی دەکردم و دەپوت: ئە ی عەبیر دەمەوی ئاوا بکەیت وەکو ئیمان وابە، لەوکاتەدا ئیرەییەم پێ ی دەبرد.

منیش زۆر بەھارو ھاجی وەلامم دەدایەو: دایە ئیمان ئاوسەری من نییە لەمن گەورە ترە. لەراستی دا لەناو خزمەتەکاندا و نە لە دەستە خوشکانی قوتابخانە مەدا کچیکی وەکو ئیمان دانستە نەبوو.

بەداخەوێ زۆرینەیان دنیا فریو خواردوی کردبوون، بەزمو فیلمەکان گەورەترین خەمیان بوو دوا مۆدە پوالتەیان بوو، بەلام ئیمان بە پیچەوانەوێ ئاخرەتییکی دەگمەن بوو مۆدە بەلاوێ گەنگ نەبوو، کە لەخانە دەرخ کردنی قورئان دەگەرایەوێ دەوری پۆژانە دەکردنەوێ یاریدە پورمی دەدا لەکاری مالتەوێ دا، کە دەچوێ شوینی نوێژکردنی بە ملکەچی یەوێ نوێژی دەکردو دەپارایەوێ.

ئیمان ژیانی ئاوا پۆژانە دەبردە سەرو خستەکە پۆژانە ئاوابوو، قەت قەسە ئەوانە کاری تێ نەدەکرد، کە سفوریوون و شوین ئازادی و پۆشنگیری سەردەم کەوتون، بەلکو بەمتەمانەوێ لەسەر بپوای خۆی بوو شانازی پێوێ دەکردو بەلۆژیکی پاستی و کارزانی دەمەقالتی لەگەڵدا دەکردو تا بەسەریاندا زāl دەبوو بەسەریاندا سەردەکەوت.

لە یادمە جارێکیان بۆ ئیوارە میوانداری کران لەلایەن یەکی لە خەمناغان یەکی لە ئامادەبوان کە بە گالتەو لوتبەرزییەوێ لە ئیمانی دەپوانی وتی: تۆ هێشتا مندالتی بۆ ھەندە دینت بە توندی گرتووە؟

ئیمان بە ھێمنی وەلامی داوەوێ: مردن بچوکی و گەورەیی نازانی، ئەو چارەنوسە خودا لە ھیکرا ھەلمان دەکوێتتە سەرو کەس نازانی کەوێ بۆ کوێ و چۆن؟ کەسیکی تریان بە توێسەوێ وتی: بەلام زەمەن گۆراوەو دەبێ شان بە شانی سەردەم بپۆی و دوا ئاخر مۆدە

هاوچەرخ بکەویت، نەك ئەوجل و بەرگە لە بەریکە ی کەوە کوژنەکی وەناوە و تو دەر دە کەوێ و ئە نجالە قاقای پێکە نینی دا. ئیمان بە بر و او و تی: باشە لە بەر کردنی جلی سفوری کە جوانیە کانی لە شەم بە دەر دەوێ دە خات وام لێ دە کات شارستانی بم؟ ئایا پێویستە دەستە گە مە یە ک بم بە دەست ئە و کە ساندەوێ کە مودە کانی دنیا دا دە پێژن، کە بە ویستی خۆیان جل و بەرگم بکە نە بەرو پوتم بکە نەو؟ ئە وانی و والە من دە کەن بە شوێن کە و تیان خۆم تێک بدەن، ئایا ئە مە شارستانی یە؟ یان چاوی کەری خەلکی خراپە؟ سێ یە میان و تی: تۆ سە نوردە بە زێنی خوا بە پوحمە ولی بوردە یە. ئیمان بە (بێ فیزیەو) هە لسا پێ و تی: بە لێ وایە لە هە مان کاتدا سزاشی توندە. لە و ساتە دا نامادە بوێ بە شەرمەوێ لە یە کتریان پوانی و تەریق بونەوێ لە و گە مە پێ کردنە یاندا بە ئەو. پوژنیکیان پلکم هات مژدە ی دا واکاری ئیمانی هێناوێ شادمانی و تی: سوپاس بوخوا ی پیاوێ کی بە دین و باشی بوێ دە زگیران کە پێ ی پازییە. دایکم بە شادمانی یەوێ و تی: خوشکم پێروزی بێ و پە شیمانی بە دواوێ نە بێ وخوا ی لە گە لدا بێ و ئیمان شایانی هەموو چاکە تێکە. من بە دەوری خۆم لێم پرسی: پورم کە ی زە ماوێ ندی بۆ دە کریت؟ وە لا می دایەوێ: لە پشوی هاوینی دا بە ویستی خوا، نە خشە ش لە تۆ ئە ی عە بیر. بە سەر هاتی

ثیمان له م سنوره دا نه وه ستا، پوژگار رودای سهیری هینا، شهوهی
واقی وړماندم، دوی ماره برینی کچه پلکم نیوهی ماره یی یه که ی
داده مه زړینی، نه که هه زنه ونده، به لکورازی نابی شاهه ننگه کی فراوان
بوژه ماوه ونده که ی سازیکړی، ته نیاه وهی هه لژارد خزم وکس و کاری
له مالی خویاندا میوانداریه کیان بو ناماده بکریټ. شهوهی راستی بی
نم هه لکس وکته ی پرسیاری زوری له دلدا بودروست کردم... ثایاکچی
ترده توان له وچاخه سهرمایه دارو پرله خوشگوزهرانی یه دا نم کاره
ژنانه بکات؟ ثیمان شهوته قوایه ی له کوئی بووه بویره ننگار یونه وهی
هه واوناره زوه کانی وهیژی له کوئی بوو جهنگی پی له گهل شهیتان و
وه سه سه کانی بکات؟ بهرله وهی له گهل شهیتان دابکه ومه جهنگ
دلنیا بووم که پابه ندبوون سه ری مروځ به رزده کاته وه، شهو مروځهی خوی
ده فروشی بوپه ههشت. شهوهی له دلمدابوو نه ما، شهوهی شوینی
گرته وه سوربونم بوو له سه رگرتنی پیگای ثیمانی کچه خالم،
داواکارم له خوا پینومام بکات و سه قام گیرم بکات شهو بیسه رو
زانپاره.

چېړۍ (۴۰)

کاتې داوین پاکې نامینیت:

به داخوه هندی لاو کاتې ویستیان ژن بینن، زیاترسیره ده خنه
 سهر جوانی... بالای چوته؟ پانی چنده؟ رهنگی چوته؟ کیښی چنده؟
 دریځی قوی؟ وبهس! به لام قهت له پاست ثابته کوی لی ی ناپرسن،
 به لکو هندی گهنج گهر که سې پی پی بلې شو کچه به دینه ده لې
 نامه وی ژور تونده، من کچیکې کراوم ده وی نهک داخراو!

نهمه یان لهم چه شنیه، نهم گهنجه پالوه وانی نهم
 سهر بورده یه مانه، که سوراغی کچیکې جوانو شوخ ده کات، نهو
 که سیه نافرته تیکې دینداری هه لنه بژارد دهستی خوش بېی، به لام
 ژیان بو شو که سیه کاتې بانگ ده کرې (فاظفر بذات الدین تبت
 یداک) رواه البخاری.

شو گهنجه نهم نافرته جوانه ی به ده ست هینا، که خویند کاریکې
 زانکو بو شو به سته زمانه ته نیا وه کو شوفیریکې شو بو.
 پوتینه کی به نه شکهنجه بوو، سبهینان له خمو هه لده ستاو ده یبرده
 زانکو پاشان ده چوه سهرکاری خوی و دوی نیوه پړوش ده چوو هه لې
 ده گرت و ده یبرده وه ماله وه.

پۆڭژىكىيان بىردىيە زانكۆۋ خۆشى چۈۋە كارخانەى و دواى كات
ژمىرى كە لە نوسىنگەى بوو دەنگى زەنگى تەلەفۆن ھات، كە
پىاوانى ئاسايش بوونى: تۆ فلانى؟ وتى: بەلى. وتيان: فىسار نزيكى
تۆيە؟ وتى: بەلى؟

پۆلىس وتى: بەيارمەتت وەرە نەخۆشخانە بە خىراى.

وتى: بۆچى چى پويىداۋە؟

وتى: ئاسانە و دوامەكەۋە.

تەلەفۆنەكەى دانائو كلۆلەكە بەپەلە پاي كىردە نەخۆشخانەو،
كەۋتە بىرو ئەندىشەى جۆراۋجۆرەۋە... كە دەبى چى بەسەر خانە
جوانەكەى ھاتىت؟

گەيشتە نەخۆشخانەو ئۆتۆمبىلەكەى لە جىگايەكى ناياساىى دا
پاگرت و ۋەكو شىت پاي دەكردو چۈۋە ژورى فرياكەوتنەۋەو پىاوانى
ئاسايش لەۋى بوون. وتى: چى پويىداۋە؟ بىردىانە ژورى
بوزانەۋە(الانعاش)، ئەى لەو كارەساتە! دەبىنى ئەو شوخ و شەنگەى
دەبىردە زانكۆۋ شاللى خوينەو كەۋتۆتە ژىربارى ئازارو بىرىنى
خەستەۋەو ھەموو لەشى گرتۆتەۋە، بەلام ئازارى ئەو ئاپرو چۈنە زۆر
لەۋە تالترو گەۋرەترە.

هاوار ده کات: چي قه و ماوه؟ نه فسه ره که پي ي ده لي: له گه ن دوسته که ي بووه له فلان شيوه له ناو ترومبيلد ابووه نه و رود او ه ي به سر دا هاتووه. ليړه دا زماني گيراو دنيا له بهر چاوي دا ره شکه و پيشکه ي کردو پوي له ژنه دروژنه که ي کرد: تو ناپاکي و زور جنبيوي به و پرووه دا که ناپاکي پي کرده. نه بجا پي ي و ت: تو تهللدا، تو تهللدا، تو تهللدا، نه بجا تفي کرده پرووه به خوينه که ي. نه ي خودا نازارو نابرو چونو تهللدا نو مردن. دوسته که ي مردو ميړدي تهللدا داو نابروي خزمانې شکانو خوشي گوج و نيفليج بوو برايې خانه ي گوج و نيفليجه کان، تا له وي دا ژيان به کلولي و نه شکه بجه به سر به ريټ، که س نه يبرده وه ماله وه. خودا له تور به ي و سزاو تولي خوي بانيار يزيټ.

چيرۍكى (۴۱)

خزمى ميړد له ناورچونه (الحمو الموت)!

پينغه مېهر-دخ- راستى فېرمووه (اياكم والدخول على النساء)
فقال رجل من الانصار: افرأيت الحمو؟ قال: الحمو الموت) متفق عليه.
واته: نه كهن بچنه ژورى ژنان، پياوۍ له يارمه تى دهران وتى: نهى
نه گهر خزمه ميړد بى (وه كو براو مامو خالو كوپه كانيان)؟ فېرموى:
خزمى ميړد له ناورچونه.

نهمه به سهرهاتيكي واقيعى يه له شارى (الرياض) دا پوده دات،
پياوه كى راستگو بوى گيپرامه وه، كه خوى شاهيد حالى پوداوه كه
بووه و ناكامه كى به چاوى سهر بينيوه، پوژيكيان له نه خوشخانه دا،
كه خوى وه كو ژماريار (الحاسب) كارى تيدا ده كات ژنه ك و پياوۍكى
بى سهر ده بينى پياوانى ناسايش تهرمه كانيان بو نه وى دينن.
نهمه ش دريژه و نهو به سهرهاته دلته زينه ه:

ليړه دا دو ناموزا يان دو كوپه مامو دېن له تېك يه كتره وه نو
هېره كېان له شوقه يه كدا نيسته جى بووه و هاتوچويان زور خوش
ده بيت. پوژيكيان دېرواته كه للى يه كيكيان هوه و هسوه سى بو
دروست ده كات و نه وېش شوين خوت خوتو كه ده كه وى ده ست ده كات

به ده ست ټيکه لاو کردن له گهل ژنی ناموزای دا تا ده گاته ناستی
زینا (خوا بمانپاریژیت).

نهمهش له کاتی دا پوی ده دا که ناموزاکهی سهر له به یانیان ده چو
سهرکارو نهویش نهو هه لهی ده قوسته وهو نهو کاره سیکیسی یانه پوی
ده دا وه کو له نیوان ژن ومیرد روده دات. ماوه یه که نهم خراپکارییه
دهوامی کرد. پوژیکیان نهو پیاوه زیناکاره پیلاره کانی له دهره وهی
شوقه که دا له یاد ده چیت و لهو بینایه دا پیاوه کی تر له سهریانه وه
ده ژیت، کاتی دیته خوارو نهو پیلاره ده بینی گومانی بو دروست
ده بی، چونکه ده زانی میردی ژنه که له سهر کاره، نهی ده بی نهو
میوانه ناوه خته کی بیت؟

له پوژي داهاتودا چاودیری ده خاته سهر و له نزیکه وه ده پوانی و
گوی ی له ده نگه کان ده بی تابوی دهرکهوت گومانه که ی له جیگای
خویه تی، بینی نهو پیاوه زیناکاره ناموزای کابرایه که له کاتی
سهرکاردا دهراته لای.

نهم دراوسی یه بریاری دا نهم به سهر هاته بو خاوهن ماله که
بگیریتته وه، که ناموزاکهی ناپاکی به ژنه که ی ده کات، نهو بوو قسه ی
خوی هی نایه جی، تا بو خوی روداوه که ببینیت.

کاتې ښواره مېړده کې گه پرايه وه به ژنه کې وت: جل و بهرگه کانم
کوښکې وه تا چوار پوځ بڼو فلانه شاره به سه فېر ده پوځ. له به يانی
داهاتودا پياوه که جانتای سه فېری تاودايه به و پاساوه ی ده پواته
گه شتې، جانتاکې خسته ناو ترپومبيله کېه وه و که مې له مال
دور که و ته وه و تا نزیکې کات ژميرې خوی هيښته وه.

کاتې مالې به جې هيښت ناموزاکې له کونې شوقه کېه خوی
لې گرتېسو، هر که دلنیا بو روښت روی له ژني ناموزاکې و
دوښته کې کردو کاری خرابې له گه لدا کردو ه هر دوکیان به پوتی
له سهر جیگا که دا که وتنو دواي نه وه چوونه خه ویکې قول وه. دواي
نه و کات ژمير پياوه که گه پرايه وه مال وه و ترپومبيله کې دور
له مال وه راگرت، تا ژنه کې هه ست به هاتنه وه نه کات، پاشان به
پييان چووه مال وه و به هيمنی يه وه له سهر سهره قام که کانی
ده پوښت تا که س له مال وه هه ست پي نه کات.

گه ده رگای شوقه کې کرده وه و چووه ژوری نوستن چ ببینی!
ده ببینی ژنه کې و ناموزاکې دويه دو به پوتی خه ويان لې که و ته وه!
نه و پياوه ش چووه ه هر دوکی کوشتن! خوا په نامان بدات...

چېڭىكى (۴۲)

ناكامىكى تىرى داوين پىسى!

بەر لەچەند سالى لەدەمشق دۆستەكەى خۆى دەباتە شوققەكەى
خۆى، ھەوا زۆر ساردو سې دەبى، پياو ھەقالەيەك دەست دەداتى
رەژوو خەلوزى تىدايە دەيەنتە ژورەو ھە تا خۆى پى گەرم بکەنەو.
دواى خۆ گەرم کردنەو ھە داوين پىسى کردن نوستن، ژورەكە بچوک
دەبى، دواى ئەو ھە ھۆى نەمانى ئۆكسجين لەژورەكەدا بە ھۆى
خەلوزەو دەخنىكىن دەمرن. دواى (۲ - ۳) رۆژ دراوسى يەکانيان
بەبۆن دەزانن مردون، ناچار دەرگاگە دەشكىنن و كە دەچنە ژورەو ھە لە
دەمەنىكى زۆر قىزەون و گوناھدا دەيان بينن. خوا پەنامان بدات.

﴿فَاتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا﴾ (۱۰ الحشر/۲). بىگومان
خودا بە جۆرى و لە جىگايەكەو سزاي ناردنە سەر كەقەت بىريان لى
نەکردبۆو!

چىۋىكى (۴۳)

من دۆستى خۆم دەۋىت:

خۆم لە ژورى چاۋدېرى توندا پۆژانە بەكارەكان ھەلدەستام لە
نەخۇشخانەى (كەندى) دا، كە خوینىدىنى بالای نوژدارىم لەوى دا
بەسەر دەبرد، سەرنجم دایە (محمد) ناوى لەسەر قەرەۋىلەى ژمارە (۳)
بە، ماۋەىەكى زۆر لە پوخسارى ئەوم پوانى و سەیرى جوانى يەكانى
دەم وچاۋى ئەوم دەکرد، كە لەژىر بۆپىەكانى دەزگای بوژانەۋەدا
خەرىكە دەمرىت. ئەو لاۋەكى (۲۵) سالانە بوو توشى نەخۇشى
نەمانى بەرگى دەست كەوتوو (المناعة المكتسبة-ئايدىز) بوبو، بەھۆى
ھەۋىكى تىژى سى يەكان بەرلە دو پۆژ خرابوۋىە ناو نەخۇشخانەو
بارەكەى ترسناك بوو نىمچە ناھومىدى يەكى پىئوۋەدىاربوو، ئەمەش
يەكەم موسلمان نەبوو لە ولاتى خۆرئاۋادا چارەى بكەم، بەدەست خۆم
نەبوو زياتر پوى خۆم دایە ئەم كۆپە.

ئەو دەيتۋانى گويم لى بگرى، بەلام نەيدەتۋانى ۋەلام بداتەۋە
بەچەند نوزەيەك نەبى، كە حالى بوۋونى نەدەكرا، پەيوەندىم بە
مالەۋەيان كرد، دايكى ۋەلامى دايەۋە كە زمانەكەيان لە غەرەبى
لوبنانى دەچوو، باۋكى بازارگانەكى قەبەبوو لە شارەكەداۋ دوكانى

شیرنەمەنی ھەبوون، لە تەلەفۆنە کەدا حالەتی کۆرە کەیم پێ ٲاگەیانند زەنگی مەترسی ھەر ٲتر بەرز دەبۆو لەو دەزگایە بە کۆرەو ە گەینرا بوو، کە ئاماژە ی دابەزینی توندی سوڤی خوینی دەکرد، لە گەل قسە کردندا لە گەل دایکی دا شلەژام و ٲیڤم وت: ٲیویستە ئیستا ئامادەبی وتی: من سەرقالڤ دوا ی کار دیڤم، وڤم: ئاخر درەنگەو تەلەفۆنڤم داخستەو ە.

دوا ی نیو کاتژمێر نەخۆشەوانە کە داوا ی کرد کە ئامادەبم بۆ چاوکەوتن بە دایکی نەخۆشە کە تەمەنی مام ناوەند، ھیچ سیمایەکی ئیسلامەتی ٲیو ە دیارنەبوو، شلەژابوو، بارودۆخی مەترسی داری کۆرە کەیم پێ گەیانند، ئەویش لە قورٲی گریان ی دا. ویستم ھیوړی بکەم و ٲیڤم وت: داوا ی چاک بونەو ە ی بۆ لەخودا بکە. بەسەر سوڤمانەو ە سەیری کردم ووتی: چی؟ وڤم بۆی لەخوا ٲاڤۆه! وتی: تۆ موسلمان ی؟ وڤم(سوڤاس بۆ خودا). وتی: ئیمەش موسلمانین. وڤم(ماشاء اللہ) ئە ی بۆچی ناچی ھەندۆ قورڤان لەتەک سەری بخوینی شایەد خوا باری سوک بکات؟ لەو کاتەدا زۆر بە جۆش گریاو وتی: نازاڤم، وڤم: چۆن نوێژ دەکە ی؟ وتی: ھەر لەوکاتەو ە ٲیڤمان ناو ەتە ئەم ولاتە یە تەنیا جەژنان نوێژ دەکەین، بەلام دەچمە سەردانی گۆړی

باب و باپیرانم له لوبناندا له همدرو سالی داو نزیان بو ده کم، بی
 شهوی میړدم پی بزانی، من ژنه کی ناین په وهرم.

له دلۍ خومدا وتم: (خوايه دين په وهر نوټړ ناکاو قورشان
 نازانیت!) له پاست حالی کوږه کهیم پرسۍ؟ وتی کوږه کی دل پاکو
 ژيانی خوش دهو، به لام سالی رابردو له گهل شه کچه یه دا خوشی
 ویستبو توشی هندی لادان بو، حالی باش بو. وتم نایا نوټړی
 ده کرد؟ وتی: نه، به لام له نیه تی دابو له ساته کانی پیری دا حج
 بکات. (له دلۍ خومدا وتم: کی گرتی شهوت ده داتی سی و چلو
 په نجاو شهست سال بڅی، زور کس بهرله بیست سالیی مردون).
 دواپی لهو کوږه هه ژاره نریک کهوتم که له گیانه لادابو ده زگای
 وریا کردنه ده نگی زیاتر بهرز ده بووه و دایکیشی به کول ده گریاو
 نه خوشه وانه کان به سهیره وه ده یانروانی، زور هه ولم دا، (شه هاده)
 ته لقینی شم گه نجه بکه م، به لام شهوی ولام بو. چند جاری هه ولم
 دا، گه نجه که تا پادده پی هاته وه سه رخو پیتم وت: بلۍ: (لا اله الا
 الله)، لاوه که به هه موو شه ندامه کانیه وه هه ولی شهوی داو فرمی سک
 به چای داده هاتنه خواره وه، بینیم پش دا ده گه را، پاشان که وته
 قسه کردن و تی: دهرمانه کی هیور که ره وه (المسکن) م دهوی بازارم
 بشکینی. وتم: هی لاو بلۍ: (لا اله الا الله) لیوه کانی ده جولان وتم:

خوايه ئیستا قسه بکات. به ئینگلیزی وتی (I cant I cant) من دوسته کم دهوئ ناتوانم. ترپه کان کم ده بونه وه هه (هاورپیکه م دهوئ ناتوانم) دوباره ی ده کرده وه ترپه کان دلی داده به زی و هه ناسه کان کم ده بونه وه. خو م بۆ نه گیراو له پرمه ی گریانم داو وتم: تکایه ئه ی لاو شه هاده بینه، ئه و ده یگوت: ناتوانم. ترپه کان له لیډان که وتن و من به سر سوپمانی ته و او وه دهستی لاوه کم گرتبوو دایکیشی که وتبوو به سر سنگی لاوه که داو هاواری ده کردو دهم وچاوی لاوه که رهش داگه را بوو، به دهست خو م نه بوو هه موو نه ریته کی پزیشکیم له یاد کردو له ههستیاری هه لویسته که تاسام و به روی دایکی دا هاوارم کرد: تو به پرسیاری، تو و باوکی ئه و راسپارده یه و له دهست دا، خوا له کوژتان بکاته وه. دایک به تاسانه وه ده گریا. له و کاته دا ئه م نایه تهم هاته وه یاد ﴿أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءٌ مَّخْيَاهُمْ وَمَخَاتَهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ المجاثیه/ ۲۱^(۵).

(^۵) ئه م (۴۳) به سر هاتمان له (ضحایا الحب/ یوسف الحاج) وه رگرتوه. (۷) چېرۆکه که ی ترمان له دموع تائبه/ یوسف الحاج) وه رگرتوه، مه بهست له م حوت به سرهاته ئه وه یه که ده رگای تو به ی خوا کراویه بۆ ئه و که سانه ی له کاتی ده رفه تدا تو به ده کمن، په له ده کمن تا کات به سر نه چووه!

چێژکی (۴۴)

تایا بۆ دایکی خۆت پێ خوشە؟

(نەحمەد) لە (مسند) هەمى داگیرایەو: گەنجى ھاتە خزمەت پێغەمبەر-دخ- ووتى: پوخسەتم بەدەیه زینابكەم، دانىشتوان پرويان تى کردو سەرکۆنەیان کرد وتیان: بى دەنگ بە.

پێغەمبەر-دخ- فەرموى: نزيك بكهوه، ئەویش نزيك بۆوه ھاتە بەر دەمیەو دانىشت. پێغەمبەر-دخ- فەرموى: بۆ دایكى خۆت پیت خوشە؟ وتى: لەبەر ئەوەى لەگەڵ پێغەمبەردا (ﷺ) دا قسە ئەكات ئەبى بلى: "خوابكا به قوربانيت" نە. فەرموى (ﷺ): خەلكيش بۆ دایكانى خۆيان ھەزناكەن. پاشان فەرموى (ﷺ): بۆ كچى خۆت پى خوشە؟ وتى: نە بەقوربانىت بى ئەى پێغەمبەرى خوا. فەرموى (ﷺ) خەلكيش بۆ كچانى خۆيان ھەزناكەن. پاشان فەرموى (ﷺ): بۆ خوشكى خۆت ھەزدەكەيت؟ وتى نەبە خوا گيانم فیدات بى. فەرموى: خەلكيش بۆ خوشكى خۆيان ھەز ناكەن. فەرموى (د.خ): بۆ خوشكى باوكت (پلك-پور) ت پى خوشە؟ وتى: نە خوا بەقوربانىت بكات. فەرموى (ﷺ): خەلكيش بۆ پلكى خۆيان ھەز ناكەن. فەرموى (ﷺ): بۆ خوشكى دايكت (پلك) پیت خوشە؟

په نند وږگره له (۵۰) به سره والي قوربانوالي خوشه رښتې

وتی: نه به خوا به قوربانانتم بم. فرموی (ﷺ): خه لکیش بو پلکی خوځیان
حه زناکه ن.

نه نجا پیغه مبه ر- د.خ- دهستی له سره داناو فرموی: (خوايه لی ی
خوش بهو دلې پاکړ بکه وه و داوین پاکي بکه). دواي نه وه لاوه که
قه ت ناوه پری له هیچ شتی نه داوه له زینا و (زینای له بهر چاو کهوت).

چیرۆکی (۴۵)

(فوضه یل بن عیاض)

ئەم پیاوێ ئه‌وینداری که‌نیزه‌یدک ده‌بی و به‌ئێنی ده‌داتی شه‌و به‌ دیداری بگات. کاتی سەر دیوار که‌وت گۆی له‌ که‌سی بو قورئانی ده‌خویندو ده‌یوت: ﴿أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ﴾ (الحدید: ۱۶)؟ واته‌: ئایا کاتی ئه‌وه نه‌هاتوه‌و بو ئه‌وانه‌ی بره‌وان هه‌یناوه‌ دڵیان له‌ خواترسی؟ ئه‌نجا به‌ره‌و دوا گه‌ڕایه‌وه‌ وتی: به‌ئێ به‌خوا ئێستا کاتی هاتوه‌. به‌شه‌و چووه‌ که‌لاویه‌ک هه‌ندی خه‌لکی کاروانچی لی بوو هه‌ندی ده‌یانوت فوزه‌یل ڕیگری ده‌کات. هه‌ندی وتیان بارده‌که‌ین و هه‌ندی وتیان: تا به‌یانی ده‌هه‌ستین فوزه‌یل دیته‌ سەر ڕیگامان و چه‌ته‌یی له‌ ئێمه‌ ده‌کات. وتی: له‌م کاته‌دا بیرم کرده‌وه‌ وتم: من شه‌وانه‌ گوناھ ده‌که‌م و هه‌ندی له‌ موسلمانان زنده‌قیان چووه‌، به‌خوا خوا بو‌یه‌ منی ناردۆته‌ ناو ئه‌وان تا بترسم. خوایه‌ من تۆبهم کردوه‌و تۆبه‌شم هاوسیستی که‌عه‌بی پیرۆز بیت.

چيڅکي (۴۶)

توبه ي (کيفل)

(احمد) له (مسند) داو (الترمذي) له (سنن) هکيدا له پيغه مبهري (ﷺ) گيپراوه ته وه (کيفل) پياوړيکي به نو ئيسرائيلي بوو، قهت له گوناو تاوان نه ده گپرايه وه، ژنه کي هاته لا (۶۰) ديناري دايه تا زينا ي له گه لدا بکات، کاتي له گه لي دا جوت بوو وه کو جوت بووني ژن وميترد ژنه که له رزي وگريا. کيفل وتي: تو تاوا ده که ي و قهت کاري تاوات نه کړدوه، ده پرؤ بوؤ خوت بي. نه غجا وتي: مهرج بي قهت من له م پويه دواوه گوناو نه کم، نهو شهوه گياني سپاردو له سره ده رگاي نوسرابوو خودا له کيفل خوش بووه.

چیرۆکی (٤٧)

تۆبە ی پاهیبیکی بە نوێسرائیلی:

بە یههقی له (ابن مسعود) گێڕاویەوه: (خواناسێك (٦٠) ساڵ له پەرستگاکی خۆیدا خوای پەرست، نهجا ژنی هات هاته تهنیشتی یهوه و شەش شهوان خراپهی له گەڵدا کرد، پاشان له دهستی پاکردو پەنای برده بهر مزگهوتی و سی پوژ مایهوه هیچی نهخوارد، پاشان نانه نهستوکهکی هینا کهرتی کرد، پارچهکی دایه کابرایهکی لای راستی و پارچهکهی تری دایه کهسیکی لای چهپ، لهو کاته خوا له پێگای فریشتهی مردن گیانی کێشا، ههر شهستهکه خرایه تاي ترازوه کهو شەش شهوه کهش خرایه تاي ترازوه کهی ترهوه شهو گرانتەر بوو، پاشان نهستوکهکه دانرا له ههر شهشه که گرانتەر بوو.

چیرۆکی (٤٨)

تۆبە ی بەشیری حافی:

بەشیر لە مالهەکی خۆیدا لە گەڵ ھاوڕێکانی سەرخۆش دەبێ و بەزم و ئاھەنگ و یاری خۆیان دەکەن و سەرگەرمی ئەو دەبن، پیاو چاکێ (بەناوی پیشەوا موسای کاظم-ر- که لە پشتی پیغەمبەرە- د.خ- (وەرگێڕ) بەلایاندا ڕەت دەبێ و لەدەرگاکی دەدات، یەکی لەکەنیزەکان دەپرواتە لای و پێی دەفەرمی: خاوەنی ئەم ماله ئازادە یان بەندەن؟ وتی: ئازادە. فەرموی: ڕاست دەکە ی گەر بەندە بایە ئەدەبی خواپەرستی بەکار دەهێنا وازی لە ڕەقس و سەما دەهێنا؟ بەشیر گۆی لە ئاخاوتنیان دەبێ بە پێی پەتی و سەری ڕوت دەپرواتە دەر و پیاو چاکەکی دەپروات و بەکەنیزەکی دەلی: ھاوار بۆ تۆ کی قسە ی لەگەڵدا کردی؟ ئەو هەواڵەکی بۆ گێڕایەو. وتی: بەکویدا ڕەت بوو؟ وتی: لێرەو. بەشیر شوینی کەوت تا دۆزییەو، وتی: گەرەم تۆ بووی لەبەر دەرگاکی وەستایت و قسەت لەگەڵ کەنیزەکی دا کرد؟ فەرموی بەلی. وتی: چیت فەرموو؟ ئەویش فەرماشتەکی بۆ دوبارە کردەو. بەشیر پوی خۆی لە خۆل وەرداو وتی: بەلی من بەندەم، پاشان هەر بە سەری ڕوت و پێی خاوس مایەو تا ناوئارا (حافی) واتە: پێی پەتی.

چيرېڅکي (۴۹)

(الربيع بن خيثم) و توبه ي نافرته تيك:

(ابن قدامة) له (التوابين) دا گيړاويه وه: کوم له که ساني ژنه کيان پاسپارد که زور جوان ده بى خوى پيشاني (ربيع بن خيثم) بدات که خواناس و زانايه کي ناودار ده بى شايد له خشته ي ببات، گهر سهر بکه وي هه زار دره مې ده ست خوشي ده بيت. ثم نافرته جوانترين پوښاکي ده کاته بهرو خوشترين بون له خوى ده دات، پاشان کاتي له مزگوت ديتته دهر ده پواته پيشي يه وه. شهو يش سه يري کردو، ثم کاره ي زور لا گه وره بوو، پوي تي کرد که پوي کراوه بوو، نه نجا په بيع پي ي وت: باشه گهر خدا توشى سى به پړوتان بکات په ننگ و جوانيت بگورپي چي ده که يت؟ يان نه گهر فريشته ي مردن دابه زيته سهرت و په گي ملت بپري چي ده که يت؟ يان نه گهر نه کيرو مونکير لييان پرسيت چي ده که يت؟ له و کاته دا ژنه هاواريه کي لي به رزيووه کهوت بورايه وه، به خدا گهر هاته وه هوش نه ورنده له خوا په رستي دا قولبووه گهر مرد وه کو لقه داره کي سوتاوي لي هاتبوو.

چیرۆکی (٥٠)

تۆبە ی گەنجیک و کچیک:

(جاء عن عمر النخعي) گێڕاویەووە وە کولە (التوابين ابن قدامة) داها تۆو: لە کوفەدا کۆرەکی زۆرجوان و خوا پەرست هەبوویەکی بوو لە زاهید و سۆفیهکان، بوو میوانی کەسانێکی نەفە، چاوی بە کچێ کەوت لەوێ دازۆرجوان بوو مەست و حەیرانی کردو، ئەویش بە هەمان شێوە. بۆیە چودا خوازی کرد. باوکی وتی: بۆتامۆزاکە ی ناوی لێ هێنراوە. سەودای ئەوین و عیشق لە کەللە ی دان و توشی دەردە سەری هاتن و نازاری ئارەزولێ ی دان، ئەو کچە هەوالتی بۆتارد: زانیومە تۆ زۆرت من خوش دەوی، بۆمنیش گرفتاری پەیدا بوو و تۆم خوش دەوی. گەر ئەتەوی سەردانت دەکەم. یان من پێگات بۆ خوش دەکەم سەردانم بکەیت. گەنجە بەو کچە ی وت: هیچ کامیان ناکەم

(قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ) الانعام/ ١٥.

لە ئاگرێ دەترسم قەت خامۆش نابم و ناکوژیتەو. ئەنجا هەوالە کە بەو کچە یە گەشتەو. کەوتی: من دەبینم لە گەل ئەو شەدا ئەو زاهیدە و لە خوا دەترسیت؟ بەخوا بۆ ئەم ئەرکە کەس لە ئەو وێتر لە پێشتر نییە، ئەو خۆی هەموو بەندەکانە. پاشان کچە کە لە دنیا دا

بەراو پەشتی تۆ کردو بەرگی خوری کردە بەرو، بەراستی خودای
پەرست، لە گەڵ ئەوە شدا لە ئەوینی لاوە کەدا دەکولۆو ئاخی بو
هەڵدەکیشا تا لە سۆزی ئەودا لاواز بوو تیاووە مرد. ئەم لاوە نێوان
نێوان سەردانی گۆرپی دەکرد. شەویکیان لە خەوی دا بینی، کە وەکو
مانگی چوارە بوو لە جوانی دا، وتی: ها چۆنی و دواي من چیت لی
هات. کچە کە وتی:

نعم المحبة يا حبيبي حبكما

حب يقود الى خير واحسان

وتی: چیت بەسەر هاتووە؟ وتی:

الى نعيم وعيش لازوال له

في جنة الخلد ملك ليس بالفاني.

پیتی وت: لەوێ لە یادم مە کە منیش لە دنیا لە یادت ناکەم. وتی:
بەخوا قەت لە یادت ناکەم، لە خوای گەورەي خۆمانمان داواکرد کە
بە هەول و ماندوبوون یارمەتی ئەوێ دام. پاشان پۆیشت. پیتی وت:
کەئێ ئەتبینمەو؟ وتی: زۆر نابات دەگەیه لامان. دواي ئەو خەونە
کۆرە کە لە هەفتەیهک پتر نەژیا. (خوا پوحم بە هەموو لایەک بکات و
لە نێمەو هەموو لایەک خۆش بێت).

(دوا وتەمان)

شەوھى خويىندەمانەو بەسەرھاتى كۆمەلە كەسانى بوو كە بە
ئارەزوھى كى سىكسى زۆر پەفتەنى و شەھوھەتەكى بەھىزو وشەى گورگى
چاوبرسى مەزىيى بەدروو بەسەيركردنى لادەرانە، يان موبايىلەكى فريودەر،
يان لە پىگاي ئەنتەرنىت و برادەرى خراپە و توشى تراژيدو كلۆلى و ئازار
ھاتووە و بۆتە قوربانى خوشەويستى. ئەوانە بە خامەى خويىنى خويان و
رويارى فرمىسكە كانيان بەسەرھاتەكانى خويان نوسيونەو تا بەو وشانە
كەسانى وەكو خويان پزگارېكەن و ئەوانىش نەبن بە نىچىرى بەدەست
خراپەكارانەو، كە دەيانەوئى ناموسى خەلكى بشكىنن و شەپەفى كچان
بەن و ژيانى لاويان لى بکەن بە دۆزەخ، لەمىردو خىزان و مندال و خزم
دايانېرن، دوا جار توشى سزاي دنيایى و قىامەتى خوايىي بن!

ھىوادارم ئەم بەسەرھاتە وەكو چىرۆكەكى بەر ناگردان نەبن بۆ
زاخاوى مېشك و كات بەسەربردن بخويترىنەو، بەلكو پىگايەكى پوناك بن
بۆ كوران و كچان و برايان و خوشكان و دايكان و باوكان، كە دەيانەوئى
پىگاي پاست بگرن و لە ھەردوو دنيا سەرفراز و بەختەوەر بن!

(وصلی الله علی سيدنا محمد وعلی آلہ الطاهرين وازواجه واصحابه

الى يوم الدين).

چيوەى سەرو

۲۰۰۸/۱۰/۲۰

پەندە وەرگەرە لە (۵۰) بەسەرھاتی قوربانیانی غۆشەریستی

ناوەرۆک

لایەره	بایەت
۴	(پێشه کی)
۸	چێژکی (۱) کچینکی (۱۲) سالتە حاوار دەکات بە شوم بدن
۹	چێژکی (۲) بارکە بلن نامین !
۱۰	چێژکی (۳) ئافەرەتان لە وڵاتی پێوەدا شازۆن
۱۳	چێژکی (۴) بارکە تۆ لە نارت بردومو ئیستاش هاتوویت دەگرت
۱۵	چێژکی (۵) کاسیتی ئیدیز ژیانی منی لە ناوێرد
۲۰	چێژکی (۶) یاداشته کانی پێدۆن لە گەل غۆشەریستی نایاکی دا
۲۴	چێژکی (۷) شەیتان چوارەم کەسمان بوو
۲۷	چێژکی (۸) کۆلیتی خەمان (کوخی الاحزان).
۳۴	چێژکی (۹) ئەو جوانی ژیانی منی وێرانکرد :
۴۱	چێژکی (۱۰) قوربانیە کەو قازی
۴۵	چێژکی (۱۱) سەتەلایت (الدش) ژیانی منی وێران کرد
۵۰	چێژکی (۱۲) عادلی کوێم :
۵۲	چێژکی (۱۳) خالیدی کوێم :
۵۳	چێژکی (۱۴) سوعادی کچم :
۵۴	چێژکی (۱۵) ئەمەلی کچم :
۵۵	چێژکی (۱۶) سەتەلایتی شوم (الدش الموشوم)
۶۱	چێژکی (۱۷) بەسەرھاتن لە پەکن لە سالتۆنە کانددا ...
۶۴	چێژکی (۱۸) چێژکی دوویم هەر لە سالتۆنیکدا
۶۵	چێژکی (۱۹) خانمێک ماوێ سەردانی سالتۆنە کانی دەکرد
۶۶	چێژکی (۲۰) لە گەل شارەزایەکی ئارایشتدا
۶۸	چێژکی (۲۱) بەسەرھاتنکی تراژیدی ئەلەوئیت (سەرەڕایی هەرزە کارێک) :
۷۲	چێژکی (۲۲) ژوانن لە شالی یدەا :
۷۶	چێژکی (۲۳) مامۆستایەکی ئافەرەتو قوتابی یدکی کچم
۸۲	چێژکی (۲۴) هیواپەکی لە دەست چوو:
۸۵	چێژکی (۲۵) سەریبەسەر (واحد بواحدە)
۸۸	چێژکی (۲۶) پێچووی مرایی مەلەوانە

پەندە ۋە ۋەزىرە لە (۵۰) بەسەرھاتى ئورمانىيالى خۇشە ۋەستى

۹۰	چېزىكى (۲۷) بىر لەۋى تەۋراس ^(۶) بە سەرى بىكەۋىت
۹۳	چېزىكى (۲۸) كۈا غەۋەت ۋە پىيارەتلى
۹۵	چېزىكى (۲۹) تەلىيا لەبەر تەۋى ۋە كەي لەبەر چارى پىياۋ پىيارىزىت
۹۶	چېزىكى (۳۰) خۇت لەمىيائىل پىيارىزە
۹۹	چېزىكى (۳۱) ژىيانى ئابروچون ۋە رابوارەن:
۱۰۱	چېزىكى (۳۲) ئافرىتىكى سەرگەردان
۱۰۴	چېزىكى (۳۳) مەن پەشىتام
۱۰۷	چېزىكى (۳۴) كەردارى مىندال لەبارىرەنم ھەلپژاردورە يان خۇكوشق
۱۰۹	چېزىكى (۳۵) كەلپىشكەي مەسپىنچەر
۱۱۱	چېزىكى (۳۶) ۋەتورۇتلىكى ئىزان بولۇك كىچى لەخەۋندا
۱۱۴	چېزىكى (۳۷) لەزۇك دەمىت:
۱۱۵	چېزىكى (۳۸) شاھىد بىن مەن كىچى خۇم ئى مەربەريۋە
۱۱۸	چېزىكى (۳۹) بەسەرھاتى (ئىمان)
۱۲۲	چېزىكى (۴۰) كاتىي داۋىن ياكى نامىتت:
۱۲۵	چېزىكى (۴۱) خۇمى مېرە لەناۋچونە (الحمو الموت)!
۱۲۸	چېزىكى (۴۲) ئاكاسىكى تىرى داۋىن پىسى
۱۲۹	چېزىكى (۴۳) مەن ۋەستى خۇم دەۋىت:
۱۳۳	چېزىكى (۴۴) ئايا بۇ دايىكى خۇت پىي خۇشە؟
۱۳۵	چېزىكى (۴۵) (فۇخە يىل بىن عىياھى)
۱۳۶	چېزىكى (۴۶) تۆبەي (كىللى)
۱۳۷	چېزىكى (۴۷) تۆبەي رايىپىتىكى بەنۇئىسرائىلىي
۱۳۸	چېزىكى (۴۸) تۆبەي بەشۋى خافى
۱۳۹	چېزىكى (۴۹) (الرىم بىن خىشم) ۋە تۆبەي ئافرىتىك
۱۴۰	چېزىكى (۵۰) تۆبەي گەلپىتلىر كىچىك
۱۴۲	دەۋا ۋەتەمان

(۶) (الفاس): تەۋراس، تەۋداس، بىيور.

ھەردەم ئێچاوەروانی بەرھەمی ئۆی دابن ..

بلاوکرۆی کتێبخانە
 ھەمە ئاوری کۆچی
 بۆ ھەروێشتن و چاپکردن و بلاوکردنەو

عێراق - کوردستان - ھەولێر
 ٠٦٦ ٢٢٣٣٨٦٨

نۆخی ٣٠٠٠ مینارە